

Eugen Baci

ÎMPOTRIVA DESTINULUI

roman

EDITURA GENIUS

Eugen Baci
ÎMPOTRIVA DESTINULUI

— Roman

Editura Genius

Coperta:

Alensis de Nobilis Editura Genius

0771423738 denobilis@yahoo.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BACIU, EUGEN

Împotriva destinului / Eugen Baci.

— București:

Genius, 2016

ISBN 978 - 606 - 94016 - 7 - 5

821.135.1 - 31

Eugen Baci
ÎMPOTRIVA DESTINULUI

„Ce ți-e scris, în frunte ți-e pus”.

Asiaticii sunt de părere că destinul poate fi schimbat, însă soarta niciodată, pe principiul „Ce ți-e scris, în frunte ți-e pus”, iar mitul care stă la baza acestei percepții despre viață se numește „Sfoara roșie a sorții”. Chinezii cred că fiecare om se naște pe lume împreună cu un suflet-pereche și este o chestiune de timp până când cele două jumătăți vor forma un întreg. „Deși se mai încurcă uneori, Firul roșu al sorții nu se va rupe niciodată”, sunt de părere aceștia.

Cum definim cuvântul destin?

„Forță sau voință supranaturală despre care se crede că hotărăște în mod fatal și irevocabil tot ce se petrece în viața omului; fatalitate”.

Eu aş completa prin a spune că în viaţa omului nu se petrec numai lucruri rele sau fatale. Omul mai are parte în viaţă şi de clipe fericite. Sau poate să ducă o viaţă îmbelşugată de când se naşte şi până moare.

Se spune că sufletul omului este într-o continuă ascensiune pentru a ajunge la perfecţiunea dorită de Dumnezeu.

Însă în momentul când el părăseşte lumea spiritelor în care trăieşte alături de Creator şi primeşte un corp gazdă, el uită de unde a plecat.

Apoi îşi croieşte drumul prin viaţă ajutat la început de familie, după care îşi alege singur stilul de trai. Însă dacă aude cuvântul şi apoi găseşte calea către

Dumnezeu, soarta lui poate fi îmbunătăţită sau nu.

Spun că poate fi îmbunătăţită sau nu, deoarece fiecare om are dreptul de a alege drumul în viaţă. Iar dacă l-a găsit pe Dumnezeu şi va crede în El, apoi va merge pe căile Lui, într-adevăr el va descoperi cea mai mare taină a vieţii şi anume „DRAGOSTEA”, acel elixir pe care unii caută să-l găsească sau să-l prepare în laboratoare. Acest elixir nu va fi unul al vieţii veşnice sau al tinereţii, ci elixirul unei vieţi cu adevărat fericite.

Acest destin însă, ce păcat că poate fi schimbat în rău de anumite fiinţe care trăiesc în această lume, care au accesul şi puterea sau mai bine zis au fost înzestrate cu anumite puteri care pot contribui la transformarea vieţii unui om.

Aceste fiinţe nu provin de la Dumnezeu şi nu sunt plăcute de El.

Însă El a creat îngerii.

Fiecare suflet care se naşte este însoţit de un înger păzitor. Dacă la maturitate omul se debarasează conştient sau inconştient de ajutorul lui, acesta se va îndepărta şi nu va reveni decât atunci când va fi chemat.

În soarta omului pot interveni și oamenii.

De exemplu soția, sau un prieten bun, ori un doctor care își dă interesul ca tu să supraviețuiești în urma unei boli crunte sau un necunoscut care dorește să te ajute.

Se spune că Dumnezeu nu te ajută în mod direct atunci când tu îl rogi să intervină în viața ta. El te ajută prin oameni. Prin oameni pe care noi nici nu-i cunoaștem. Însă ei apar în viețile noastre fiindcă sunt trimiși de Dumnezeu. Acești oameni fac parte din oastea Lui. Sunt cei care l-au primit pe Iisus și au creat în inimile lor un templu pentru El.

Să ne ferim în a face rău semenilor noștri.

Să nu răspundem cu rău la rău.

Să întoarcem și celălalt obraz așa cum ne sfătuiește Cel de Sus.

Să nu dăm vina pe destin dacă viața noastră nu este la fel de îmbelșugată ca a unora dintre noi, ci să încercăm să facem pașii premergători pentru a-l schimba. Dacă stăm pe loc și așteptăm ca să cadă o minune din cer, atunci vom aștepta mult și bine și ne vom plânge singuri de milă. Însă să nu uităm un singur lucru. Cea mai mare comoară a omului nu sunt lucrurile materiale, ci „DRAGOSTEA „avută față de orice ființă de pe acest pământ, față de familia sa și față de ceea ce îl înconjoară.

Iar când îl vei purta pe Dumnezeu în inima ta, fii fericit, ești în posesia celui mai strălucitor și mai de preț aur din lume. Cea mai mare comoară a vieții este El.

Atunci te poți considera cel mai bogat om de pe pământ.

Găsește calea care te va elibera de toate grijile.

Cheamă-ți îngerul păzitor.

Acesta îți va arăta calea cea adevărată.

Eugen Baci

Motto

Pe scena teatrului din viață
Ne jucăm rolul fiecare,
suntem actori ce-am absolvit
la „Școala vieții”,
iar piesele ne sunt Nemuritoare.
Eugen Baci
17 - 01 - 2016

I

BLESTEMUL

Sahara anul 1700.

Un ținut misterios, plin de taine și legende, devenise acum liniștit și parcă dormea, după furtuna de nisip care se iscase așa din senin aducând cu ea valuri fine de nisip însoțite de un imens vârtej, care adunase în calea lui o sumedenie de cactuși mărunți, care nu putuseră să reziste acelei forțe și fuseseră cuprinși în furia vârtejului. Acum, după ce totul se liniștise, marea galbenă de nisip părea ca o pictură bine realizată, pe un fundament cristalin, acoperit de gresii și calcare. Temperatura sufocantă din timpul zilei se diminuase acum la apus.

Soarele deja se prăvălea spre asfințit și ușor, ușor, dispărea în spatele unei imense dune de nisip, aflată undeva acolo unde cerul părea că se unește cu pământul.

De cealaltă parte a imensului deșert, luna se rostogolea ușor pe bolta cerească, având forma unei imense roți, cu întrepătrunderi roșiatice și înconjurată de un halou multicolor. În cadrul ei, la linie de orizont, o caravană de cămile completa peisajul.

Liniștea aceea ca de mormânt care cuprinsese întreg ținutul, dar și temperatura plăcută, puțin răcoroasă a înserării, dăduse curaj micilor vietăți care începuseră să se preumbe de colo, colo, lăsând dăre și urme pe nisipul fin și neatins decât de suflarea blândă a vântului.

Din depărtare, probabil de undeva dintr-o oază se auzea cânt de alăute, acum când amurgul de purpură dispărea încetul cu încetul, lăsând ca negura leneșă a înserării să se aștearnă peste toată suflarea, trăgându-și cortina înstelată, peste bolta tainică a cerului.

Dar acolo, în acea oază, de unde se auzea sunetul măiestru al alăutei, abia acum începea adevărata viață.

Aici, în această mică oază, înconjurat de vegetație, pe

malul unui lac cu apă cristalină, se ridica semeț palatul marelui calif, Hassan.

Cupolele poleite cu aur străluceau și acum la lăsarea serii, scăldate în lumina misterioasă a lunii.

În curtea imensă a palatului trona un havuz străjuit de o parte și de alta de doi lei făuriți din bronz, iar apoi poleiți în aur, din ale căror guri țâșnea câte un jet de apă cristalină. În jurul lui se aprinseseră zeci de lumânări. Făcliile aprinse ici și colo, luminau toată curtea. Mireasma bețișoarelor parfumate și a tămâii inunda plăcut nările celor veniți acolo să petreacă în acea seară, la marele ospăț oferit de calif, acum când își sărbătorea împlinirea frumoasei vârste de 35 de ani.

Se bucurau cu toții de frumoasa primire, de bucatele alese așezate elegant pe mesele din fața havuzului, dar și de băuturile fine ce se aflau acolo din belșug. Harpele, lăutele, cobza și flautul le mângâiau plăcut timpanele. Arăpoaice frumoase, îmbrăcate cu șalvari colorați și împodobite pe tot corpul cu zorzoane și bijuterii din aur, dansau languros încingând atmosfera spre marea satisfacție a oaspeților.

Marele calif, un bărbat voinic, bine legat, în puterea vârstei, cu o față rotundă în care sclipeau doi ochi pătrunzători de culoare albastră și cu o mustață stufoasă bine îngrijită, se desfăta așezat pe un jilt, înconjurat de daruri, dar și de frumoase cadâne care-i satisfăceau poftetele. Pe cap purta un fel de turban încrustat cu nestemate de cele mai felurite culori și era îmbrăcat cu un veșmânt de culoarea turcoazului, țesut în fir de aur.

Veselia era mare.

Undeva, nu departe de acea oază, într-un castel ascuns printre crestele munților Atlas, trei surori „ursitoare”, frumoase ca niște zâne, priveau și ele într-un glob mare de cristal la veselia din curtea palatului. Ele erau de fapt trei surori gemene care pentru a se deosebi

între ele își vopsiseră părul. Una avea părul auriu ca spicele grâului, alta roșu ca văpaia focului, iar alta negru ca abanosul. Ele asistaseră la nașterea lui Hassan și îi ursiseră o viață frumoasă, îmbelșugată și plină de bogății. Și după cum observaseră ele, ursita lor se împlinise, iar el se bucura din plin de o viață îmbelșugată.

— Ce ar fi, zise cea cu părul ca abanosul, să-l punem la încercare pe micul nostru prinț, ca să vedem câtă bunătate se ascunde în inima lui.

— Să dănuim și noi la petrecerea lui și să ne ospătăm din bucatele alese! rosti încântată cea cu părul ca văpaia focului.

— Eu zic să nu ne prezentăm acolo cu adevărata noastră înfățișare! fu de acord cea cu părul auriu, ci să ne transformăm în femei bătrâne și urâte, că dacă ne-ar vedea cum arătăm în realitate, nici nu încape îndoială că ni se vor deschide larg porțile. Însă rămâne de văzut dacă ele ni se vor deschide și dacă vom fi invitate la masă, sau măcar să ni se ofere câte ceva din acele bunătăți, atunci când ochii lui va vedea trei bătrâne hidoase, cu hainele zdrențuite, murdare și pline de praf. Numai așa îi vom putea încerca firea și bunătatea sufletului.

Căzură deci de acord și transformându-se după cum se sfătuiră, în trei femei bătrâne și urâte, porniră la drum, plutind prin văzduh și se opriră în fața porților uriașe ale palatului.

Porțile mari erau făurite din lemn de majesty verde, ferecate eu am* lucitor și cu încrustații de abanos și fildeș. Una dintre ele lovi cu toiagul în poartă făcând-o să se zguduie.

Zgomotul puternic al loviturii îi făcu pe cei aflați acolo să tresară și să-și îndrepte privirile speriate către poartă. Muzica tăcu și o liniște ca de mormânt se așternu în toată curtea palatului. Califul făcu semn unui harap să se îndrepte către poartă, apoi el păși în urma acestuia,

temător, cu mâna pe mânerul sabiei. Când harapul deschise poarta, în cadrul ei apărură trei babe hidoase și urâte ca o noapte fără stele.

Cei aflați acolo rămăseseră cu gurile căscate și priveau la chipurile lor hâde, cu nasuri stâlcite, sprâncene chelbuite așezate deasupra ochilor de zamparagioaice, rânjind și lăsând să li se vadă dinții găunoși.

Oaspeții începură să râdă și să le arate cu degetul în timp ce ele voiră să intre ploconindu-se în fața califului, cerând să li se dea ceva de mâncare.

— De unde ați mai apărut și voi! zise califul pe un ton răutăcios.

Apoi îl dădu la o parte pe harap, se postă în fața babelor și, râzând batjocoritor, începu să le îmbrâncească și să le lovească cu piciorul până ce acestea căzură dincolo de poarta deschisă.

— Vreți mâncare! luați de aici; și continuă să le lovească fără pic de milă.

Oaspeții râdeau, ținându-se cu mâinile de burdihane, molfăind la ciolanele gustoase, lăsând să li se scurgă pe bărbi unsoarea, după care aruncau cu oasele despuiate de carne în dreptul babelor. La un moment dat, femeile se ridicară în picioare și îl priviră pe calif dezamăgite de primirea pe care le-o făcuse acesta.

Bogăția, acea dorință ascunsă care ne intră în casă și ne rămâne unora ca oaspete, iar apoi stăpân definitiv, îl subjugase pe tânărul Hassan.

Plin de lăcomie, uitase de ceilalți mai nevoiași și mai amărâți.

Mâinile lui îi erau de catifea, însă inima îi era ca de gheață. Lăcomia și traiul bun îi uciseseră bunătatea sufletului, iar acum rânjea batjocoritor la acele amărâte care îi ursiseră un trai bun, trântindule poarta în nas.

Supărate, ursitoarele se hotărâră să-l blesteme.

Se auzi un vuiet puternic, apoi un vârtej de nisip învălui ca din senin întreaga curte și palatul.

Oaspeții începură să fugă panicați, ascunzându-se pe sub mese, neștiind ce se întâmplă. Apoi o voce răsună puternic ca un ecou și una dintre ursitoare își aruncă blestemul asupra lui zicând: „Te blestem să-ți găsești sfârșitul înecat în plăcerile și în poftele tale, iar aceasta să se înfăptuiască înainte de a se ascunde luna, la primul cântat de cocoș, înainte de ivirea zorilor”.

Lui Hassan îi dispăruse de pe buze rânjetul batjocoritor și acum era speriat de ceea ce îi era dat să audă. Când cea dintâi ursitoare tăcu, vârtejul se sfârși, iar vuietul încetă. Părea că totul se liniștise, însă un glas strident venit parcă din înaltul cerului și apoi lovind ca lancea unui fulger pământul, le tulbură liniștea făcând să le țiuiie timpanele, zicând: „Te blestem să renaști, sufletul tău să capete trup în pântecul unei femei nevoiașе și cruntă să-ți fie soarta, iar traiul să-ți fie plin de nevoi, griji și sărăcie”.

Acesta era blestemul aruncat asupra lui de cea de-a doua ursitoare.

Chipul lui Hassan devenise brusc palid ca de ceară și broboane mari de sudoare începură a-i inunda fața. Toți cei adunați acolo priveau nedumeriți către locul de unde venise glasul strident care aruncase asupra lui un al doilea blestem.

Apoi, poarta palatului se prăbuși la pământ și între stâlpii ei apăru plutind în aer, frumoasă ca o zeiță cea care avea să arunce asupra lui un al treilea blestem. Părul ei negru ca abanosul, lung până aproape de talie, care căpătase acum în bătaia razelor de lună o strălucire miraculoasă, era răsfirat în jurul chipului ei frumos, încadrând-o ca într-un tablou. Glasul ei puternic și cristalin răsună ca vuietul unei cascade care-și prăvălește șiroaiele de apă din înaltul stâncilor, rostind: „Firea să-ți fie blândă,

sufletul bun și iubitor, dar să nu ai parte de nimic din tot ceea ce iubești, de tot ceea ce-ți dorești și să trăiești doar cu speranța”.

I se alăturară apoi și celelalte două surori, cu chipurile lor reale, izbitor de frumoase și împreună rostiră într-un glas „acesta să-ți fie destinul”, apoi se făcură nevăzute în negura nopții.

Hassan rămăsese înmărmurit de frumusețea celor trei femei, dar și de cele ce îi fu dat să audă din gura lor. Transfigurat, abia reuși să rostească câteva cuvinte și să mâne câțiva arapi pe urmele lor. Prăbușit în jilțul lui, făcu totuși semn muzicanților să înceapă a cânta. Se mai liniști puțin și încercând să uite acel incident, își îndemnă oaspeții să continue a se distra. Însă vorbele apăsătoare aruncate asupra lui de cele trei femei îi răsunau în minte și-l nelinișteau. Oaspeții își văzură de treaba lor, se puseră pe băut și pe mâncat, iar petrecerea se întinse până după miezul nopții, când amețiți de aburii băuturii se retraseră fiecare în camerele pregătite pentru odihna lor din acea noapte.

Hassan se retrase și el în iatacul său însoțit de câteva cadâne.

Iatacul era presărat pe podelele lucioase cu șofran, era luminat de câteva lumânări înmiresmate cu ambră și tămâie, și de niște fanare falnice din aur, pline de ulei frumos mirositor, care arzând emanau o mireasmă aromată. Merse și se tolăni pe divanul mare cu picioare de argint, se afundă în pernele mari brodate cu fir de aur și se lasă dezmiardat de două cadâne care se așezară lângă el. Însă acele dezmierdări nu reușiră să-i scoată din minte cuvintele grele și apăsătoare ale ursitoarelor care-i răvășeau gândurile și care-l determinară să renunțe la cele mai grozave plăceri în care s-ar fi putut desfăta alături de cele două cadâne.

— Plecați! le izgoni el, lăsați-mă singur.

Cadânele ieșiră în grabă, speriate și de modul în care acesta le vorbise.

Așezat în patul său, cu fața în sus, răvășit de gândurile ce i se învălmășeau în minte, el încercă să adoarmă. Oboseala și aburii vinului puseră imediat stăpânire pe el și adormi într-o clipită. Însă somnul nu-i era unul plăcut deoarece el începu să viseze chipurile hâde ale celor trei femei care-l blestemau neconținut, apoi se transformau în adevărate zâne și continuau să-i arunce cuvinte de ocară și să-l certe pentru comportamentul lui indecent. Glasurile lor începură să-i răsune în urechi ca niște clopote trase neconținut în turla unei biserici. Năucit, sări din pat. Plin de transpirație, dar parcă și mai beat decât fusese înainte de a se așterne la somn, luă o cupă cu vin de pe masă și-l sorbi pe nerăsuflate. Luă un ciorchine de struguri aflat acolo într-o fructieră și începu să mănânce din el haotic apoi înghiți boabele dulci și zemoase.

Picioarele i se împleticeau; amețit se în picioarele i se împleticeau; amețit se împiedică de ciucurii care brodau marginile unui covor persan și căzu cât era de lung lângă divan. În cădere se înecă cu o boabă de strugure care i se oprise în gât. Se zbătea de pe acum, încercând să se ridice și să strige după ajutor.

Dar în zadar îi fii efortul.

Respirația i se curma încetul cu încetul.

Ochii aproape că îi ieșiseră din orbite.

O durere cruntă și apăsătoare îi învălui inima și aceasta încetă să mai bată.

O ultimă zvâcnitură și rămase fără suflare, întins pe podeaua lucioasă plină de șofran.

Un cântec de cocoș anunța sosirea zorilor.

Luna se vâri sub coasta unei dune de nisip, iar zorii albaștri se iviră înviorând cerul senin și nepătat de

prezența vreunui nor. Se înfăptuise primul blestem aruncat asupra lui, cu atâta ură, de una dintre ursitoare.

II

RENAȘTEREA

Prin îngrămădirile de nouri zdrențuiți curgeau izvoarele de foc ale zorilor trandafirii, peste coline, dealuri și șesuri înverzite.

Șiretul își purta apa cristalină netulburat de suflul vântului sau de stropii repezi ai vreunei ploi de primăvară. Orchestrat de orăcăitul broaștelor de prin stufuri, aștepta să-i vină pescarii pe maluri și să-i țină companie.

Ceva mai încolo, pe malul lui, în câteva case de chirpici acoperite cu stuf, își duceau viața lor amară familii nevoiașе de pescari. Apoi de cealaltă parte a râului, la poalele colinelor sau chiar pe coastele lor se aflau așezămintele oamenilor din satul Fântânele.

În ziua aceea senină de primăvară a anului 1900, într-una din acele micuțe case de pescari de pe malul Siretului, se auzi scâncet de nou născut.

Aici, în acea umilă casă locuiau Matache și Saveta. Erau căsătoriți de mai bine de un an, iar în acea dimineață, din rodul dragostei lor, Saveta dădu naștere unui băiețel dolofan și frumos. Matache, un bărbat vânjos, înalt, cu fața arsă de soare în care licăreau doi ochi mici, negri ca două picături de păcură, gura cu buze cărnoase încadrate de o mustață șargă, dar și de o barbă frumos aranjată din brici, ieși fericit afară din căsuță și punându-se în genunchi cu ochii ațintiți către cer, mulțumi Domnului pentru darul ce i-l făcuse.

De prin micile căsuțe alăturate, bunii lui vecini veniră unul câte unul să-l vadă pe noul venit în lumea lor de pescari și să-i felicite pe cei doi.

Părinții îi puseră numele de Ion.

Saveta era o femeie micuță, dar nespus de vioaie, cu un chip frumos încadrat de un păr bălai prins în două cosițe împletite, ochii îi erau verzi ca smaraldul, iar

privirea îi era blajină și îngăduitoare. Avea un suflet bun și nu era om în acel mic sat de pescari pe care să nu-l fi ajutat vreodată la necaz, însă acum era nespus de fericită. Venirea pe lume a fiului lor era mai presus de orice bogăție.

Lunile trecură una după alta, la fel și anii. Ion creștea și se deprindea cu învățăturile date de tatăl său, ori de vecinii mai isteți la minte.

Copilăria și-o petrecea alături de părinții lui ajutându-i la trierea peștelui pe care îl vindea apoi la sătenii care își aveau casele dincolo de malurile Siretului, oameni cu stare și cu pământuri roditoare. Casele lor erau frumoase și solide, împrejmuite de grădinuțe pline cu ronduri de flori.

Ion se minuna de fiecare dată când îl însoțea pe tatăl lui la vânzarea peștelui, privind la frumusețea lor. Acea era corvoada zilnică pe care el o făcea împreună cu tatăl său și de care nu se plictisea niciodată. Buna lui mamă rămânea întotdeauna acasă pentru a le pregăti mâncarea, dar și pentru a tria peștele pe sortimente, uscându-l și sărându-l pentru zilele de iarnă în care pescuitul se făcea mai greu.

Peștele era hrana lor de căpătâi, iar cu banii primiți din vânzarea lui, își permiteau să cumpere mălaiul pentru mămăligă, sau te miri ce, cu care își mai îndulceau traiul.

Timpul trecea, iar Ion crescuse și deveni un flăcău frumos și oacheș. Pescuitul devenise îndeletnicirea lui de bază și se întrecea cu tatăl său la prinsul peștelui. Râul îi devenise ca un frate. Pe malurile lui își avea el locul de tihnă și de bucurie, privind la toată acea frumusețe încununată de flora și fauna lui, mai ales când soarele da în asfințit. Când lumina lui aurie se strecura printre pletele verzi ale sălciilor și tremura în undiri de lumină pe pânza înverzită de mătăsuri a apei. Aici, unde ramurile sălciilor se împreunau cu oglinda apei sărutând-o, formând arcade

umbrite pe sub care trecea cu luntrea, într-o liniște nețărmută, lăsând în urmă o cărăruie argintie de solzi. Apoi se adăpostea în liniștea dintre două sălcii scorburoase care acopereau cu smicelele dese ce atârnavă ca niște plete, atingând luciul apei. În fața lui se întindea oglinda uriașă și nesfârșită a râului în care soarele se învoldura ca într-un cuiar de foc între două paravane de trestii care-și clătinău ușor vârfurile în suflarea blândă a vântului.

Lișițele și rațele sălbătice, găștele și bătlanii completău peisajul mirific zburând de pe un mai pe altul sau plutind pe suprafața râului acolo unde apa era mai lină.

Însă nu pescuitul avea să-i fie pe deplin îndeletnicirea, fiindcă el prinsese gustul satului unde mergea să vândă peștele.

I-ar fi plăcut să trăiască acolo, să muncească acolo pe pământurile boierilor și chiar să-și clădească o căsuță aidoma cu cea a sătenilor.

Într-o bună zi se hotărî și se angajă ca argat pe moșia unui boier. Aici, pe moșia acestuia avea să grijească pe la gospodărie de animale pentru o simbrie destul de măricică față de ceea ce câștiga el din vânzarea peștelui.

Devenise un flăcău voinic și făcea cu bine față la toate sarcinile ce i se atribuiau, ba mai ajuta și pe alții care nu făceau față la îndatoririle lor, majoritatea dintre aceștia fiind oameni mai bătrâni și storși de vlagă.

În scurt timp el deveni cel mai îndrăgit dintre argați.

Pe acasă mergea doar la sfârșit de săptămână pentru a duce de-ale gurii părinților lui.

O parte din bănuți îi strângea la chimir și spera ca într-o bună zi să aibă îndeajuns pentru a cumpăra o căsuță sau măcar o bucată de pământ unde să o clădească, acolo în sat, apoi să-i aducă și pe bunii săi părinți. Își dorea acest lucru din toată inima, fiindcă își iubea nespun de mult

părinții și spera că va putea să le ofere un trai mai bun.

Într-o seară, pe când se pregătea de culcare în odaia lui din spatele grajdurilor, Ion fu surprins de vizita neașteptată a boierului.

Boierul Voicu, un om cu o statură înaltă, cu un trup bine clădit, se opri în cadrul ușii.

Fața lui mare și ovală ascundea deasupra pomeților rozosini¹ și plini de sănătate, doi ochi blânzi de culoarea cerului.

În acea seară ochii lui păreau că surâd a bucurie. I se adresă lui Ion, pe un ton cald și binevoitor:

— Ioane! Mare mulțămire mi-ai adus tu mie prin munca ta depusă aici la moșie. A venit vremea ca truda ta să fie răsplătită nu numai cu simbria pe care o primești în fiecare lună, ci și cu un dar din partea mea care cu siguranță o să te bucure foarte mult. Am venit acum pe înserat ca să nu fiu zărit de ochii disprețuitori ai acelor care nu suportă să mă vadă prin preajma argaților mei; hai să ne întâlnim mâine dimineață dincolo de hotarul moșiei mele și de acolo vom merge împreună acolo unde te va aștepta o surpriză minunată.

— Îți mulțumesc din suflet, conașule, că mare bunătate mai sălășluiește în inima dumitale.

— Ehe, fiule! oftă boierul din toți rărunchii; nu luăm nimic cu noi pe lumea ailaltă. Și apăi nici eu nu am avut te miri ce, rămas de la bunii mei părinți. O casă și câteva arii de pământ. Ce-i drept, o casă destul de mare căreia cu timpul i-am adus câteva îmbunătățiri și pământ destul. Apoi am muncit din greu și încetul cu încetul am agonisit tot ceea ce ai văzut că am. Să vii negreșit mâine la hotar; acum pune și te odihnește că acușica trece noaptea.

Apoi boierul ieși din odaie și se făcu nevăzut în întunericul de afară.

---

1 Roz, trandafiriu. – Din magh. rózsaszín „roz

Era un om bun boierul și pe mulți îi fericise oferindu-le ajutor de hrană sau de îmbrăcăminte, pe fiecare îl ajuta după nevoile lui.

Însă se știa că soția acestuia era cam zgârcită din fire și nu îi prea convenea că boierul este așa de cumsecade și cu dare de mână.

Și asta se întâmplase după ce ea adusese pe lume, din rodul dragostei lor, pe singurul lor fiu, Vlad.

Noaptea aceea trecu pe nesimțite.

Ion mai mult se foise în patul său clădit din scândură și acoperit cu o saltea umplută de otavă, cu gândul la darul pe care avea să i-l facă boierul.

Oare ce vrea să-mi dăruiască? se întreba el; ce lucru mă va putea face fericit peste măsură?

Ziua se anunța senină.

Soarele se ridicase cam de lungimea unei prăjini pe deasupra colinelor. Ion, cățarat pe capra șaretei, alături de boier, mâna cei doi roibi înhămați la ea, în direcția pe care i-o indicase conașul, undeva aproape de malul Siretului.

— Oprește aici! rosti boierul și arătă cu mâna locul.

Ion trase de hățuri și opri șareta în dreptul unei case. Era acolo un lanț de căsuțe puțin mai sus de malul apei, așezate la baza unei coline împădurite.

Căscioarele erau lucrate în bârne de lemn trainice și acoperite cu șindilă. Unele erau lipite cu pământ și spoite în alb. În ele locuiau țăranii sau unii argați de pe moșia boierului.

— Căsuța aceasta este proprietatea mea; în ea a locuit un bun argat de-al meu, care acum doi ani s-a prăpădit de bătrânețe. De acum, băiete, va fi a ta. Acesta este darul cu care voiam să te răsplătesc pentru buna ta credință și purtare față de mine.

Din ochii lui Ion porniră a se scurge lacrimi de fericire.

Mulțumi boierului și îi sărută mâinile. Visul lui de a avea o căsuță acolo în sat, se realizase.

Boierul îl bătu prietenește pe umăr și îi zise:

— De acum poți să-ți aduci și părinții aici, nu va mai trebui să treci Șiretul în fiecare săptămână pentru a merge la ei. Îți va fi mult mai ușor să te trezești diminețile aici, ca apoi să vii la lucru. Și de mulțumit... nu-mi mulțumi mie, ci Celui de Sus, fiindcă el a binevoit să se înfăptuiască acest lucru.

După cum se vedea, boierul era un om cu frică și credință de Dumnezeu.

El prețuia oamenii cu care lucra și de aceea ei făceau treabă bună la curtea lui.

Boierul plecă într-ale lui fericit că putuse înfăptui acel lucru și, fiindcă era în zi de sâmbătă, îl lasă pe Ion să-și vadă acum de treburile lui.

Ion, după ce cercetă încăperile casei, alergă peste râu la coliba părinților lui și în seara aceleiași zile îi aduse și pe ei acolo.

Dragii lui părinți se cam codiră puțin și nu prea voiau să-și părăsească mica lor colibă cu agoniseala lor de o viață acolo. Însă, până la urmă, de dragul feciorului lor, se lăsară înduplecați și părăsiră mica lor gospodărie.

Noua căsuță era mult mai spațioasă.

Avea două camere măricele, o bucătărioară destul de măricică și o prispă frumoasă. Pe zăbrelele prispei erau înșirate ghivece cu mușcate, toate înflorite, iar dincolo de zăbrele, în fața casei se deschidea plină de verdeață și flori curtea destul de măricică. Părinții lui se bucurară totuși de noul lor adăpost care era mult mai confortabil decât cel pe care îl lăsaseră pe malul celălalt al râului.

Și ușor, ușor, se obișnuiră cu acel loc și pe zi ce trecea îl îndrăgea tot mai mult, uitând cu totul de coliba acoperită cu stuf care poate că acum rămăsese ca adăpost

pentru oricine se abătea pe acolo, la drum de seară, pentru a se odihni.

Zilele treceau una după alta fiecare cu bucuria sau necazurile ei, iar Ion își făcea la fel de bine treaba pe la curtea boierului, câștigând bănuți frumoși.

Traiul lor se schimbase în bine, iar hrana nu le mai era doar peștele. Pe masa lor se găseau mai multe feluri de bucate.

Erau fericiți și se bucurau în fiecare zi de schimbarea în bine care survenise în viețile lor.

Și într-o seară pe când ei se aflau împreună, așezați la masă pentru a cina, fură deranjați de câteva bocănituri care veneau din dreptul geamului bucătăriei. Ion se ridică de la masă și merse într-acolo. Înlătură perdeaua și privi dincolo de fereastră. În acel moment geamurile fură luminate de un felinar apoi în dreptul lor apărură două siluete îmbrăcate în haine milițienești.

Chipul lui Ion se îngălbeni, apoi începu să tremure.

Era speriat.

Se știa curat.

Nu făcuse niciodată rău la nimeni și Doamne-fereste să fi pus mâna să fure ceva de pe la moșia boierului sau de pe la careva din ogradă.

„Oare de ce au venit?“, îngăimă el cu vocea tremurândă.

Bătrânii lui părinți, simțind că ceva nu este în regulă, se ridicară temători de la masă. Ion însă le făcu semn să rămână pe loc, apoi merse la ușă și deschise.

— Haideți, poftiți înăuntru, rosti el și se retrase din ușă către mijlocul camerei.

Milițienii pășiră în casă apoi lăsară felinarele pe podea.

— Bună seara! rosti unul dintre ei care era mai rotofei, înalt, purtând chipiul într-o parte pe capul țuguiat

cu o față ovală în care sclipeau doi ochi verzi precum mătasea broaștei, ornată deasupra gurii cu o mustață sargă, răsucită cu vârfurile în sus.

Celălalt, mai șugubăț, salută și el, apoi își îndreptă privirea către colegul său. Fața îi era prelungă cu obraji supti și gălbejiți, împodobiți de o parte și de alta cu niște perciuni bogați care se lungeau până aproape de bărbie.

— Nu vă temeți, oameni buni, continuă cel rotofei; am venit pentru a vă anunța... apoi tăcu și strecurându-și mâna pe dedesubtul vestonului, scoase de acolo un plic, apoi continuă: Am venit să vă anunțăm că avem ordin de încorporare la oaste, pentru feciorul dumneavoastră, Matache Ion.

— Adică pentru mine... abia că rosti Ion.

— Din păcate da! Băiete, războiul ne bate la ușă, iar țara are nevoie de tineri ca dumneata pentru a putea ține piept dușmanului.

La auzirea acelei vești, părinții lui izbucniră în plâns.

Milițienii înmânară plicul lui Ion, salutară și făcând stânga-mprejur se făcură nevăzuți în negura înserării care se așternuse de-a-binelea peste toată suflarea satului.

Ion se așează la masă zdruncinat, privind cu tristețe la plicul ce-i fusese înmânat. Îi pierise și pofta de mâncare.

Nu se aștepta la o asemenea veste.

Îi era și mai mare groază de faptul că milițianul îi spusese cum că „războiul bate la ușă”.

„Ce o să mă fac acum?”

Și apoi ce se va întâmpla cu părinții lui dacă el nu va mai lucra pe moșia boierului? Avea el o brumă de bani pusă de-o parte cu care ei ar fi putut trăi liniștiți o bună bucată de vreme, însă el se gândea la faptul că boierul nu i-ar mai fi lăsat să locuiască în acea casă. Biata lui mamă plângea neconținut pe umărul lui, frângându-i și mai tare inima. Însă bătrânul lui tată, om puternic din fire, îi

consolă pe amândoi:

— Hai, nu vă mai amărâți! o vrea Domnul să treacă cu bine și năpasta asta cu războiul și ne va feri feciorul de oarece nenorocire; și dacă va trebui, iacă, ne vom întoarce din nou la vechea noastră colibă.

Se vede că bătrânul se gândea și el că poate boierul nu-i va mai lăsa să locuiască acolo.

Peste două zile Ion trebuia să se prezinte la comandament pentru a fi transportat la unitatea militară unde avea să fie înrolat, așa că a doua zi, dis-de-diminează îl înștiință pe boier și-i dete vestea.

Boierul îl ascultă cu luare-aminte, îl bătu prietenește cu palma pe umăr, apoi cu căldură în glas i se adresă ca unui fiu:

— Ioane, nu te speria, fiule, fii bărbat puternic că vor trece ele și năpastele astea. Și așa isteț cum te știu eu, cu siguranță te vei descurca și în războiul ăsta.

— Să dea Dumnezeu, boierule, și să fie așa cum zici dumneata, însă alta ar fi grija mea.

— Care, fiule? făcu ochii mari boierul.

— Părinții mei, boierule! Oare ce se va întâmpla cu ei?

— Oo! Despre ei era vorba? Nu-ți face griji, băiete, pot să rămână mai departe și să locuiască în casă. Ea este ca și a lor; doar ți-am dat-o ție și asta nu pentru a locui provizoriu în ea, ci pentru toată viața. Așa că stai liniștit în privința asta, iar dacă bătrânul dorește, poate să vină la mine să facă te miri ce prin gospodărie, și nu pe degeaba. Și în plus să știi că îi voi mai ajuta și eu. Fac acest lucru pentru tine, că tare îmi ești drag. Ești ca și fiul meu, ce mai încoace și încolo.

Lui Ion îi mai veni inima la loc și după ce îi mulțumi boierului, voi să se apuce de treburile sale pe acolo, însă boierul îl opri zicându-i:

— Astăzi mergi și stai cu ai tăi acasă și pregătește-te sufletește pentru ce va urma; uite și simbria pe luna aceasta; du-te și întoarce-te sănătos înapoi.

Îl îmbrățișă apoi ca pe un fiu și sărutându-l pe ambii obraji, adăugă:

— Du-te... și două lacrimi calde, ca două mărgăritare i se prelinseră pe obrajii fini și rotofei.

Ion prinse mâinile boierului, le sărută plin de mulțumire, apoi plecă în grabă să ducă vestea cea bună dragilor lui părinți.

Mare mai fu bucuria acestora atunci când afluă de bunătatea conașului!

Pacea amurgului îi găsi așezați împreună la masă și cu toate cele de trebuință pregătite pentru plecarea lui acolo unde niciun părinte nu și-ar fi dorit să-și lase fiul.

Noaptea aceea parcă trecu prea repede, ca o ploaie de vară, iar pleoapele cuminți ale zorilor se deschiseră blânde lăsând să se vadă cerul albastru căptușit ici și colo cu nouri alburii. Soarele roșu ca sângele se înălțase deasupra unei coline trimițându-și razele calde pe la ferestre, înflăcărându-le.

Cu valiza de lemn vopsită verde în mână, Ion pășea alături de părinții lui îndurerați către o neștiută cale a vieții ce o avea de înfruntat, imediat ce va trece dincolo de poarta casei și va părăsi satul.

O ultimă îmbrățișare, apoi se îndepărtă, urmărit de ochii înlăcrimați ai dragilor săi părinți, rămași nemișcați în cadrul porții cu inimile îndurerate după dragul lor flăcău.

Prin tranșeele pline de cadavre, soldații cenușii plini de pulbere se târau îndârjiți cu armele în mână înaintând către flancul inamic.

De-a lungul Siretului, în amurg, se auzeau tunurile intonând muzica feroasă a morții.

Pământul era pretutindeni frământat cu sânge.

Bătăile surde ale tunurilor se mai auzeau încă de-a lungul râului. Prin întuneric se vedeau licăririle obuzelor. Zarea părea că deschide și închide neconștient gene de foc. Mitralierele lătrau ca niște cățele stârnite asupra vânatului.

Alături de alți camarazi, Ion urmărește și hărțuiește împingând îndărăt sfărâăturile regimentelor dușmane. Cerul este limpede, iar luna lucește luminându-le calea. Bravii soldați străpung voinicește fronturile inamice. Ion luptă cu curaj. Inamicii cad ca spicele înaintea securii.

O grenadă explodează zgomotos în apropiere.

Aruncat pe burtă, Ion simte cum o căldură imensă îi inundă piciorul drept.

O schijă îi franjurase pantalonul iar pulpa îi era sfârtecă.

Se ridică, și cu piciorul mai mult târâș se repezi înainte. Nu simțea niciun fel de durere. Însă deodată căzu. Ochii i se încetoșară și o negură adâncă îi cuprinse întreaga ființă, apoi intră în nesimțire.

Tunurile amuțiseră. La fel și mitralierele. O liniște ca de mormânt se lăsase peste tot câmpul de luptă. Inamicii fuseseră înfrânți. Acea zi se arăta a fi o zi însorită. Din pământul brăzdat de obuze încă se mai ridica în văzduh fumul morții.

Ion încă mai zăcea întins pe o targă, cu piciorul înfășurat într-un bandaj care fusese înroșit de sângele scurs prin rana adâncă provocată de acea schijă răzleață.

Lângă el, un camarad, având capul înfășurat într-un bandaj ce-i lăsa să i se vadă doar ochii și gura, trăgea cu poftă dintr-un muc de țigară, savurându-i ultimul fum.

Uralele victoriei răsunau pretutindeni. Câțiva soldați își descărcară în văzduh armele.

Zgomotul lor îl făcură pe Ion să tresară, iar acesta sări în sus ca ars.

O infirmieră aflată prin preajma lui, îl liniști adresându-i-se blând:

— Gata soldat! S-a terminat! Inamicii au fost înfrânți, sunt doar salve de bucurie.

Atunci el voi să coboare de pe targă, însă o durere îi curmă avântul. Privi și își văzu bandajul însângerat care-i înfășură pulpa piciorului și i se adresa infirmierei:

— E grav, soro?

— Într-o săptămână poți alerga liniștit! zise aceasta zâmbindu-i și ajutându-l să pășească sprijinit de un baston. Va trebui însă să mai rămâi pe aici până se vindecă rana și apoi am înțeles că vei fi lăsat la vatră.

— Doamne-ajută! rosti el. Bine că a fost doar atât și nu mă număr printre trupurile neînsufletește care au fost încolțite de dinții mitralierelor.

Un locotenent se apropie de el și întinzându-i mâna îl felicită:

— Bravo, sergent! Ți-ai dus cu îndârjire plutonul până la biruință, fără victime. Doar răniți superficial ca și dimineața. Săptămâna viitoare vei fi lăsat la vatră. Mulțumim pentru serviciile aduse în slujba patriei!

— Servesc Patria, dom lent! fii răspunsul prompt al lui Ion, zâmbind larg, lăsând să i se vadă un șirag de dinți sănătoși și albi ca niște perle.

Locotenentul salută și apoi se depărtă, iar el rămăsese acum cu gândul la liberare și la părinții lui de care îi era nespus de dor.

Trecuse mai bine de o săptămână. Rana i se vindecase aproape complet.

Doar urma plăgii cusute dezvăluia că acolo fusese o rană. Putea merge în voie fără a se ajuta de bastonul care-i fusese sprijin ceva vreme. Fusese lăsat la vatră, iar acum, cu valiza în mână, ajunsese pe malul râului Siret.

Ochii lui, care până acolo își exprimaseră bucuria

revederii părinților, prinseră dintr-odată a se întrista. Priveliștea care se desfășura înaintea lui, nu era aceea pe care se aștepta să o vadă. Aici totul fusese atins de mânia obuzelor inamice. Stuful de pe marginea râului încă mai mocnea fumegând. Casele care erau așezate de-a lungul râului, inclusiv colibele pescărești erau acum doar niște mormane de pământ amestecat cu rămășițe de lemn sfârtecat de schije obuzelor.

Furia lor distrusese totul.

Ion prinse a lăcrima. Aruncă valiza din mână și o porni în fugă către locul unde știa că este așezată casa în care își lăsase părinții.

Spera ca ei să fie în viață adăpostiți pe undeva prin sat. Poate chiar la boier acasă, gândi el. Se opri în dreptul casei și cercetă dărâmăturile. Acoperișul se prăvălise peste zidurile făcute zob. Încercă să cerceteze pe sub el, însă nu reuși să vadă mare lucru. Se gândi că ar trebui să meargă la moșia boierului și să întrebe prima dată acolo de soarta părinților lui. Se puse din nou pe alergat și nu se opri decât în dreptul porții acestuia. Intră gâfâind, aruncându-și privirea prin toate locurile unde știa că îl poate găsi pe boier, și îl zări pe acesta așezat pe o băncuță în grădină.

— Bună ziua, boier Voicu! salută el apropiindu-se de băncuță.

— Să trăiești, flăcăule! răspunse acesta privindu-l din cap până-n picioare. Măi să fie! Tu ești, Ioane? Să nu te mai recunosc, măi copile! Au trecut trei ani, băiete. Că te-a schimbat de tot armata; te-ai maturizat, bărbat adevărat, ce mai încoace și încolo.

— Boierule, îi curmă Ion entuziasmul, știi ceva despre părinții mei?

Dintr-odată fața boierului se întristă și ridicându-se de pe băncuță se apropie de el și cu vocea-i blândă rosti:

— S-au stins, băiete, acum un an și ceva. Am avut tot

timpul grijă de ei, însă în acea noapte când s-a întâmplat nenorocirea, ei au dorit să doarmă în căsuța lor. Parcă îi trăsesese ața acolo. Se mai liniștiseră bombardamentele. Însă în acea noapte nefastă obuzele au căzut dincoace de malurile Siretului. Au distrus totul în calea lor. Furia lor a mușcat din pământ până aproape de conac. Au fost lovite și câteva case din sat. Dimineața m-am dus acolo cu câțiva argați. Le-am găsit trupurile neînsuflețite, aruncate de suflul exploziei, dincolo de porți. Apucaseră să fugă din casă, însă bucăți din obuzul explodat le sfârtecaseră trupurile.

Ion începu să plângă în hohote. Durerea îi frângea inima.

— Mai bine muream acolo pe front! reuși el să rostească printre sughițe. Ce folos că m-am întors; acum nu mai am pe nimeni.

— Mă ai pe mine, băiete! îl liniști boierul cuprinzându-l cu drag în brațe.

Ion plânse pe umărul lui și când se mai potoli îl rugă pe acesta să-i arate locul unde fuseseră îngropați.

Boierul îl îndemnă ca să-l urmeze.

— Mi-am permis a le oferi un loc de veci la mine pe proprietate. În cimitir nu mai era loc. Mulți dintre cei uciși de bombardamente au fost îngropați te miri pe unde, de rudele lor rămase în viață. Am avut discuții mari cu boieroica, dar și cu fiul meu care nici el nu a fost de acord cu intențiile mele. Cică mă atașez prea tare de argații mei. Însă nu au avut ce să-mi facă; cât voi trăi eu, am să rămân stăpân chiar și peste ei; după ce voi muri eu, facă ce-or vrea. Ar fi trebuit să-mi mulțumească fiul meu că l-am scăpat de a merge la oaste ca și tine, însă nu are el respect față de nimeni, d-apăi de mine.

Din vorbă în vorbă ajunseră departe de conac, la poalele unei mici coline.

Aici, la adăpostul unui gutui în rod, se aflau două cruci înnegrite de dinții vremii. Pe una dintre ele sta scris „aici odihnește robul lui Dumnezeu Matache Vasile”, iar pe cealaltă abia se mai zărea numele „Matache Saveta”, celelalte cuvinte nu se mai cunoșteau fiind șterse de ninsoare și ploii.

Ion se prăbuși în genunchi între cele două morminte și începu să plângă.

Lângă el, boierul nu se putu abține și lacrimile începură să-i șiroiască pe obraji. Vedea la acest tânăr atâta dragoste, atâta devotament pentru părinții lui, ceea ce el nu avusese niciodată din partea familiei și nici chiar din partea feciorului său pe care îl crescuse cu atâta dragoste pentru a-i deveni un bun sprijin la bătrânețe.

Mai mult, acela era motivul pentru care îl podidiseră lacrimile.

Se retrase și se așeză acolo pe o moviliță de pământ privind șăgalnic la Ion. Și-ar fi dorit să aibă un fiu ca el.

Era bolnav și nu știa câte zile mai are de trăit.

Voia să-i împărtășească și lui Ion aceste dureri ale sale, însă acum nu era momentul potrivit.

După o vreme Ion se ridică dintre morminte, își scutură țărâna de pe pantaloni apoi cu graiul aproape stins spuse boierului că el merge la ruinele casei ca să vadă ce mai poate recupera de pe acolo și apoi va vedea el ce o să facă.

— Mergi, fiule, și pe urmă să vii la mine la conac, că am mare nevoie de tine. Apoi voi încerca eu să-ți găsesc un adăpost.

Boierul rămase așezat acolo pe acea movilă de pământ, iar Ion merse în drumul lui către ruinele caselor.

Ajuns în dreptul casei prăbușite, el încercă să-și facă loc pe sub acoperiș, încercând să pătrundă într-o parte a casei unde un perete rămăsese pe jumătate nedărâmat și

se părea că este suficient spațiu ca să se poată strecura pe acolo. Însă încercarea îi fu în zadar deoarece acea posibilă cale era blocată cu resturi de lemne smulse din acoperiș care formau acolo dedesubt o împleticire deasă ca niște gratii. Se lasă păgubaș și se așează pe un bolovan mare de piatră aruncat acolo de suflul exploziei, cine știe de pe unde. Și cum stătea el așa dus pe gânduri, i se păru că aude un plânset, venit de lângă dărâmăturile unei case învecinate. Ciuli urechile mai bine să se asigure că nu i s-a părut și plânsetul se auzi din nou. Într-adevăr, cineva era acolo printre dărâmături și plângea. Se ridică și alergă într-acolo cu gândul să dea o mână de ajutor. Dădu ocol casei dărâmate și lângă un perete rămas în picioare de pe urma dezastrului, zări o fată stând ghemuită acolo.

Zgomotul pașilor lui o sperie, apoi când îl văzu se ridică în picioare și îl privi puțin temătoare.

El o privi din cap până-n picioare.

Era o fată curată, oacheșă, sprâncenată, cu doi ochi minunați, verzi ca iarba, însă acum erau triști și înroșiți de atâta plâns.

Era îmbrăcată într-o rochiță de stambă albastră, cămășuță albă cu alțițe, încinsă pe mijloc cu un brâu îngust și era pieptănată strâns cu cosițe frumos împletite. Sfiala fetei dispăru și parcă o bucurie i se așternu pe față, iar ochii începură să-i zâmbească atunci când văzu că acesta nu este o persoană cu intenții rele.

Umerii obrazilor ei, înainte albi ca varul, se rumeniră ca floarea mărlui.

— Cine ești? întrebă ea și pași către el.

— Ion... este numele meu, se fâstâci el puțin; mai încolo este sau mai bine zis a fost casa mea. Bănuiesc că și dumneata te afli în aceeași situație ca și mine de vreme ce te afli aici printre dărâmături și plângi.

— Rămăsesem doar cu tătuca! fu răspunsul ei, apoi

suspină și scoase un oftat adânc; măicuța ne-a părăsit pe când eu aveam doar nouă anișori. Acum l-am pierdut și pe tătuca. Trăiesc din mila oamenilor. Ziua muncesc pe la curțile gospodariilor, iar seara mă întorc aici ca să mă odihnesc.

Ion privi în jurul dărmăturilor și văzu mai încolo sub acoperișul prăvălit al casei un Țol și o pernă care probabil că Țineau loc de pat.

— Și nu îți este teamă să dormi aici? Întrebă el apropiindu-se de locul cu pricina. De ce nu ai încercat să mergi la boier Voicu și să-i ceri ajutorul? Cu siguranță el te-ar fi ajutat.

— El da... fu răspunsul ei. Însă feciorul lui este un om rău și imoral și nu aș fi dorit ca să fiu la cheremul lui. Iar aici nu îmi este frică; dacă se întâmplă ceva cu mine, nu-i niciun bai, ce rost mai am eu pe lumea asta.

Ion o privi cu duioșie.

Era frumoasă.

— Cum te numești? Îndrăzni el să o întrebe.

— Ileana! rosti ea zâmbind.

Obrajii i se rumeniră și mai tare căpătând roșeața unor bujori înfloriți.

Parcă uitase pentru o clipă de toată nenorocirea ce se abătuse asupra ei.

Apariția lui neașteptată îi dădea speranță și poftă de viață.

Gândea că și el părea să fie în aceeași situație ca și ea.

— Dar tu? De ce te afli aici? Și care este tristețea ta?

— Părinții mei locuiau în casa aceea de acolo care acum este un morman de moloz. Amândoi au pierit în urma bombardamentului.

Apoi el continuă să-i povestească cu de-a amănuntul, toată viața lui de până atunci.

Ea îl privea cu atenție, fără să clipească.

Apoi când el își termină de povestit întreaga istorie a trăirilor lui de până atunci, ea scoase un suspin prelung și lăsa să-i scape printre buzele roșii ca trandafirii aproape șoptit și cu regret: „așa a vrut Dumnezeu”.

Ion o încuviință dând din cap. În mintea lui însă, era acum o învălmășeală de gânduri. Privea la ființa suavă din fața lui și ar fi dorit să-și lege destinul de al ei. Amândoi erau singuri pe lume, iar fata părea să fie de-o seamă cu el. Însă nu știa cum să-i spună. Privea tăcut în zare la soarele care se scufunda spre asfințitul vânat-roșiatic, trimițând încă luciri trandafirii norilor care se adunaseră buluc acolo în înalturi. Apoi își întoarse capul către ea și o fixă cu privirea. Ochii îi licăreau ca niște luminițe și broboane mărunte de sudoare îi inundară fruntea.

— Ileană! i se adresă el hotărât, doresc a-ți împărtăși un gând de al meu, care sper să nu te supere sau să-ți îndoiască inima. Îndrăznesc a te ruga, dacă binevoiești, să-ți petreci viața alături de a mea și să-mi fii nevastă.

Ileana îl privi surprinsă. Obrajii ei se aprinseră din nou, ca văpaia focului. Buzele ei roșii i se arcuiră într-un zâmbet larg, lăsând să i se vadă dinții albi ca două șiraguri de perle. Ochii ei ca smaraldul cercetau acum cu atenție pe tânărul cu fața plină, roșcovană, cu mustăcioara bălaie arcuită sub nasul cărnos care o privea la rândul lui cu niște ochi veseli și vioi de culoare verde asemenea unei pajiști proaspăt cosite.

Era înalt, spătos, plăcut și sincer.

— Așa să fie, cum îți dorești tu! rosti ea într-un târziu după ce stătuse și chibzuiuse în mintea ei. Poate că așa a vrut Dumnezeu, ca să ne întâlnim în asemenea împrejurări, ca apoi să ne unească viețile pe mai departe.

Apoi ea își întinse mâna ei micuță și o culcuși în palma lui mare și puternică.

Se simțea în siguranță alături de el.

Ion o îmbrățișă apoi o sărută duios pe frunte.

— Să mergem! rosti el. Soarele stă să apună, iar noi nu avem niciun adăpost. Știu eu nu departe de aici, în păduricea de acolo, o colibă. Odată a fost locuită de un pădurar. De multe ori m-am abătut pe acolo pentru a mă odihni.

După ce auzise din gura ei că fiul boierului are o purtare nelalocul ei față de fetele care lucrează pe acolo, îi dispăruse gândul de a-i cere boierului ajutorul pentru obținerea unui adăpost. Nu voia să aibă de-a face cu fiul acestuia. Așa că, o prinse strâns de mână și o apucară pe cărarea presărată cu frunze îngălbenite care ducea spre mica pădurice din apropiere.

Din mestecănișul ce însoțea pe de-a lungul ei cărarea, se desprindeau frunze ruginii care zburau obosite prin licăririle amurgului. Ajunseră la marginea păduricii și continuară drumul pe potecuța scurtă care șerpuia printre trunchiurile falnice de stejar, ale căror coroane foșneau în bătaia lină a vântului. Se opriră puțin atunci când în fața lor se deschise o poieniță largă, dormind parcă într-o pulbere de lumină fadă, împodobită cu stropi de culoarea curcubeului pe care îi cernise un nor răzleț, aflându-se într-o neclintită singurătate. Amurgul toamnei, orchestrat de mov, albastru, violet și roz, încununa poienița într-un mister tainic. De cealaltă parte a ei, ieșea în evidență, acoperită de crăci și de frunze îngălbenite, o colibă făurită din cloambe de stejar împletite des între niște pari înfiți în pământ. Ușa era făcută dintr-o împletitură de nuiete din lemn de alun legată cu sfoară în locul unde ar fi trebuit să fie balamalele.

Ion împinse ușa și păși în interiorul colibei. Ea îl urmă sfioasă și temătoare. În interior domina întunericul. El însă știa rostul acestui adăpost și merse de luă un felinar aflat acolo agățat într-o cloambă pe peretele colibei

și îl aprinse. Întunericul de acolo se spulberă în lumina gălbuie a felinarului și lăsa să se vadă în interior un pat măricel făcut din trunchiuri de mestecăn având picioarele înfipite în pomisteala² acoperită cu rogojină. Pe pat era așezată o saltea din foi de porumb și câteva păături aspre. În loc de masă, trona o felie rotundă de lemn, tăiată dintr-un trunchi gros de stejar și doi chituci mici din lemn de brad țineau loc de scaune. Un lavoar vechi din fier ruginit stătea agățat prins cu sârmă de un perete. Câteva blide și o găleată cu smălțul sărit stăteau agățate deasupra unei sobe cu plită joasă, aflată într-un fel de groapă de formă pătrată săpată acolo în interiorul colibei. Burlanul ieșea pe sub peretele colibei, îngropat și el în pământ.

Soba fusese amplasată în așa fel încât să nu pună în pericol structura de lemn uscat din care era construită coliba.

Acelea erau toate lucrurile de care se puteau bucura cei doi în acel adăpost străjuit de falnicii stejari care formau mica pădurice.

Ferestrele apusului se închiseseră de mult, iar negura nopții coborâse în tăcere așternându-se ca o pătură din orizont în orizont.

Întunericul își ținea respirația lăsând să se audă doar buhăitul bufniței sau trosnetul vreascurilor uscate frânte sub călcătura vreunei lăbuțe de animal ieșit din adăpost.

Cei doi se priveau fără să-și vorbească.

Se înțelegeau doar din priviri. Chipurile lor erau senine și pline de fericire. Își zâmbeau copilărește. Ion scoase de prin buzunare câteva mere și nuci, adunate în

---

² Pomisteala este stratul de pământ sau lut care se pune la baza casei tradiționale, după ce se sapă groapa fundației și se ridică pereții. Deasupra ei se pun grinzele de lemn pe care se bat mai apoi scândurile dușumelei. Pământul se așază după care se bate și se nivelează. El trebuie să fie neapărat uscat, altfel umiditatea se transferă podelei care putrezește.

drum spre colibă și i le oferi.

— E tot ce avem pentru astă seară! i se adresă el. Mâine o să merg la boier.

— Este suficient, iar coliba este un adăpost destul de bun; o să rămânem în el și o să-i aducem îmbunătățiri, sper să nu ne izgonească nimeni de aici.

— Nu-ți face griji, locul acesta este al unui vânător din satul vecin, iar eu îi sunt prieten; am fost odată cu boierul pe la el și l-am ajutat cu ceva treabă, atunci am aflat că această colibă este a lui. Eu i-am spus că mai trag din când în când pe la ea să mă odihnesc, iar el nu a avut nimic împotriva, ci din contră mi-a spus că să am grijă de acest loc.

Ileana zâmbi bucuroasă aflând că putea locui fără nicio grijă în adăpost, apoi se ghemui pe saltea trăgând peste ea una dintre acele păături aspre. El se culcuși la spatele ei și o cuprinse în brațe. Într-un răstimp adormiră ca doi copii, vegheați de lumina palidă a felinarului.

III

CĂSĂTORIA

Trecuse mai bine de o lună de când cei doi își duceau viața în acea colibă, netulburați decât de foșnetul pădurii în bătaia rece a vântului sau de micile vietăți care se abăteau în drumul lor până în poienița din mijlocul crângului. Ion lucra cu sârg la curtea boierului care-l primise cu brațele deschise, bucuros că omul său de încredere se afla iarăși lângă el. Ileana transformase interiorul colibeii făcându-l să arate ca o odaie obișnuită. Lipise pereții interiori cu pământ galben, îi netezise și îi văruse cu var alb. Patul fusese înlocuit cu unul mai bun și era acoperit cu o cergă groasă din lână, iar pernele umplute cu fulgi pufoși și moi, tronau ca niște dumbăre³ lângă tăblia lui. Vasele pentru gătit, dar și cele din care mâncau fuseseră înlocuite cu altele mai bune, iar în locul feliei rotunde de lemn care ținuse loc de prăznuit sau de cinat fusese adusă o masă mai acătării lângă care erau așezate două scaune din lemn cu spătar. Toate acele lucruri le dobândise cu ajutorul boierului care înțelesese de la Ion situația în care se afla și-i dăruise toate acele lucruri. Pe ferite însă, ca nu cumva să afle boieroaica și fiul său. Însă boierul ținea la argatul lui și în ascuns îi umplea traista cu mâncare, în fiecare seară. Îi mai dăruise și câteva găini, un purceluș căruia Ion îi încropise o cotineată acolo lângă colibă, dar și lemne pentru iarna care se apropia, pe care el le așezase sub un șopron construit tot lângă colibă.

Înjghebase el acolo în mica poieniță o mică gospodărioară, care era suficientă pentru el și aceea care avea să-i devină soție.

Într-o seară, înainte ca să plece acasă, boierul îl trase pe Ion mai departe de ochii iscoditori ai fiului și ai soției

---

³a dumbări - a face zgomot, a zdrăngăni.

lui, apoi i se adresă ca unui fiu:

— Dragul meu! După cum îmi spuneai tu, între tine și Ileana s-a înfiripat o dragoste mare și încă nu v-ai cunoscut ca să intrați în păcatul amorului și ați rămas curați așa cum ne este tradiția. M-am gândit ca fără știrea alor mei să mergem la biserică și să vă legați așa cum se cuvine, prin cununie. Am vorbit eu cu părintele Ilarion și vom face totul în taină. Am să vă fiu chiar eu naș de cununie. Nu ți-am spus până acum, dar cred că nu mai am multe zile de trăit. Un icter îmi distruge ficatul de ceva vreme. Supărările astea cu fiul meu care nu este tocmai așa cum mi-am dorit eu să fie, m-au tocat puțin câte puțin și m-am ales cu boala asta care îmi macină ficatul. Așa că hai să înfăptuim acest lucru până nu e prea târziu.

— Este o mare binecuvântare pentru mine! aprobă cu înflăcărare Ion, îmbrățișându-și cu dragoste binefăcătorul care îi devenise ca un tată.

— Acum mergi sănătos și dă de veste celei ce îți va deveni soție că sâmbăta viitoare va deveni mireasa ta.

Ion nu mai așteaptă nicio clipită și într-un suflet pomi la dram. Ajunse numaidecât în poieniță și cu pași mari călca pe pătura groasă de frunze care umpluse tot locul de acolo transformând verdele dominant de până atunci, într-o multitudine de culori specifice toamnei.

Se înfățișă înaintea Ilenei, lăsând să i se vadă bucuria printr-un zâmbet larg. Fericit o cuprinse în brațe, o sărută cu foc apoi îi dădu vestea cea mare. Când el gătă de vorbit, un șir de lacrimi se scurse din ochii ei frumoși. Erau lacrimi de fericire. Urma să intre și ei în rândul lumii, iar acest lucru îi umplea inima de fericire.

În următoarea sâmbătă, după cum aranjase boierul, cei doi își îmbrăcară cele mai bune straie și pe cărări lăturalnice, fără să-i vadă nimeni, meraseră la biserică. Intrară și așteptară acolo în fața altarului.

În biserică nu se mai afla nimeni. Șfeșnicele aveau o

lumină pâlpâitoare, caldă și roșiatică, care creștea încet, încet, scânteind pe aurul din tabernacol și pe cel al candelabrului.

Ușor, ușor, ușa se deschise.

Cu un catifelat zgomot de pași, în ea pași preotul însoțit de boier.

Preotul nu mai pregetă și își începu rugăciunea care o slăvea pe Fecioara Maria.

Tămâia începu să fumege în cădelniță emanând un parfum deosebit și misterios. Glasul puternic al preotului se amplifică vibrând în bolțile baroce ale micuței biserici.

Apoi Ion și Ileana, într-o slujbă duhovnicească făcută din toată inima de către preot, fură legați ca soț și soție până când moartea îi va despărți, punându-le pe inelare verighetele din aur făcute cadou de boier, care acum le devenise naș.

După slujba religioasă, merseră împreună undeva într-o chilie din spatele bisericii unde boierul pregătise o masă bogată, pentru a petrece puțin împreună cu finii lui, dar și cu popa.

Bisericuța se afla amplasată stingher pe umărul unei coline, nu prea aproape de casele sătenilor și nu își făceau griji că vor fi descoperiți de careva.

Ciocniră câte o cănuță de vin și se bucurară împreună de tainica lor petrecere în cinstea celor doi înșuraței.

— V-aș fi dăruit multe lucruri, zise boierul. Chiar și vechea mea casă în care am crescut și care a fost lăsată în paragină, neîngrijită și nelocuită. Mai trimit din când în când o femeie pe acolo ca să aerisească și să șteargă praful. Au crescut bălăriile cât casa pe acolo. O mână de gospodar ca a ta, Ioane, ar face minuni în acea gospodărie. Însă nu-i chip să înfăptuiesc acest lucru. Mi-aș pune în cap familia, care nu este de acord cu intențiile mele.

Boierul oftă apoi se așază pe un scăunel.

Privea trist în gol, parcă undeva la începuturile vieții, derulându-și în minte, cu regret, unele etape din trăirile lui. Poate că și boala pe care o avea îl măcina.

I se putea citi ușor pe față acea tristețe care se abătuse asupra lui.

Ion cunoștea locul unde se afla casa de care pomenise boierul. Era situată pe o mică luncă la poalele unei mici coline, mai retrasă de casele celorlalți săteni și era străjuită de un brad bătrân, crescut acolo pe creasta colinei, care săgeta semeț spre cer și care era cel dintâi vestitor al vremii, printr-un șuierat adânc, atunci când vânturile reci sau calde îi loveau coroana. Trecea prin dreptul ei în fiecare zi și privea la fațada ei, pe care soarele dimineții târzii se hodinise de cu zori, iar apoi începea ușor, ușor, să o părăsească.

Casa se ridica înaltă, albăstruie, acoperită de mușgai și de igrasie.

Unele ferestre erau doar de formă, simple dreptunghiuri ornamentate, adâncite în tencuială, având conturul, mărimea și rama unor ferestre reale.

Își dorea acea casă, însă rămânea de fiecare dată cu un gust amar în inimă, apoi își vedea mai departe de drumul lui.

Seara se întorcea tot la umila lui colibă unde îl aștepta zâmbitoare și cu cina pusă pe masă, frumoasa lui drăguță.

Și iată că acum îi devenise nevastă.

Ion se reculese din gândurile lui și reveni cu picioarele pe pământ, atunci când părintele Ilarion îl bătu cu palma pe umăr și i se adresă cu vocea lui amplă:

— Băiete! Să ai grijă de această fătucă, că eu mă rog la Domnul pentru voi să vă binecuvânteze cu zile senine și cu copii frumoși. Să vă rugați și pentru boier, că mare

bunătate a pus el, Creatorul, în inima lui. Fără de ajutorul lui nu știu dacă ajungeați în rândul lumii și vă duceați viața în nelegiuire. Ee...

și acum ar fi timpul să ne retragem, că imediat se lasă seara și apoi și-or face griji familiile noastre, că pe unde om umbla.

Boierul fu de acord cu el și îngână dând din cap:

— Mai ales ai mei care mă pizmuiesc fiindcă îmi petrec timpul printre argați.

Apoi ieșiră din mica chilie și după ce se îmbrățișară de rămas bun, apucară fiecare în drumul lui către casă.

Ion și Ileana, mână în mână, se pierdură fericiți pe cărarea șerpuită care ducea spre coliba lor.

Era un început de lună Decembrie friguros. Cerul era posomorât. Din norii cenușii care îl acopereau în întregime, începură să se cearnă steluțe argintii. Fulgii începură să plutească prin aer ca un roi de fluturi albi. Peste verdele palid al colinelor începu să se aștearnă cu repeziciune un strat de zăpadă albă ca mărgăritarul.

— Vine iarna! rosti Ion îndreptându-și privirea către cer.

Ileana se lipi de trupul lui.

Obrajii i se înroșiseră mușcați de vântul rece care sufla liniștit, dar tăios acum în prag de iarnă.

Frigul izbutise să răzbată pe sub îmbrăcămintea ei subțire învăluindu-i trupul într-o mantie rece, făcând-o să tremure.

Ion dezbracă sarica de pe el și o puse pe umerii ei.

Lui nu-i prea păsa de frig.

Trupul îi devenise rezistent. Înfruntase destule ierni în viața lui. Se călise încă din copilărie.

— Ție mai bine? o întrebă el cuprinzând-o și acoperindu-i umerii cu brațul lui vânjos.

Ea îl privi cu dragoste, apoi se întinse către el și îl

sărută.

Era semn că acum îi era bine.

Așa era ea, nu prea vorbărească, însă îi răspundea în felul ei, cu o privire blândă sau cu o sărutare.

— Uite o mogâldească colo, pe cărare! rosti ea mai mult printre dinți și arată cu degetul spre ceva așezat în mijlocul cărării aproape de marginea păduricii.

Când ajunseră în dreptul ei, se opriră și văzură acolo un câine mare, roșu și lăptos.

Acesta începu să dea din coadă bucuros.

— S-o fi rătăcit, bietul de el! zise Ion.

— Sau poate l-a alungat careva! îl completează ea. Să-l luăm cu noi, că și așa nu avem unul.

Cânelui însă nu-i trebui invitație, că deja prinse a se gudura pe lângă ei, apoi începu să alerge înaintea lor tăvălindu-se prin zăpada care se așternea de zor, apoi se așează cu botul pe labe și-i așteaptă.

Așa că, se pricopsiseră și cu un câine.

Fără să bage de seamă, ajunseră în poieniță.

Aceasta era acoperită cu o mantie strălucitoare de omăt, curat și neatins până atunci nici măcar de lăbuțele vreunei vietăți.

Ei au fost cei dintâi care îi modelară suprafața fină și pufoasă, cu pașii lor, făcând o cărăruie până în dreptul ușii de la colibă.

Câinele îi urmă sărind și tăvălindu-se bucuros.

Ion nu intră în colibă, ci merse în șopronul de lemne, apoi îl chemă la el pe lăptos.

Îi așternu acolo pe un loc uscat niște țeale, îl mângâie pe creștet și-i zise:

— Aici va fi locul tău! Este un adăpost bun și mâine am să-ți clădesc o cotecioară.

Scoase din desagă ceva de mâncare și îi puse în față.

Acesta se apucă să înfulece cu poftă, privind din când în când la noul său stăpân, lingându-se pe bot.

Ion luă un braț de lemn și intră în casă.

Ileana se apucase deja să aprindă focul.

Coliba nu era foarte spațioasă și se încălzea repede datorită faptului că lipiseră pereții cu plămădeală din pământ și pe dinafară, încât aceasta devenise un adăpost destul de călduros.

Lemnele uscate trosneau în sobă, încolțite de văpaia focului care mușca nemilos din ele.

În colibă se simțea deja mângâierea catifelată a căldurii care îi îmbrățișa pe cei doi făcându-i să se destindă.

Se așezară la masă ca să servească cina și mâncau sorbindu-se unul pe altul din priviri.

Focul dragostei ardea ca o văpaie în inimile lor pline de dorința îmbrățișării.

Lumina palidă a felinarului îi veghea, răspândind prin odaie o lumină fadă. Limbile galben-roșiatice ale focului dansau în vatră aruncându-și licăriri, făcând umbre jucăușe pe pereți.

Chemat de dorința aprinsă ce se vedea în ochii ei mari, Ion își luă nevasta în brațe, o așeză pe pat și o sărută cu dragoste. Ea îl îmbrățișă cu privirea – caldă îmbiindu-l să guste din fructul pasiunii. Sărutarea lui de foc încă mai ardea pe buzele ei pline de dorință.

— Ioane! șopti ea cu glasul-i dulce și cristalin asemenea unui clinchet de clopoțel.

— Ileană, dragostea mea!

Noaptea își trăsese de mult mantia întunecată.

Din văzduhul de nepătruns norii continuau să-și cearnă pulberea de stele. Omătul se așternea neconținut. Din colibă se auzeau, în noaptea liniștită, suspinele dragostei.

Era noaptea în care zeul Bros îi învăluisese pentru prima oară de când se cunoscuseră, în straiile iubirii.

Zorii se arătară cu greu.

Prin norii grei, cenușii, se zărea încercarea soarelui de a-i străbate.

Ninsese din abundență.

Un strat gros de zăpadă acoperise întreaga poieniță.

Crengile stejarilor trosneau sub greutatea zăpezii așternute pe ele. Câțiva brăduți stăteau și ei cocoșați de greutatea omătului. Gerul croise pe la streășină colibei o maramă dantelată de țurțuri. Ion își croi o potecă prin zăpadă, apoi merse dincolo de marginea păduricii și privi peste sat. Lăptosul ieși și el de sub șopron și îl urmă îndeaproape, sărind și afundându-se în zăpadă.

Casele păreau niște mogâldețe sub căciuli albe de omăt.

Totul părea că doarme.

Trebuia însă să dea piept cu troienele, făcându-și cale până la casa boierului.

Iarna nu părea să fie blândă.

Însă pentru el nu mai conta cât de grea va fi. Inima lui bătea acum doar pentru iubita lui nevastă și nu-i păsa prin ce greutate va trece pentru a-i oferi o viață liniștită, plină de dragoste.

Nici măcar iarna care-i încolțise cu dinții ei de gheață, care-l învăluia cu crivățul aspru biciuindu-i fața, nu-l mai putea opri din acest drum al vieții pe care o apucase alături de aceea pe care i-o dăruise Dumnezeu ca să-i fie alături la bine și la rău.

IV

COLINA MISTERIOASĂ

Fusesse o iarnă grea.

Ninsese din abundență, iar vântul rece sudase cu atâta putere încât formase imense troiene de zăpadă. Însă zilele calde de primăvară le topise ușor, ușor, transformându-le în pâraiașe limpezi de apă.

Acum, la început de aprilie, soarele încălzea pământul umed dezgolit de mantia albă a zăpezii. Pe alocuri, prin zănoage, câte-un pospai de omăt se ascundea de săgețile blânde și calde ale soarelui nedorind să se topească.

Ion și Ileana reușiseră să iasă cu bine din ghearele reci ale iernii. Lui i-a fost la început mai greu cu nămeții și cu viscolul pe care trebuia să le înfrunte în fiecare zi până la moșia boierului și apoi la întoarcerea acasă.

Dar trecuse.

Primăvara începea încetinel să-și pună amprenta peste câmpii, dealuri și coline, colorându-le într-un verde crud.

Ileana îmbrățișa cu privirea toată acea priveliște minunată ce prinsese viață în mica poieniță, care acum renăscuse din nou, împodobită de călțunașii și viorelele care răsăriseră prin iarba crudă abia încolțită.

Mugurii copacilor începuseră să pocnească lăsând să iasă la iveală perechi de frunzulițe fragede. Totul era mirific acolo în acel luminiș și ea era nespus de încântată de acea transformare a naturii, însă, încă un lucru minunat o ferecea nespus de tare, și anume faptul că rămăsese grea, iar în toamnă urma să aducă pe lume un copil. Dumnezeu o binecuvântase cu acel dar, o comoară, așa cum îi spunea ea lui Ion, în lungile seri de iarnă, când amândoi stăteau la gura sobei, povestind și depănând

amintiri din copilăria lor.

Ion era în culmea fericirii. Îi dăduse de veste și boierului, iar acesta fusese foarte încântat, dorind ca el să îi fie naș copilului.

În primăvara aceea Ion muncise cu sârg pe pământurile boierului, la arat și semănat, apoi la prășit, pe la fânețe și peste tot unde era nevoie.

Lunile trecuseră una câte una fără băgare de seamă. Că cine mai avea timp să le numere când era atâta treabă de făcut. Iar boierul se bizuia pe el, fiindcă acesta muncea cât zece la un loc. Însă și răsplata era pe măsură.

Venise deja strânsul recoltei, iar carele pline de rod umpleau hambarele și pivnițele de la conac.

Când venea seara, Ion se întorcea acasă istovit, cocoșat de desăgile pline cu merinde, agățate una în față iar alta în spate pe ambii umeri, și cu alte două traiste pline, ținute în mâinile lui puternice.

Când ajungea acasă, abia că mai apuca să îmbuce câte ceva, apoi se tolănea pe pat și, în timp ce mai schimba două vorbe cu mândra lui, adormea pe nesimțite.

Luna septembrie se arătase a fi blândă și însorită. Acum, la finele ei, parcă se simțea izul lunii octombrie cum aducea un vânticel aspru și răcoros. Recolta era pe sfârșite. Boierul își puse lucrătorii să umple un car cu tot soiul de legume și fructe, apoi când veni vremea ca Ion să plece către casă, acesta îl întâmpină surâzând și mulțumit de ce realizase până atunci i se adresă:

— Bună treabă făcurăm și anul acesta, Ioane! Uite, carul ăsta plin este pentru tine; înhamă caii la el și du-l acasă de-ți umple pivnița. Și nu te grăbi să mi-l înapoiezi în astă seară, că doar mâine vii înapoi; rămâi de te odihnește, că te-ai ostenit destul toată ziua.

Nu era pentru prima oară când boierul îi răsplătea munca cu câte un car plin din toate roadele pământului pe

care le strângea în fiecare toamnă, însă bucuria lui era mai mare deoarece știa că nevasta lui nu avea să ducă lipsă de nimic. Asta era marea lui fericire.

Așa că, nu mai stătu pe gânduri și înșeuă un roib la căruță, apoi îi dete bice până ajunse la colibă.

Descărcă împreună cu Ileana toate acele bunătăți și le depozitară în pivnița improvizată, săpată de el sub un mal din spatele colibei, apoi deshămə calul și îl priponi sub șopron. Îi puse o pală bună de fân lângă el, apoi intrară în odaie satisfăcuți de treaba făcută. Ea, cu burta ei mare, abia că se mai mișca de colo, colo. Încercase ea să-și ajute bărbatul, însă plodul care începuse să se cam zbată acolo în pânțece îi cam dădea dureri.

Se cam apropia sorocul.

Cinară împreună, apoi după ce mai schimbară câteva vorbe, el adormi ca de obicei și începu să sforăie. Ea începu să mai trebăluiească și fiindcă încă nu se înnoptase de-a binelea, se porni să aducă o găleată cu apă de la izvorul de lângă marginea păduricii. Lățosul o urmă și el ca de fiecare dată, nelipsit de lângă ea atunci când trebăluia pe afară. Era singurul care îi ținea de urât atunci când Ion era plecat la treabă.

Umplu găleata și se porni înapoi.

O cam trăgea găleata într-o parte și parcă nu mai avea putere. Apoi când ajunse către mijlocul poienitei, o durere cruntă o tăie pe sub burtă, făcând-o să cadă în genunchi.

Erau durerile nașterii.

Încercă să strige după ajutor, însă graiul îi pierise din cauza durerii.

Abia că mai putea să icnească.

Văzând-o, lățosul o luă la fugă spre ușa colibei și ridicându-se în două labe pe ea, începu să latre de mama focului.

Calul începu și el să se agite și să fornăie.

Zgomotul îl trezi pe Ion din somn și acesta sări speriat din pat.

Se uită buimăcit prin cameră și dacă nu își văzu nevasta prin ea, se repezi spre ușă și ieși afară. Se îngrozi atunci când o văzu îngenuncheată în iarba verde și mătăsoasă a poienii.

Alergă de o luă pe brațe apoi o duse în colibă și o așeză pe pat.

— Nasc, Ioane! reuși ea să-i spună scrâșnind din dinți de durere.

El își puse mâinile în cap agitat, neștiind ce să facă.

— Aleargă în sat după moașă, dragul meu, că nu-i timp prea mult.

Nu așteptă să-i mai zică și a doua oară că se repezi pe ușă afară, înhămă calul la căruță și porni în goană către casa unei moașe care locuia la marginea satului, în apropiere de biserică.

Nu era cale multă de mers până acolo, așa că ajunse numaidecât la ea și începu a bate cu putere în poarta mare de lemn, înverzită de licheni și roasă de trecerea timpului.

— Țată Lină! strigă el cât putu de tare.

Ușa casei se deschise scoțând un scârțâit de balama neunsă și în pragul ei apăru o femeie scundă cu capul înfășurat într-o maramă roșie.

— Ce-i maică de strigi așa, că m-ai și speriat! Că doar nu dau tătarii!

— Hai, bre, că îmi naște nevasta și cred că nu mai are răgaz; hai de te urcă în căruță!

Femeia închise ușa și fără să mai zică nimic, merse de se urcă pe capra căruței lângă el.

Ion trase de hățuri și bidiviul o porni în galop la deal, făcând să se ridice colbul din drum în urma căruței. Cât mai schimbară două vorbe, ajunseră în fața colibeii. Ion sări

de pe capra căruței și alergă înăuntru. Femeia îl urmă îndeaproape și când ajunse lângă patul Ilenei se apucă să-și facă treaba ei de moașă.

— Du-te afară, omule! îi zise ea lui Ion împingându-l către ușă. Lasă-mă acum și nu te teme, nevastă-ta este bine.

El ieși uitându-se înapoi, însă moașa îi trânti ușa în nas și merse în ajutorul femeii care stătea să nască.

Ion se apucă și deshărnă calul, îl priponi de un stâlp, apoi se agita plimbându-se de colo, colo, nerăbdător, așteptând primul semn de viață al celui ce avea să vină pe lume.

Frământările lui însă, nu durară prea mult și dinlăuntrul micului sălaș se auziră scâncete de nou-născut.

Atunci ochii lui se umeziră de lacrimi. Căzu în genunchi și mulțumi Domnului pentru minunatul dar ce i-l făcuse.

Alergă apoi și intră. Întinsă pe pat, cu fața senină, zâmbitoare, Ileana îl privea cu ochii ei mari.

Pruncul abia venit pe lume dormea liniștit la sânul ei.

— Este băiat! rosti ea.

El se aplecă și o sărută pe frunte șoptindu-i:

— Mulțumesc, scumpa mea! Mi-ai făcut un dar minunat; să ne dea Domnul sănătate și putere ca să-l putem crește mare. Acum, dacă îți este bine, merg să o duc pe moașă acasă.

— Mergi liniștit! Totul este bine; doar mă știi că sunt destul de tare, nu-ți face griji.

Atunci el scoase din chimir ceva bani și o răsplăti pe femeie, mulțumit de treaba pe care o făcuse.

Femeia mulțumi și ea, promițând totodată că are să vină în fiecare săptămână pe la ei, ca să vadă cum îi merge pruncului. Aceasta era și o bună doftoreasă. Ea se ocupa și cu prepararea leacurilor pentru diferite boli sau răni.

Era o femeie săracă, însă avea un suflet bun.

Rămăsese văduvă. Războiul îi răpise și ei bărbatul.

Nu avea copii și locuia singură în căscioara ei. Însă oamenii o căutau mereu. Așa își mai alunga singurătatea, alergând de la unul la altul ca să-i doftoricească. Oamenii erau mulțumiți de ea și o răsplăteau de fiecare dată pentru efortul ei.

Așa făcuse și el acum. O răsplătise cum se cuvine, apoi o duse înapoi la căsuța ei.

Se înnoptase deja pe când el se întoarse la buna lui nevastă.

Ea îl așteptase surâzătoare.

Erau fericiți.

Dumnezeu le dăruise un băiat frumos și sănătos.

Și după cum promisese, boierul le botează în taină pruncul și acesta primi numele de Tudor.

Matache Vasile Tudor.

Numele de Tudor i-l pusese boierul, după numele său, însă fusese și dorința Ilenei deoarece pe tatăl ei îl chemase la fel. Iar numele de Vasile i-l dăduseră în amintirea răposatului tată al lui Ion.

Moașa Lina se ținea de promisiune și în fiecare săptămână bătătorea cărarea până la colibă, având grijă de sănătatea pruncului, dar și de a părinților lui.

Devenise și ea ca o membră a familiei, fiind iubită și apreciată de cei doi soți.

Și uite așa trecură pe nesimțite cinci ani, iar Tudor crescuse măricel și devenise un băiețel frumos, cu cârlionți! bălai, ochii verzi, mari, surâzători, înăltuț și bine legat.

Își petrecea timpul alergând prin mica poieniță sau printre arborii crângului, însoțit de câinele lătos, care și el fusese botezat încă de când fusese adoptat cu numele de „Lătosul”.

Ileana nu avea altă preocupare decât să trebăluiască prin micuța gospodărie pe care și-o înjghebaseră acolo, netulburată decât de cântul păsărelelor sau de micile vietăți care-și făceau curaj și veneau până în poieniță.

Ion își vedea de treaba lui pe moșia boierului, însă nemulțumit de schimbările care interveniseră pe acolo din cauza feciorului acestuia. Boala boierului se agravase și acesta căzuse la pat. Conașul cel mic, fiul acestuia, preluase treburile moșiei, însă nici pe departe nu semăna cu tatăl său. Era răutăcios și se purta urât cu argații. Unii dintre ei se săturaseră de atâta chin și plecaseră de pe moșie, băgându-se slugi pe la alți boieri.

Nu mai era chip să te înțelegi cu el.

Munca devenise un chin și pentru Ion. Conașul îi dădea prea mult de lucru și în plus îi mai purta și pică. Aflase de la o iscoadă de-a lui cum că tatăl său îl nășise pe el și pe băiețel. Nu suporta faptul că boierul îl iubea pe Ion și de aceea îi purta sâmbetele. Însă Ion încă rezista de dragul boierului.

Dar într-o zi, pe înserate, clopotul din turla bisericii avea să răsunе trist, anunțând că un suflet de om luase drumul spre împărăția celor drepți.

Boierul care se chinuise o vreme cu boala lui, puse pe o fătuică, să-l cheme pe Ion la patul lui de suferință. Boieroaica și conașul cel mic nu avură ce face și-i respectară dorința, fără a se împotrivi.

Ion se înfățișă și îngenunche plângând la marginea patului.

Îi fusese boierul ca un tată.

— Băiete... zise acesta cu glasul aproape stins, fii puternic, rogu-te, și nu pleca de pe moșia mea. Știu că nu-ți este bine, însă poate cu timpul s-o mai îndupleca și fiul meu; tare îmi este teamă că munca mea și toată agoniseala de o viață se vor duce de râpă. O să te veghez, fiule, de

acolo de sus.

Ochii boierului se umplură de lacrimi, apoi scoase un oftat adânc.

În odaie se făcu liniște.

Din nesfârșitele depărtări răzbeau vibrațiile melancolice ale pădurii.

Seara se lăsa tiptil, iar prin semețul brad crescut acolo stingher pe o mică colină de lângă conac, se auzi suflarea vântului ca o oftare. În liniște, pe cerul întunecat începu să tremure lacrima de aur a celei dintâi stele.

Ochii boierului avură o ultimă sclipire urmată de un zâmbet stins în colțul gurii, apoi își dete cea din urmă suflare.

Bocetele începură, iar clopotele plâneau și ele răsunând în liniștea serii.

Mulți ochi au plâns atunci, cu adevărat îndurerați de pierderea unui suflet bun și iubitor de oameni. Era recunoscut boierul pentru bunătatea lui și nu mai era altul ca el în tot ținutul.

A plâns și Ion atunci, când copârșeul cu trupul neînsuflețit a fost afundat în groapa de veci, iar cioclul începu a-l acoperi cu țărână.

Apoi o cruce mare de lemn, frumos sculptată, și inscripționată cu numele boierului îi fu împlântată la căpătâi.

Ion a fost cel din urmă care a părăsit mormântul, plecând direct la coliba lui, fără a mai merge la masa de pomenire, la care fusese invitat de boieroaică.

În toată răutatea ei, ea totuși avea inima frântă după bărbatul ei blând și iubitor de oameni.

Și el lăsase cu limbă de moarte ca la masa de pomenire să-i cheme pe toți argații lui, dar și pe toți cei ce doreau să vină.

Se făcuse pregătire mare.

Însă Ion nu se putea obișnui cu ideea că bunul său stăpân părăsise lumea aceasta, plecând acolo unde nu există durere și suferință.

Așa că cină împreună cu soția și copilul său acolo în micuțul lui adăpost și pentru prima dată în viața lui își înecă amarul cu câteva pahare de vin, apoi se culcă încercând să uite de neazul care se abătuse asupra lui, dar și asupra familiei.

După o vreme, când cel ce plecase dintre cei vii începuse să fie uitat, treburile pe la moșie începură a merge din ce în ce mai prost.

Conașul cel mic, care de pe acum devenise stăpân, înjumătățise simbriile argaților, iar cerințele erau din ce în ce mai mari. Ion încă mai răbda umiliința adusă, respectând ultima dorință a răposatului. Viața lui și a familiei se îngreunase, iar hrana lor devenea din ce în ce mai puțină. Noul lui stăpân nu era așa de darnic, iar la strânsul recoltei nu mai primea ca în alți ani acea căruță plină cu fructe și legume. Bașca, conașul încercase să-i distrugă mica lui gospodărie. Însă nu a avut sorti de izbândă pentru că cel a cărui era moșia unde își avea Ion coliba a venit în ajutorul lui. Era prieten cu el încă de pe vremea când trăia boierul. Și acesta nu-l înghițea pe conașul cel mic, așa că i-a interzis să mai calce vreodată pe acele pământuri. Și pentru că el era vânător, l-a mai și amenințat cu moartea prin împușcare.

Așa că boierașul se lăsă păgubaș, însă acum îi purta și mai mare pică lui Ion.

Ca să poată avea ce pune pe masă, Ileana începuse să lucreze și ea prin sat pe la oamenii mai înstăriți. Băiețelul rămânea acasă și avea grijă de mica gospodărie, prin care mai ciuguleau două găini pricajite, ultimele care mai rămăseseră în viață și nu ajunseseră încă în oală.

Toate încercările lor de a se încropi erau în zadar.

Când credeau și ei că le merge mai bine, apărea câte o năpastă pe capul lor care le întuneca viața.

Ba li se îmbolnăvea băiatul, ba una, ba alta, și niciodată nu reușeau să pună ceva deoparte.

Hrana le era puțină și deseori ei se culcau nemâncăți, oferind tot ce aveau celui mic.

Hainele de pe ei erau vechi, cârpite și peticite.

Singurul lucru care-i mai mențineau în picioare era dragostea care și-o purtau unul altuia.

În ciuda tuturor neajunsurilor, buna înțelegere, armonia și uniunea dintre ei îi încingea pe toți trei cu o centură a iubirii, a dragostei de nestrămutat, prin care nu putea pătrunde niciun fel de vrajbă. Cearta, vorbele rele, ura, neînțelegerea se opreau dincolo de marginea crângului și nu-și puteau face cumva cărare, ca să pătrundă în micul lor adăpost pentru a le răscoli sufletele.

Palmele lui Ion erau bătătorite, crăpate și umflate de munca asiduă la care îl supunea conașul.

Trecuseră aproape opt ani de la moartea boierului, iar moșia, sub stăpânirea fiului său, se cam ducea de râpă. Majoritatea argaților plecaseră.

Multe pământuri rămâneau de la un an la altul în paragină. Viile erau neculese și neîngrijite.

Conașul dăduse în patima băuturii și începuse să vândă din avere pentru a face rost de bani pentru băutură.

Bătrâna lui mamă trăia o viață de coșmar alături de el și se ruga la Dumnezeu ca să-i curme zilele.

Simbria lui Ion fusese sistată, și pentru munca sa primea te miri ce.

— Ia-ți ce vrei de pe aici! Nu mai am cu ce să te plătesc.

Acestea fuseseră vorbele conașului într-o zi pe când trebuia să-i dea simbria.

Iar Ion muncea așa, pe o traistă de cartofi, câteva

ouă, o bucatăică amărâtă de brânză, sau o traistă cu mălai.

Așa că, într-o bună zi Ion, merse la mormântul răposatului, se așeză în genunchi, își înălță ochii înlăcrimați spre cer și rosti cu durere: „Iartă-mă, nașule! dar nu mai pot rezista. Va trebui să plec și să-mi caut de lucru pe la alți boieri, aici totul se duce de râpă, după cum ai bănuț”.

Și din acea clipă, el părăsi moșia pe care lucrase cu sudoarea frunții atâta amar de ani.

Avea Ion aproape 40 de ani. Era încă destul de vânos, însă în ritmul la care era supus, nu se știa dacă mai putea mult.

Erau câțiva boieri care îl cunoșteau bine și-i știau puterea de muncă. De multe ori fusese chemat să lucreze pe moșiile lor, însă el respectase dorința boierului și îndurase atâția amar de ani mârșăvia urmașului său.

Acum însă venise momentul ca să răspundă la chemările lor.

Merse deci și se învoi să muncească pe o simbrie bunicică la un boier dintr-un sat vecin. Era cale lungă până la moșia lui, însă nu avea ce face. Se învoi până la urmă să-i împrumute un cal, pentru a putea străbate acea distanță călare. Boierul căzu la învoială, însă îi mai luă ceva din simbrie. Ce să facă acum, măcar nu mai era atât de istovit și, mai ales seara, când trebuia să se întoarcă spre casă, iar boierul era cu dare de mână și îi mai umplea desăgile cu merinde.

Trecuse aproape un an de când Ion își bătătorea palmele pe la moșia acestui boier. Tudor, băiatul lui, creștea și se apropia de 14 anișori. Era tare isteț. Pe la opt ani începuse să meargă la școala din sat, unde dascăl îi era părintele Ilarion. El era cel mai amărât de pe acolo. Dar așa zdrențaros cum era, el mergea fără a avea rușine. Era poreclit „fiul pădurii”. Devenise un flăcăiandru înalt, frumușel și bine clădit. Pe deasupra era isteț și prindea

repede tot ce îl învăța bunul său dascăl. Fata popii, Lucica, era de o seamă cu el și erau colegi la aceeași grupă de învățătură.

Ea era o fătucă frumoasă, brună, cu ochii luminoși, de culoare albastră. Îl cam sorbea din priviri pe Tudor, că de și el era chipeș. Nu-i prea păsa ei că el era rău îmbrăcat.

Și lucrurile începuseră să meargă iar binișor în familia lui Ion. Dar după cum și zicala „La omul sărac nici boii nu trag”, așa se întâmplă cu ei și într-o zi Ileana avu parte de o întâmplare nefericită, care aduse mare năpastă asupra lor.

Mergea ea într-o zi ca să aducă apă de la izvor.

Lăptosul dispăruse pe undeva prin pădurice ademenit de vreo vietate.

Ileana își umplu ciutura cu apă și, când dădu să se întoarcă, rămase înlemnită de spaimă.

În fața ei apăruse ca din senin o femeie hâdă, bătrână, cu un buboi pe vârful nasului, ochii negri ca păcura, fața galbenă și uscată precum a unei vrăjitoare.

Aceasta își întinse mâna gălbejită și uscată, apoi o strânse puternic de umăr. Unghiile mari, încovoiate și ascuțite îi pătrunse în carne.

Baba boscorodi ceva, apoi râse înfundat lăsând să i se vadă dinții găunoși. Ileana se îngălbeni dintr-odată la față, după care căzu jos leșinată.

Baba se făcu nevăzută dispărând ca prin minune.

Lăptosul se întoarse din plimbarea lui și, simțind că ceva nu este în regulă, alergă către izvor, unde parcă mirosise că se află stăpâna lui. Când o găsi leșinată, începu să schiaune, apoi o luă la goană pe drumul către școala unde știa că învață Tudor. Băiatul terminase orele de învățătură pentru ziua aceea și se îndrepta agale către casă, admirând frumusețea naturii și alergând după

mulțimea de fluturi colorați care zburau prin fâneața izlazului.

Când îl văzu, câinele începu să latre agitat alergând în jurul lui, parcă încercând să-i spună ceva, apoi fugi înainte pe potecă, către locul unde se afla căzută stăpâna lui.

Tudor, care își dădu seama că ceva nu este în regulă cu câinele și că nicidecum acesta nu avea chef de joacă, apucă să alerge în urma lui.

Fugi până ajunse la locul în care acesta se oprise și când dădu cu ochii de mumă-sa prăbușită acolo pe jos, rămase mut de uimire. Crezu că este moartă și se puse pe plâns. Se prăbuși peste trapul ei și îi privi chipul.

Fața ei căpătase o culoare galben-vineție. La fel îi erau mâinile și celelalte părți ale corpului care puteau fi observate.

Tudor îi cuprinse fața în palmele lui micuțe, o sărută pe ambii obraji și începu a se jeli.

— Mămucă! Mămucă! striga el privindu-i chipul înțepenit.

Lacrimile îi șiroiau pe obraji ca niște izvoare din ochisorii lui blânzi care deveniseră acum ca două oaze din care apa dădea pe dinafară, revărsându-se, șiroind până pe bărbie și de acolo cădeau calde pe fața palidă ca de ceară a mamei.

La un moment dat Ileana prinse a se mișca și abia reuși să deschidă ochii.

Buzele îi deveniseră uscate și crăpate ca și cum ar fi fost atinse de ger.

Apoi se forță și abia reuși să rostească:

— Tudore! Dragul mamii... Mor... Du-te după tată-tu și adă-l acasă.

— Nu plec de lângă tine, mămucă!... Hai că te ajut eu să te ridici.

Se opinti și se forță el ca să-și ajute mama, însă nu era chip să o salte de la pământ. Trupul ei devenise foarte greu și nu-și mai putea mișca mâinile sau picioarele.

Dacă nu îi simțeai respirația sau nu-i observai privirea pierdută din ochii întredeschiși, ziceai că este moartă.

Ion trebăluia de zor pe la curtea boierului, când, deodată, îl cuprinse o neliniște iar inima începu să-i zvâcnească tare de parcă voia să-i sară din piept. Un sentiment ciudat îl îndemna să plece acasă. Lasă baltă lucrul de care se apucase și merse de1 căută pe boier.

Îl găsi pe acesta privind cu încântare la mânjii proaspeți fătați, aflați acolo într-un țărc din dreptul grajdurilor.

Când îl zări pe Ion, acesta se îndreptă spre el și-i spuse satisfăcut:

— Ai văzut ce mândrețe de mânji au fătat iepele noastre? O să iasă din ei adevărați armăsari.

Ion nu răspunse nimic. Nu avea chef de vorbă.

Avea fața posomorâtă, iar boierul observă acel lucru.

— Dar ce-i, Ioane? Bag de seamă că nu ești în apele tale!

— Așa e, boierule! Am o neliniște pe suflet; ceva îmi spune că trebuie să merg cât mai degrabă acasă.

— Apăi, măi Ioane, dacă tu simți asta, du-te; că fiecare avem simțămintele noastre și dacă ele ne mână către un loc anume, apăi mergem într-acolo. Mergi sănătos, mai e și mâine o zi în care să putem termina ce am început azi.

Ion nu mai stătu mult la vorbă, că și încălecă pe roib și-i dete pinteni. Avea cale cam de-o oră până acasă, însă acum nu-l slăbi deloc pe bietul cal și-l ținu într-un galop până aproape de casă.

Tudor care îl zări venind, îi ieși în întâmpinare,

strigând cât putea el de tare:

— Tătuică! Vino aici că moare mămuca!

Ion îi văzu disperarea și alergă într-un suflet acolo.

Când își văzu nevasta zăcând, se aplecă asupra ei, o cuprinse cu brațele-i vânjoase și încercă să o ridice în șezut, rezemând-o de el.

— Ileană... scumpa mea; ce este cu tine, ce s-a întâmplat?

Însă ea nu putu grăi nimic. Doar îl privea cu ochii ei care parcă se adânciseră în orbite.

Ochii lui se umplură de lacrimi.

O ridică de jos și o purtă pe brațe până în colibă, apoi o așază pe pat. Îl întrebă pe fiul său dacă știe ce s-a întâmplat, însă acesta ridică din umeri și printre sughițuri, abia că reuși să-i spună:

— Nu știu nimic, tătuică! Eu am găsit-o lângă izvor căzută la pământ. Lăptosul m-a înștiințat, a venit înaintea mea și a început să schiaune agitat, apoi a fugit spre locul unde era mămuca; l-am urmat și am găsit-o acolo. Am crezut că este moartă; a apucat să-mi spună ca să merg după matală, că ea moare, apoi de atunci nu a mai scos niciun cuvânt.

— Stai aici lângă ea și umezește-i cu apă din când în când buzele, că eu merg să o aduc aici pe doftoreasă.

Încă nu se înserase. Ion încălecă pe roib și-l mână în galop până la poarta moașei Lina. Nu descălecă și de-acolo din spinarea calului, strigă cât putu de tare:

— Țață Lino! Ești acasă, bre?

Vocea lui gravă răsună așa de tare, încât asmuți câțiva câini de prin vecini care începură să latre agitați.

Femeia se arătă numaidecât de prin spatele casei, speriată de hărmălaia care se făcuse.

— Ce-i mă, Ioane? i se adresă ea când îl văzu, venindu-i inima la loc. Ce strigi, mă, așa, că n-o fi foc.

— Ba-i mai rău, țăță Lino! Hai de vino cu mine, că-mi moare nevasta!

— Aoleo! Nu-i de bine; stai un pic să iau ceva leacuri cu mine și-apoi om merge.

Intră apoi iute în casă și în câteva momente se întoarce în grabă ținând în mână o straiță plină de leacuri. Ion o ajută să urce pe cal lângă el, după care îi dete pîteni calului și porniră la trap pierzându-se pe cărarea care tăia în două colina dintre coliba lui și sat.

Ajunseră numaidecât.

Moașa intră prima și când o văzu cum arată, înlemni de spaimă.

— Țsta-i lucru necurat, Ioane! Ce s-a întâmplat cu ea?

Se aplecă asupra ei și o studie. O cercetă cu atenție, însă nu-și dădea seama ce poate fi. O întrebă ce s-a întâmplat, însă bolnava își pierduse graiul.

Doar în ochii întredeschiși i se mai vedeau două licăriri aproape stinse care te făceau să îți dai seama că încă mai este în viață.

Doftoreasa pregăti la iuțeală un ceai din plante, înmuie o pânză curată de in el apoi i-l stoarse în gură. Bolnava abia că putea înghiți.

Trebuie să o cercetez mai amănunțit, pe tot corpul, să văd dacă nu are vreo mușcătură sau vreo înțepătură; poate a mușcat-o vreun șarpe sau a înțepat-o vreo insectă și a infectat-o cu otravă. Îi cercetă cu atenție picioarele, mâinile, pe fese, pe abdomen însă nu descoperi nimic dubios.

Îl rugă pe Ion să-și ridice nevasta în șezut și s-o rezeme cumva de tăblia patului, după care ea o dezbracă de bluză.

Abia atunci doftoreasa descoperi deasupra sânelui, la umărul stâng, o înțepătură destul de adâncă din care

curgea un fel de lichid verzui.

Din dreptul acelei înțepături porneau peste umăr către spate, o dungă roșiatică ce apoi i se răsflira pe spate în patru dungi roșii, având fiecare la capăt câte o înțepătură la fel ca cea din față.

— Este ciudat! spuse ea. N-am mai întâlnit până acum așa ceva, aceasta nu pare a fi o mușcătură. Și ce-o fi cu lichidul acela verzui care se scurge acolo din ele? Nu cred că pot lua o hotărâre de una singură; nu știu ce să-i dau ca leac; folosiți în continuare ceaiul ăsta pe care l-am preparat și stoarceți-i în gură puțin câte puțin așa cum m-ați văzut pe mine că am făcut. Eu o să merg în sat și mâine mă întorc cu câteva prietene de-ale mele care se pricep la descânțece; o să trimit vorbă prin cineva în satul vecin la un vraci de acolo, să vină și el ca să-și dea cu părerea. Ai mare grijă de ea, Ioane, că la mijloc nu-i lucru curat.

Țața Lina plecă în grabă, iar el rămase să aibă grijă de suferindă împreună cu fiul său. În noaptea aceea nu puseră niciunul geană pe geană. Iar ea părea ca și moartă. Din când în când mai deschidea ochii, privind la amândoi. Atunci el înmuia tifonul în ceaiul cald și îi storcea câteva picături în gură, apoi îi umezea buzele, care de la o vreme începuseră să se învinețească. În acele clipe el încerca să vorbească cu ea. Ileana îl auzea însă nu-i putea răspunde. Tudor aprinse candela de sub icoana care o înfățișa pe Fecioara Maria cu pruncul în brațe, îngenunche în fața ei și cu lacrimi în ochi se rugă pentru sănătatea mamei lui.

Noaptea trecu pe nesimțite.

Spre dimineață băiatul adormi cu capul pe picioarele mamei sale.

Nici nu apucase soarele să se ridice de o prăjină deasupra colinelor, că în luminiș se auziră voci de femeie. Țața Lina se ținuse de cuvânt și așa cum promisese, se întorsese acolo însoțită de trei descântătoare, dar și cu vraciul de care pomenise.

Ion se dădu la o parte și îi lasă să se ocupe de bolnavă. Descântătoarele o unseră cu ceva alifii și licori, apoi începură a bolborosi și a intona câteva descântece, numai de ele știute. Vraciul îi cercetă acele înțepături și după ce le examinează cu atenție, rosti cu îndoială:

— Ceea ce văd eu aici, este complicat a vă descrie. Este dincolo de imaginația unui om de rând; se pare că umărul bolnavei a fost infectat de o mână malefică; așa deduc după urmele roșii care unește cele cinci înțepături. Acea pată mai mare ce se afla deasupra umărului, pare a fi podul unei palme; înțepăturile provin de la niște unghii foarte ascuțite, probabil degetele acelei ființe aveau în prelungire asemenea unghii, otrăvite cu mătrăgună, o plantă otrăvitoare, cu flori brune violete și cu fructe negrelucioase numită „planta vrăjitoarelor”, „cireașa-lupului” ori „doamna-codrului”. Bunicul meu mi-a istorisit, pe când eram copil, o întâmplare asemănătoare cu aceasta pe care îmi dă ochii să o văd acum și nu-mi vine să cred că poate fi adevărat. Dacă este ceea ce cred eu, atunci niciun descântec de pe lumea asta nu o poate vindeca, fiindcă probabil această otrăvire a fost însoțită de o vrajă. Mai avem însă o singură speranță care cred eu că va putea învinge această infectare cu otravă. Există o plantă numită „angelică”, căreia i se mai spune și „iarba îngerilor”. Se recunoaște după florile ei albe-verzui, însă este foarte rară. Din rădăcina ei se poate prepara un vin tonic, infuzie sau alifie. Se spune că este un antidot străvechi împotriva otrăvurilor cu mătrăgună, bun pentru rahitism și pentru poftă de mâncare. Cu acest antidot se poate combate starea de sfârșeală sau lipsa de poftă de viață. Este considerată ca plantă minune. Rădăcina ei mai este botezată și „rădăcina Sfântului Spirit”. Se spune că această plantă îl întoarce pe om din drumul său spre moarte și îl readuce pe drumul vieții. Dar după cum vă spuneam, această plantă este mai greu de găsit. Se zice că

pe aici prin zona noastră ea ar crește pe colina „diavolului”, „colina cu căpățână”, unde se povestește că, în unele nopți de vară, acolo în vârf s-ar vedea o lumină roșiatică ieșind de undeva din gura acelei căpățâni. Oamenilor le este frică să urce pe acea colină chiar și pe timp de zi. Așa că, Ioane, dacă te încumeți să urci pe colină, poate ai norocul să găsești acolo această plantă miraculoasă și cu ea să-ți salvezi nevasta de la pieire.

— Dacă există această șansă, voi porni chiar în după-amiaza aceasta către locul cu pricina; fără Ileana mea sunt ca și singur pe lume; așa că fie ce-o fi, diavoli sau nu, eu mă încumet până acolo.

— Așa să faci, Ioane! îl încurajă țața Lina. Du-te maică, că e păcat de biata femeie să se stingă așa de tânără; și apoi greu îi va mai fi bietului băiat să crească fără dragostea mamei. Până te întorci tu, am să grijesc eu de ea.

Ion nu mai stătu mult pe gânduri, își puse ceva merinde într-o desagă și nu mai zăbovi.

Își sărută nevasta, îi mulțumi moașei pentru bunăvoința ei de a rămâne acolo cu bolnava, apoi părăsi coliba și cu pași mari apucă pe drumeagul care ducea la locul cu pricina. Cele trei femei împreună cu vraciul îl însoțiră până la o răscruce de drumuri apoi apucară fiecare în drumul său către casă.

Soarele după-amiezii nu ardea, ci avea o lumină fină ca de aur.

Vântul abia că adia.

Ion se bucura în sinea lui la gândul că poate acolo unde trebuia să ajungă va găsi acea plantă miraculoasă.

Mirosul și răcoarea pădurii, parfumul uscat al miriștilor îi mai alina durerea din suflet. Buchete mari galbene de sânziene îi încântau privirea. Ce mult îi plăceau Ilenei acele flori!

Apucă apoi să urce pe o coastă lină, lungă, care parcă părea fără sfârșit.

Poteca era umedă, înecată într-o bogăție de verdeață, brodată pe de o parte și de alta cu tufișuri dese pline de păsărele. Urcă neobosit până ce ajunsese la acea căpățână din vârful colinei. Până acolo nu întâlnise în drum nicio plantă care să semene cu aceea pe care o căuta. Se așează de se odihni puțin, ca după aceea să-și reia căutarea prin preajma acelei căpățâni. Privea trist în gol cu ochii lui verzi, înfundați sub frunte și sub sprâncenele stufoase. Barba îi era nerasă și buzele i se uscaseră. Din când în când și le mai umezea cu vârful limbii.

Se minuna de toată acea priveliște mirifică ce i se deschidea în față de acolo din înălțimea colinei. Pământurile goale se întindeau în toate părțile. Pe acele undulații maiestuoase, bogate în vechi deși șuri de arbuști care prin imensul lor amfiteatru păreau că brăzdează gura văii, pășteau în voie câțiva cai și o turmă mică de oi.

Aerul era pur și descătușat.

Un vultur scruta cerul plutind dus de curenți.

O pală de vânt rece îl plesni peste față trezindu-l din melancolia în care intrase. Sări în picioare și începu a cerceta locul în căutarea plantei cu flori alb verzui. Căută în sus și-n jos de creasta colinei, pe la colțurile pietrelor înfipite acolo în coasta ei ca niște ghinturi, însă căutarea îi fu în zadar.

Soarele începuse deja să se rostogolească spre asfințit.

Orizontul se colorase într-un roșu vinețiu. De prin spatele dealurilor, nori plumburii începură să picteze cerul. Câteva raze de soare încerca să-i străpungă cu sulite lucitoare de lumină.

Un vânt aspru și uscat se porni a sufla din senin.

„E semn că vine furtuna... își zise Ion ca pentru sine.

Trebuie să mă adăpostesc undeva”.

Urcă către vârful colinei cu gândul de a se adăposti lângă acea căpățână uriașă de pământ aflată acolo.

Se învârti în jurul ei pentru a găsi un loc mai potrivit și descoperi acolo în interiorul ei o văgăună.

Era o gaură destul de măricică cam de mărimea unui stat de om care făcea intrarea în interiorul ei. Intră cu gândul de a se adăposti de furtuna care se anunța, dar și să rămână peste noapte. Interiorul nu era chiar așa de întunecat deoarece era dizolvat de lumina zilei care pătrundea acolo prin acea intrare.

Ion se gândi să atâțe un foc și apoi să îmbuce ceva. Lăsă traista acolo și se grăbi să adune câteva vreascuri. Adună acolo în interior o grămadă bunicică de lemne uscate apoi se apucă și săpă cu un cuțit o mică groapă în care așează vreascurile pe care le aprinse. În lumina palidă a focului observă că acea văgăună era destul de spațioasă. Pereții interiori erau formați din piatră de granit cu forme neregulate asemenea unor valuri line ce se pierdeau undeva acolo unde lumina focului nu răzbea să ajungă. Vremea se strică dintr-odată. Focul de vreascuri pâlpâia anemic. Un vânt rece se strecură oftând prin gura văgăunii. Din inima codrului porneau a se bate în văzduh vârtejuri de frunze spulberate de mânia furtunii. El se așează mai aproape de foc, apoi scoase din traistă câteva merinde. Capul îi vâjâia de oboseală, de supărare, dar și din cauză că nu mâncase nimic toată ziua. Mai mult în silă își vârî în gură o bucățică de pită, apoi mușcă dintr-un boț de brânză. Trebuia să-și recapete cumva puterile.

Dintr-odată vâjâitul ce parcă-i spărgea timpanele se curmă brusc, de parcă i s-ar fi extirpat rădăcinile auzului lăsând în urmă doar un întuneric amar, în care rățăceau frânturi de gânduri fără stăpân ca stropii de ploaie într-o noapte vântoasă de toamnă.

„Dacă mâine nu găsesc planta miraculoasă, ce rost ar

mai avea să trăiesc”, îi țâșni iar în creieri ca un fir de argint înroșit ce arse amintirile negre lăsând în urmă un gând cenușiu.

Și cum stătea el așa dus pe gânduri, în liniștea văgăunii se auzi de undeva din interiorul ei o muzică sinistră, care-l făcu să tresară și să uite de toate acele gânduri negre. Privea temător spre locul întunecat, de unde se auzea acea muzică.

Ciudat! Își zise el cu voce tare, încurajându-se. Se pare că am năluciri.

Însă sunetul muzicii se amplifică.

El sări în picioare. Simțea cum i se strânge stomacul de teamă. Își aminti atunci de vorbele vrăciului. Nu dădu să fugă în afara văgăunii, ci din contră, înaintă parcă atras de o vrajă spre locul de unde se auzea muzica. Deodată în fața lui se deschise o fantă roșiatică de lumină ce venea de undeva din adâncul colinei. Se apropie și văzu acolo un povârniș. Pe mijlocul lui erau săpate ca un fel de trepte într-un sol de culoare gălbui-roșcat. Pământul era pufos și argilos. Acea cale de acces spre interiorul colinei părea săpată de mâna omului, dar parcă totuși se datorau altui fenomen.

De acolo de jos se auzea acea muzică, care părea că evoca perfecțiunea pierdută a epocii în care fusese compusă, ca într-o magie. Acea muzică îi dădea o senzație inexplicabilă de fericire și melancolie în mod ironic combinate. Muzica era ca o chemare și, hipnotizat de sunetul ei, coborî spre interiorul aceluia loc misterios pășind fără niciun fel de teamă pe acea cale săpată pe de-a lungul povârnișului. Ajunse pe un mic platou format dintr-un fel de rocă roșiatică. Acolo el descoperi o aulă imensă. Acea lumină roșiatică se înălța până în bolta aulei părând ca un cer fără niciun fel de astru.

Tot acel cer părea ca o pată de sânge scursă din rana unui soare ce abia își deschidea ochii în zare. Sub acea

boltă părea că se află un fel de așezare omenească, dar diferită prin formă și culoare. De pe acel platou unde se oprișe, el putea observa că acea așezare era sub forma unei stele cu trei colțuri și era luminată de cristale albe așezate de-a lungul marginilor ei.

Un râu de lavă incandescentă șerpuia unind cele trei colțuri ale stelei. Un munte de cristal roșu în formă de piramidă se ridica semet în mijlocul ei străpungând cu vârful acel cer roșiatice. Aerul de acolo era călduț, dar respirabil. Din interiorul piramidei se auzea rezonând acea muzică care învăluia în misterul ei, întreaga aulă.

Ion amuțise.

Privi în sus către cărarea pe care venise cu gândul să fugă și de-abia atunci își dădu seama de distanța pe care o străbătuse până în locul unde se afla în acel moment.

Cercetă cu privirea prin tot acel spațiu încercând să descopere cumva vreo ființă care și-ar fi putut duce existența acolo.

Își aduse din nou aminte de cuvintele vraciului.

Un fior de teamă îl furnică pe șira spinării.

Însă, ca atras de un magnet, pași fără voia lui pe cele câteva trepte care făceau coborârea către un drum luminat de cristale mici roșiatice. Acesta ducea la imensa piramidă. Cu cât se apropia mai mult, acea piramidă începea să semene mai degrabă cu un castel.

Când ajunse în dreptul ei, descoperi acolo o ușă imensă din aur în care erau încrustate diferite desene pe care Ion nu le înțelegea. Mai făcu un pas și ușa începu să se deschidă glisându-se și intrând undeva în peretele castelului. În fața lui se deschidea acum un imens hol luminat pe de o parte și de alta de cristale rombice înfipite în pereții acestuia care emanau o lumină albăstruie rece. Ion înaintă atras de muzica misterioasă ce se amplifică undeva la capătul celălalt al holului. Străbătu acel hol și se

opri într-o sală imensă luminată de cristale multicolore așezate ca un brâu pe pereți netezi ai încăperii. Aici aerul era mult mai pur decât cel de afară. Culoarea roșie dispăruse cu desăvârșire. Pardoseala era făcută din plăci mari albe de marmură. În mijlocul sălii domnea un tron imens făurit din aur încrustat cu rubine și safire străjuț pe de o parte și de alta de doi dragoni poleiți cu aur.

Ceva mai încolo, în fața tronului, o harpă imensă tot din aur, își ciupea singură corzile, emanând acea muzică halucinantă și totodată misterioasă.

Tronul care era poziționat cu spatele față de holul pe care intrase el, începu a se roti.

Ion amuți cuprins de frică.

Când tronul se opri, lăsă să se vadă așezat pe el, un om cu o statură impresionantă, frumos, cu părul alb curgând în plete peste umerii lui lați, și cu ochii albaștri lucind ca două stele acolo sub niște arcade pronunțate, împodobite cu niște sprâncene dese, frumos arcuite.

Veșmintele îi erau brodate în fir de aur, bătute în rubine și mărgăritare. În picioare purta o încălțăminte neobișnuită. Un fel de cizme cu vârful întors.

Talpa le era făurită din aur, iar pe vârfurile încovoiate străluceau două diamante, fiecare de mărimea unui ou de porumbel.

— Bine ai venit, străine! răsună vocea lui puternică, ca un ecou prin imensitatea sălii.

Ion făcu speriat un pas înapoi, deoarece acesta coborî de pe tron și merse aproape de el.

Bietul de el îl măsură din cap până-n picioare și constată că acesta era destul de înalt, având o înălțime de peste doi metri, ce făcea ca Ion să pară un pitic pe lângă el.

— Nu te speria, omule! rosti din nou acesta, dar cu o voce mai caldă și mai blândă. Nu stă în firea mea ca să fac

rău cuiva, ești binevenit în casa mea. Numele meu este Azazel. Și de fapt știi cine ești și îți cunosc foarte bine toate trăirile tale de până acum, fie ele necazuri sau bucurii. De mult timp nu a mai călcat picior de om pe această colină. Știu că oamenilor le este frică să umble pe aici și asta din cauza scornelilor unora, care nu au bănuț, dar nici nu au încercat să descopere vreodată de unde provine lumina roșatică reflectată uneori prin gaura vâgăunii pe unde ai intrat tu. Apoi i-au dat un nume nepotrivit acestei coline, numind-o „Colina Diavolului”. Oare au văzut-o ei vreodată pe acea ființă al cărui nume în niciun caz nu este acela de diavol? Oamenii sunt atât de ușor duși în eroare de niște minți mai luminate care-i îndoctrinează cu anumite crezuri, iar aceștia în naivitatea lor acceptă fără să cerceteze tot ce li se vâra sub nas. Poate că nici tu nu ajungeai vreodată pe aici, dacă nu te mâna dragostea pe care i-o porți nevastei tale, a cărei viață este legată de un fir subțire de ață, care stă gata, gata, să se rupă.

Ion făcu ochii mari, mirat de faptul că această făptură îi cunoștea problema pentru care el se încumetase să urce pe colina cu pricina.

Apoi, dintr-unul din pereții sălii se glisă un fel de lespede și de acolo din el se întinse către interiorul încăperii, o masă plină de bunătați.

Masa era lucrată în lemn de abanos, lucioasă, iar pe ea erau așezate tipsii din aur și argint pe care erau puse fructe de tot soiul, sau fazani bine rumeniți, dar și niște cupe mari de cristal în care se afla o licoare colorată, roșie sau portocalie. În jurul mesei se înșirară câteva scaune lucrate în argint, iar pe fiecare era așezată o pernă de formă rotundă îmbrăcate în catifea de culoare roșie.

Ion rămase din nou uimit.

Privea la acea masă și în mintea lui încerca să înțeleagă de unde proveneau acele bunătați, fiindcă în acel

loc unde se afla în acel moment, nu văzuse niciun fel de livadă cu pomi fructiferi, dar nici vreun arbust care să facă fructele pe care el nu le mai văzuse niciodată și al căror nume nici atât nu-l știa.

— Așază-te! Nu te sfii!

Ion se îndreptă către unul din scaune și se așeză pe el.

— Știu că te întrebi, și este firesc acest lucru, de proveniența acestor bunătăți; ei, află că acestea sunt reale, nu este o minune sau o vrajă. Acestea îmi sunt aduse de unele persoane care m-au cunoscut atunci când eu am părăsit acest loc și am călătorit în lumile lor. Acest pământ este împânzit de tunele subterane care fac legătura pe sub munți și mări, între țări și orașe și prea puțini oameni știu despre existența lor. Ele sunt tainice și nu au fost făcute de mâna omului. Ia de mănâncă din ele și bea fără frică din nectarul aflat în cupe; nu se știe dacă o să te mai întâlnești vreodată cu asemenea delicatese.

Ion prinse în mână o cupă cu nectar și sorbi din ea. Într-adevăr, licoarea avea un gust minunat. Teamă avută până atunci îi dispăru. Aștepta de pe acum să vadă dacă gazda lui știa și despre leacul pe care îl căuta.

Azazel îi citise gândurile, însă nu-i relată nimic despre acea plantă de leac, ci continuă să-l surprindă, relatându-i despre rădăcinile trecutului îndepărtat din care i se trăgeau toate necazurile și amărăciunea vieții pe care o trăia Ion, alături de familia lui.

Îi povesti despre viața lui anterioară în care fusese un calif foarte bogat, care uitase să mai facă bine la cei nevoiași și își împietrise inima în averile lui; despre cele trei ursitoare care-i încercaseră bunătatea sufletului, apoi despre blestemul aruncat asupra lui de către cele trei, înainte ca el să moară, îi povesti apoi cum se renăscuse într-o familie nevoiașă de pescari acolo pe malul Siretului.

— Aceste trei ursitoare, care peste ani au devenit

vrăjitoare de temut, te urmăresc încă de când te-ai renăscut și îți controlează viața. Blestemul lor își face efectul asupra ta. Însă nu s-au mulțumit numai cu atât. Una dintre ele a dorit ca suferința ta să fie și mai aprigă. Ea i-a făcut rău soției tale otrăvind-o și blestemând-o. Ele îți urmăresc traiul și știu despre faptul că tu ai intrat aici la mine; însă în aceste locuri puterea lor nu poate pătrunde. Nu te pot vedea sau urmări. Eu te pot ajuta ca să scapi de ele. Însă am ceva mai de preț și anume acea plantă pe care ai venit să o cauți. Îți voi oferi o licoare gata preparată din ea. Primește acest sipet; în el se află leacul care o va însănătoși pe loc. Am însă o mare rugămintă la tine: în schimbul acestui leac, te-aș ruga să mă lași a trăi alături de tine, până când tu și soția ta veți sfârși de bătrânețe. Vă voi ajuta ca să duceți o viață îndestulată fără de grija zilei de mâine și la fel voi face și cu ceilalți oameni care îmi vor accepta ajutorul. Aceasta este marea mea dorință și speranța că îmi voi răscumpăra din greșelile mele făcute în fața lui Dumnezeu.

Ion apucă strâns în mână acel sipet și fu de acord cu târguiala propusă de Azazel.

În fond nu am nimic de pierdut, gândea el; fac orice pentru a-mi vedea nevasta lecuită de blestemul vrăjitoarei.

Rămăsese însă uimit de tot ceea ce îi istorisise Azazel.

Părea ca o povestire, însă parcă totul se lega cu viața lui.

Căzuse pe gânduri, punându-și întrebări:

„Cine oare era acest om care știa atâtea lucruri despre el?”

„Cum ajunsese să trăiască acolo sub pământ?” Ce-i drept într-un palat plin de bogății.

„De ce oare îl ajuta?”

Toate aceste întrebări îl măcinau, apoi împins de

curiozitate își făcu curaj și întrebă:

— Dacă nu îți este cu supărare... Cine ești dumitale și de unde știi atâtea lucruri despre mine?

Azazel se aștepta să fie întrebat despre acel lucru și după ce sorbi nectarul dintr-o cupă de aur, îl îmbrățișă pe Ion cu o privire caldă, apoi rosti:

— Știi tu, omule... amândoi suntem creația lui Dumnezeu, numai că spre deosebire de tine, eu am fost un înger de-al lui. Și ca să înțelegi mai bine de ce eu îmi duc traiul aici sub pământ și nu în ceruri alături de El, după cum probabil ți-ai pus această întrebare, o să-ți relatez o scurtă istorioară a vieții mele de început:

Înainte ca Domnul să pogoare marele potop asupra poporului pe care îl crease, eu împreună cu alți îngeri trăiam alături de El în ceruri. Raiul, acel loc unde îmi duceam viața în slujba creatorului, laș descrie așa precum vedeți voi soarele. Nimeni nu poate pătrunde acolo deoarece de jur-împrejur totul este înconjurat de o lavă incandescentă care arde încontinuu, iar limbile imense de foc se împletesc una cu alta dansând și înălțându-se în neant. Dincolo de acest foc nemuritor se află o mare întindere de apă care înconjoară tărâmul fascinant al Raiului, plin de verdeață, încununat cu flori și arbori de tot soiul, cum numai acolo întâlnești. Există acolo patru porți prin care se poate ieși sau intra, fiecare așezate după punctele cardinale, respectiv una la est, una la vest, la nord și la sud. Ele sunt strâjníc păzite de heruvimi. Fiecare dintre ei au câte o sabie de foc în mână și nimeni nu îndrăznește să intre acolo fără încuviințarea Domnului. Fiecare poartă are destinația ei. De exemplu, cea dinspre est are ca destinație galaxia voastră; celelalte se deschid către alte lumi din univers. Când Domnul își dă acordul ca să se călătorească prin vreuna din porți, apa și focul se dau la o parte apoi un pod imens de aur se întinde până dincolo de hotarele focului făcând posibilă intrarea dar și

ieșirea din Rai. Noi îngerii, ca și Dumnezeu, aveam posibilitatea de a urmări evoluția omului de pe pământ. Oamenii deveniseră numeroși. Fetele lor erau foarte frumoase; cele mai frumoase din tot universul. Cei mai strălucitori îngeri s-au îndrăgostit de ele și din aceea pricină au fost târâți în multe greșeli. Printre ei m-am numărat și eu. Și înflăcărându-ne, ne-am adunat și am propus „să mergem pe pământ și să ne alegem femei dintre cele mai frumoase fiice ale oamenilor”. Atunci Semiazas, pe care Domnul îl făcuse prinț peste noi cei mai luminați ne-a spus: „acest gând al vostru este bun, iar eu vă voi însoți, însă voi să lăsați femeile oamenilor grele ca ele să nască copii frumoși”. El avea autoritate și peste heruvimii care erau paznici la cele patru porți așa că, trecerea noastră dincolo de hotare a fost fără niciun fel de piedică.

Semiazas este acel înger pe care oamenii l-au zugrăvit în felurite chipuri, urât, cu coarne, cu copite și coadă în formă de bici, numindu-l Satana, Diavolul, Ucigă-l Toaca, sau mai știu eu cum. Nici pe departe nu este adevărat ce se spune despre el. Diavolii sunt ființe malefice, demoni veniți pe pământ de pe alte tărâmuri.

Și, după cum spuneam, noi îngerii am coborât pe pământ și am urcat pe muntele Hermon numit și „muntele jurămintelor”.

Eram cam două sute la număr; aș putea să enumăr pe câțiva dintre ei despre care poate ai auzit de prin cărțile religioase, cum ar fi: Arasiel, Ramiel, Azachiel, Sariel, Sarinas, Anaghemas și alții.

Era cam prin anul 1170 de la facerea lumii.

Și noi am luat de neveste fecioarele oamenilor, iar ele au rămas însărcinate și au născut copii frumoși. Noi, ca tați, am ajuns să ne deprindem cu învățătura pentru ei, fiindu-le mentori buni. Ne învățam copiii să șlefuiască pietrele prețioase, să fie buni conducători, buni magicieni, arta de a prezice viitorul după astrele cerești și multe

altele. Dar și ibovnicele noastre au fost inițiate în ale magiei și a altor deprinderi cu totul deosebite, lucru care le-a făcut să se ridice cu mult peste celelalte fiice ale oamenilor. Însă nu era deloc bine, deoarece ceilalți oameni începuseră să se sperie de puterea soțiilor și a copiilor noștri.

Ei se foloseau de puterea magiei cu care se deprinseseră, creând haos printre oameni.

Fii lui Semiazas erau mulți la număr, deoarece el își luase mai multe soții. Fiii lui creau cele mai aprige magii făcându-i pe oameni să intre în cele mai josnice nelegiuri.

La fel făceau și fiii mei.

Apoi într-o zi m-am certat cu Semiazas, eram puțin invidios pe el. Am ajuns să ne batem și din fericire eu am fost cel biruitor, l-am învins și am preluat conducerea peste ceilalți îngeri.

Dumnezeu, care până atunci nu luase nicio măsură împotriva noastră, nici măcar pentru faptul că părăsisem fără voia lui Raiul, văzând faptele noastre, dar și suferința pământului, a trimis patru îngeri, pe cei mai puternici din ceruri, de care el, Prea Sfântul, era nedespărțit, să ne pedepsească și să ne aducă din nou în Sfânta împărăție. Însă eu devenisem între timp depravat și nesăbuit, lucru care nu i-a plăcut deloc Lui.

Așa că a pus pe Rafael, căpetenia celor trei îngeri care-l urmau, să mă întemnițeze pentru veșnicie aici pe pământ.

Și îngerul Rafael și-a îndeplinit misiunea cu succes și m-a închis într-o peșteră din pustiul Dodoel.

Ceilalți îngeri s-au întors de unde veniseră, iar Domnul, pentru a se asigura că pe viitor ei nu vor mai părăsi împărăția pentru a coborî din nou pe pământ, a pus să li se taie organele sexuale și astfel ei au devenit eunuci. Se spune că unele din aceste întâmplări pe care eu ți le-am

relatat acum, au fost consemnate de Enoh, un profet al Domnului, pe foi de papirus și care în timpul potopului au fost păstrate de către Noe. Însă de-a lungul timpului ele sau pierdut probabil intenționat, pentru ca omul să nu cunoască purul adevăr, ci să trăiască cu idei insuflate cum ar fi și aceea că Lucifer este Diavolul.

Cunosc acest lucru de la Semiazaz, care mai târziu, după ce a trecut marele dezastru al potopului, a fost trimis de Dumnezeu pe pământ cu misiunea de a-i iscodi pe oameni.

Eu am scăpat de acel potop folosindu-mă de puterile mele magice. Toți m-au crezut mort. Când Semiazas a venit pe pământ, eu i-am simțit prezența și l-am căutat. Trecuseră mulți ani de la Potop și întreg pământul fusese repopulat de oameni. Cu timpul ei au devenit senzuali și diabolici. Prin ființa lor au început să creeze din nou haosul pe pământ. Iar el care fusese creat de la începuturi odată cu serafimii și heruvimii, a fost pus din nou în fruntea îngerilor. Dintre ei Domnul și-a ales arhanghelii. Însă nu tot ceea ce crease El era devotat și ascultător. Așa că, printre îngeri a început să apară clevetitori care erau invidioși și doreau să ajungă dumnezei. Creatorul însă, nu dorea ca cei pe care îi crease și locuiau alături de El, să fie corupți. Lui îi plăceau loialitatea, buna credință, dragostea, armonia și pacea.

De aceea, spunea Semiazas, atunci când m-am întâlnit cu el, chiar în acest adăpost subteran, a fost ales, el prințul cel loial și strălucitor și i s-a dat sarcina de a lucra printre îngeri pentru a le testa loialitatea față de Creator. Atunci el a devenit acela care atrăgea toate ființele de partea lui băgând intrigi, mințind și păcălindu-i, întorcându-i de pe căile plăcute ale Domnului. El fusese însărcinat cu acea îndeletnicire de către Domnul și numai cei necredincioși cădeau în cursa lui.

Apoi a început să-i placă ceea ce făcea. Câteodată

visa și el să fie ca Dumnezeu, văzându-se așezat pe tronul Lui și cârmuind împărăția. Și mulți au fost aceia care i s-au alăturat. Apoi au fost alungați din ceruri. Cu ei a venit și prințul pentru că misiunea lui era aceea de a-l iscodi pe om. Făcuse acest lucru încă de la Facerea Lumii, atunci când a fost creat primul om, Adam, reușind s-o păcălească pe Eva. Apoi de-a lungul veacurilor a lucrat printre toate neamurile.

Printre ei a fost chiar și Iisus, fiul Domnului și, mai înainte de el, Iov cel credincios. Însă ei au avut de partea lor o credință de neclintit și nu a fost cu putință a-i atrage pe calea păcatului și al plăcerilor oferite de el.

Și nu au fost numai ei.

Cei puternici au rămas cu dreapta credință în Domnul, iar ei au mers pe cărarea îngustă care duce spre împărăția sufletelor, fără a se abate de la cuvântul sfânt și aducător de viață veșnică promisă.

Mai sunt unii care, deși cunosc dreapta credință, se abat de la ea cu bună știință.

Însă lui Semiazas începuse să-i placă ceea ce făcea, apoi chiar el însuși începuse să cadă în păcat nemaiținând cont de legământul făcut cu Dumnezeu. Apoi mai-marii bisericilor l-au zugrăvit în fel și chip, un conducător de temut al iadului acolo unde arde neîncetat focul gheenei, unde într-un cazan mare cu zmoală sunt băgați cei fără credință în Domnul.

Iadul, spunea el, care în imaginația creativă a omului a ajuns să fie înfățișat în multe ipostaze, așa cum am mai menționat, nici pe departe nu este așa; el nu există; acea negură a iadului nu este altceva decât groapa unde va fi pus trupul omului atunci când acesta trece în neființă. Însă ce trebuie reținut este faptul că dacă odată cu corpul moare și trupul de spirit al omului, atunci acel suflet își va petrece timpul alături de mine acolo în sălașul meu de sub pământ unde într-adevăr se află închisoarea sufletelor,

care toată viața lor au mers în păcat, au iubit mai degrabă lucrurile materiale și bogăția însă niciodată nu l-au primit în inimile lor pe Iisus. Sălașul meu este asemănător cu acesta în care locuiești tu însă el este simbolizat printr-o pentagramă. Nici vorbă de focul gheenei. Aceste suflete moarte aparțin oamenilor foarte răi, al criminalilor și al acelor care l-au hulit pe Dumnezeu.

Aceste suflete nu-și vor avea niciodată locul în împărăția lui Dumnezeu. Ele rățesc și pot fi preluate de demonii din alte țărâmurii, apoi transformate în fantome sau alte forme malefice.

Sufletele aparținând oamenilor care totuși au avut un sâmbure de credință în ei, vor rățaci până când vor fi duse în împărăția celestă.

Acolo li se va preda dreapta credință de către îngerii Domnului și vor fi pregătiți până la a doua venire a lui Iisus.

Înainte de a ne despărți, Semiazas mi-a propus să mă alătur lui, însă eu nu am fost de acord cu el. Spunea că ceea ce face el acum într-adevăr devenise o plăcere. Era fericit de faptul că el fusese singurul căruia nu i se tăiasse organele sexuale, așa că de multe ori căzuse în păcat cu câte o fată din rândul oamenilor.

Domnul îl avertizase că o să fie închis pentru o mie de ani, însă lui nu-i mai păsa.

Mai spunea că are de partea lui o armată de corupți, adunați de prin toate lumile create de Dumnezeu, care aproape că se depărtaseră de el nemairespectându-l, iar unii îngeri sau ființe malefice mai puternice, s-au pus căpetenii și s-au împărțit în tabere diferite. Cu ei va începe Armaghedonul; sublinia Semiazas; eu nu voi participa în mod direct la acel mare măcel pe care cu siguranță armata de îngeri a Domnului îi va birui.

Iisus îi va conduce la biruință.

Oricum, după aceea voi fi înlănțuit pentru 1.000 de ani.

— Au trecut aproape 50 de ani de când nu mă mai vizitat; nu i-a convenit că l-am refuzat și nu am vrut să mă alătur lui, însă eu nu sunt ca el. Ți-am spus mai multe decât voiai să știi despre mine, zâmbi Azazel privind la fața lui Ion, care rămăsese uluit de cele auzite, mai ales că el cunoștea o altă relatare despre acel Semiazas, „Luciferul”, auzită din gura bătrânilor și a preoților.

— Iar eu îmi duc viața aici, continuă el, însă mai ies din când în când sub o altă înfățișare și îi ajut pe cei care se află la ananghie, apoi dispar fără de urmă. Oamenii nu știu cui să-i mulțumească însă eu nu doresc să mi se aducă mulțumiri; vreau doar ca Dumnezeu să vadă efortul meu și să mă primească din nou alături de El. Și datorită faptului că printre puterile cu care am fost înzestrat stă și aceea de a vedea trecutul omului, cu fiecare reîncarnare a lui, am văzut și ce ți s-a întâmplat ție în aceste două vieți pe care le-ai avut până acum.

Reîncarnarea, de care cu siguranță nu ai auzit, este o altă posibilitate pe care o dă Dumnezeu sufletelor pentru a se perfecționa. Voi oamenii, înainte de a veni pe pământ, ați trăit alături de Dumnezeu ca spirite. Apoi când vi se oferă un trup, spiritul vostru se coboară în el; însă nu vă mai aduceți aminte nimic despre trăirile voastre alături de Creator; apoi în timpul vieții, dacă descoperiți calea care vă va duce din nou în împărăția cerurilor și veți crede cu desăvârșire în Iisus, atunci El, Tatăl suprem vă va ridica ușor, ușor, cortina care vă acoperă cunoștințele despre locul de unde ați venit și vă va descoperi din ce în ce mai multe taine care vă vor ține neîntinați pe cărarea care duce spre viața veșnică.

Însă despre toate aceste lucruri îți voi povesti altă dată. Problema ta este însă mai deosebită deoarece tu porți pe umeri blestemul celor trei vrăjitoare; și este foarte

bine cunoscut faptul că „tot ceea ce va fi legat pe pământ, va fi legat și în ceruri și tot ce va fi dezlegat pe pământ va fi dezlegat și în ceruri”, de aceea Dumnezeu nu poate desface acest blestem ieșit cu atâta ură din gura vrăjitoarelor.

Însă eu pot să te ajut.

Aceste vrăjitoare au cam întrecut măsura cu răutatea lor.

La începuturi, atunci când ele erau tinere și frumoase se îndeletniceau cu ursirea vieților, pecetluind destinul oamenilor, însă cu timpul ele au devenit rele, iar povara anilor pe care îi duce în cârcă le-a schimonosit, transformându-le în vrăjitoare.

Ele nu sunt plăcute de Dumnezeu și de aceea eu le voi interzice să-ți mai facă vreun rău. Și după cum ți-am mai spus, ele nu te mai pot vedea acum deoarece ochiul lor nu poate pătrunde în mica mea împărăție de aici; ele nu mă cunosc, însă eu pot călători ca gândul până acolo la castelul lor din munți și să le distrug ochiul atotvăzător sau chiar și pe ele. Însă nu voi face acest lucru acum, ci poate mai târziu. Totuși, am să le previn, ca să știe cu cine au de-a face și să le oblig ca să dezlege blestemul. Uite! Ia și această plantă de Angelică cu rădăcină cu tot și întoarce-te la soția ta. Planta să i-o dai doftoresei ca să prepare din ea leacul, dar de licoarea pe care ți-am dat-o să nu pomenști; toarn-o pe ascuns în gura soției tale; această licoare mai conține un ingredient miraculos care o va însănătoși imediat. Apoi las-o pe femeie să o ungă cu alifia pe care o va prepara, pe tot trupul. Acea alifie are într-adevăr puteri miraculoase și îi va reda culoarea naturală a pielii, însă sănătatea și-o va recăpăta doar din această licoare. Și nici măcar nevasta ta nu trebuie să afle despre mine, despre acest loc sau despre leacul pe care ți l-am dat; totul trebuie să rămână secret. Acum du-te... mâine dimineață îți voi bate la ușă și mă voi prezenta sub numele de Daniel;

așa mă vei recunoaște.

Ion îi mulțumi, îndesă licoarea în buzunarul pantalonului, bagă planta în desagă și o apucă pe drumul de întoarcere către ieșirea din acea văgăună.

Noaptea trecuse fără băgare de seamă, iar el nu se simțea deloc obosit.

Când pași afară din colină, zorii acelei zile îl întâmpinară cu un cer senin și un văzduh neclintit.

Soarele de dimineață își împrăstia razele prin tot locul. O apucă degrabă în josul colinei, coborând cu pași repezi, nerăbdător să ajungă la soția lui.

Nu apucase soarele să soarbă rouă de pe fața luncilor, că el deja ajunsese în pajiște și intră în colibă.

Când îl văzu doftoreasa, sări întrebătoare în întâmpinarea lui.

— Ai găsit planta, Ioane? Că nu mai rezistă biata femeie și acuși, acuși, se stinge din viață; se usucă văzând cu ochii, iar gura aproape că i s-a încleștat. Băietul plânge la căpătâiul ei și n-a vrut să mănânce nimica de când ai plecat.

Ion scoase din desagă planta și i-o întinse.

— Slavă Domnului! exclamă aceasta. Apoi luă planta și ieși în curte ca să o prepare acolo sub lumina soarelui așa cum prezicea legenda că se prepară acel antidot tămăduitor.

Tudor o urmă curios, iar Ion rămase singur cu Ileana.

„Numa bun momentul pentru a-i strecura licoarea în gură”, își zise el. Scoase iute sipetul din buzunar și îi strecură licoarea în gură. Bolnava o înghiți cu greu.

Când licoarea îi pătrunse în corp, se amestecă cu sângele și i-l purifică.

Inima începu să-i bată vioi.

Într-adevăr, acea licoare era miraculoasă.

Efectul ei era așa de puternic încât bolnava căzu într-

un somn adânc.

Între timp, țața Lina preparase alifia și intra nerăbdătoare pentru a unge trupul suferindei cu ea.

După ce o unse pe tot corpul, pielea începu să-și recapete culoarea naturală, iar acele răni se vindecau văzând cu ochii.

— Mare minune cu această plantă! rosti ea.

Într-adevăr este așa după cum să i se spune „Rădăcina Sfântului Spirit”.

Ion o aprobă dând din cap.

Știa însă că sănătatea îi fusese redată în mare măsură de licoarea primită de la Azazel.

Cei trei îi veghează somnul aproape toată ziua.

Pielea Ilenei devenise albă și catifelată.

Fața își recăpătase culoarea, iar buzele îi erau trandafirii. Pe sub pleoapele ochilor se observa mișcarea agitată a pupilelor și deodată ochii ei mari și frumoși se deschiseră.

Ileana se ridică în șezut. Îi privea cu dragoste pe cei trei care îi fusese alături.

Coborî din pat apoi merse la fiecare și-i îmbrățișă.

— V-am auzit fiecare cuvânt, v-am simțit toate mângâierile și fiecare lacrimă caldă scursă din ochii voștri căzută pe trupul meu.

Țața Lina era acum tare curioasă să afle din gura Ilenei, ce se întâmplase cu ea de căzuse așa deodată la pat.

Când se mai liniștiră, Ileana le relatează cu de-a amănuntul tot ce i se întâmplase.

Țața Lina își făcu cruce.

Acea relatare îi dădu câțiva fiori de spaimă care o furnică pe șira spinării.

— Aoleo, maică! Nu-mi vine a crede că există așa ceva; mi-e și frică să merg către casă. Mi-e groază! Hai,

Ioane, de mă însoțește până dincolo de pădure, că acușica se înnoptează; măcar să mă văd ajunsă în odaia mea; o să aprind candela la icoana

Maicii Domnului și am să mă rog la ea ca să mă păzească.

Ion o însoți până dincolo de pădurice și o urmări apoi cu privirea până când aceasta se pierdu pe cărarea care serpuia de-a lungul văii, către sat.

Se întoarse apoi în colibă și se alătură de fiul și soția lui îmbrățișându-se fericiți. Seara se lăsase tiptil și își trăsese deja cortina de stele peste cerul clar, nepătat și netulburat de prezența vreunui nor.

În liniștea nopții se auzea doar țârâitul greierilor adunați acolo în poieniță cu filarmonica lor nocturnă.

Cei trei, adormiseră fericiți.

Din castelul lor de pe muntele Atlas, vrăjitoarele îi priveau pizmuitoare în globul lor mare de cristal. Încercarea lor de a o omorî pe Ileana, eșuase. Fețele lor, de pe acum bătrâne și urâte, erau crispate de ciudă. Povara anilor care trecuseră peste ele le cocoșase. Erau nespuse de supărate. Supărarea lor se trăgea de la îngerul Azazel. În ziua aceea el le vizitase și le ceruse să rupă blestemul aruncat asupra lui Ion. La început neștiind cine este acela care le impune să rupă blestemul, ele s-au ridicat împotriva lui încercând să-l zdrobească cu puterile lor magice, însă încercarea le-a fost în zadar. Îngerul era mult mai puternic decât ele și le birui. Însă îl cuprinse mila și nu le omorî. Vrăjitoarele nu erau nemuritoare ca el. Viața lor dura cam o mie de ani apoi se transformau instantaneu în cenușă. Azazel cunoștea acel lucru, așa că le lasă în viață.

Nemaiavând altă opțiune, vrăjitoarele rupseră blestemul sub privirile lui.

Acum, priveau pizmașe prin globul lor de cristal.

Fericirea care îi încununa ca o aură pe cei trei, le

măcina sufletul.

Dar ce mai puteau face? Doar să moară de necaz.

Acum Ion și familia lui erau protejați de îngerul Azazel.

V

SUB ARIPA LUI AZAZEL

Geana zorilor se deschidea blândă, iar soarele își începea drumetia pe bolta albastră a cerului.

Ileana, mai sănătoasă ca niciodată, având un zâmbet diafan pe buze, tocmai se pregătea să meargă la izvor pentru a umple o ciutură cu apă proaspătă. Era plină de viață, însă puțin temătoare atunci când își amintea de nefericita întâmplare care aproape că o omorâse. Nu apucase să facă trei pași pe pajiștea cu iarba plină de rouă, când, deodată, auzi un nechezat de cal. Rămase pe loc speriată, cu privirea ațintită spre locul de unde venise acel zgomot. Apoi văzu cum dinspre marginea crângului venea către ea o caleașcă la care erau înhămați doi armăsari negri, cu pielea lucioasă și cu coamele lungi frumos pieptănate, care mușcau nervoși din zăbale.

Lăsă ciutura din mână și alergă speriată înapoi în colibă.

— Ioane! Ioane! strigă ea speriată; este cineva în poiană.

Nu apucă Ion să iasă afară, că la ușa colibei își făcu apariția un bărbat, îmbrăcat elegant, „boierește”.

Avea fața mare, fină, ornată cu un cioc subțire, mustăți ascuțite, sprâncenele ridicate îi dădeau un aer mefistofelic, ochii îi erau albaștri, înalt de statură, voinic, bine legat.

O coamă splendidă, albă, ca o aureolă îi împodobește capul împreună cu doi favoriți enormi, tot încărunțiți.

— Bună dimineața! rosti străinul.

— Bună să-ți fie inima! îi răspunse Ion, bănuind cam cine ar fi bărbatul din fața lui.

— Rătăcii drumul, continuă străinul, și din fericire poposii aici, fiindcă mi se păru mie că acest loc nu este

străin și este bătorit de picior omenesc; aş dori, dacă se poate, să-mi adap roibii și apoi să-mi trag sufletul oleacă, că tare m-am mai obosit.

— D-apăi cum să nu! aprobă Ion invitându-l în odaie.

Ileana trase un scaun și-l pofti să se așeze la masă.

— Daniel este numele meu! se prezentă acesta, apoi se așază.

Atunci Ion își dădu seama că străinul nu era altcineva decât Azazel, însă nu schiță niciun gest, pentru a nu da de bănuț nevestei, cum că l-ar cunoaște pe musafir.

— Eu sunt Ion, iar aceasta este familia mea, Ileana și Tudor, băiețelul nostru.

Daniel îi privi încântat.

— Ia de pune ceva de-ale gurii pe masă, nevestă, că o fi flămând boierul de atâta rătăcit.

Ileana aduse și puse pe masă ce aveau și ei pe acolo.

— Nu vă deranjați, oameni buni, zise străinul, că de merinde nu duc lipsă. M-am preocupat eu de acest lucru când am plecat de acasă; am destulă mâncare, slavă Domnului.

— Dar de unde veniți? îl întrebă plină de curiozitate Ileana.

— Ehe! oameni buni, vin de dincolo de acei munți care se văd în zare, din ținutul moșilor. Am acolo o moșie destul de frumușică, sau mai bine spus am avut. Ce păcat că a trebuit să fug de acolo din cauza uzurpatorilor de boieri, lacomi după averi multe, dar și invidioși pe alții. La mine pe moșie argații aveau prinse la brâu chimire cusute în fir de argint și simbria lor era mai mare decât a celorlalți argați care lucrau pe moșiile altor boieri. Fiecare dintre ei aveau gospodării frumoase. Nu le prea convenea celorlalți boieri faptul că eu aveau o purtare buna față de argații mei și că eram atașat trup și suflet de ei. De vreo câțiva ani am rămas văduv; răposata mea nevestă nu mi-a

dăruit niciun copil, a fost stearpă, așa că nici de moștenitori nu am avut parte. Apoi, într-o seară m-am pomenit cu conacul în flăcări; mă așteptam la asemenea lucru din partea acelor ingrați de boieri care-mi purtau sâmbetele, așa că, eu îmi pregătisem mai din timp în șopron această caleașcă cu care am venit. În podeaua ei am ascuns toată agoniseala mea în aur și bani. În seara aceea de coșmar am înhămat caii la ea și am părăsit moșia. Rătăcesc de o săptămână pe cărări necunoscute și iacătă că am ajuns aici la voi. O să mă opresc pe aici și poate găsesc de cumpărat vreo moșie prin zona aceasta.

Ion știa că toată această istorisire a lui Daniel nu era decât o scorneală bine ticluită, însă se făcu interesat de intențiile lui și-i zise:

— D-apăi eu cunosc pe aici o moșie care se duce de râpă și unde eu am lucrat cu mare sârg. Însă boierul s-a dus în lumea celor drepti; avea o inimă tot așa de bună cum zici că ai și dumneata. Acum fiul lui a preluat moșia, însă pe ea nu mai lucrează nimenea; toți au plecat pe la curțile altor boieri. Boierașul a dat în patima băuturii, mumă-sa s-a prăpădit și ea acum câteva luni în urmă, iar el a dat toți banii și aurul din casă, toată agoniseala făcută de taică-su, pe băutură și distracții cu femeii ușoare. A ajuns ca vai de el, plin de datorii pe la hangii. Se aude cum că ar dori să-și vândă moșia și să plece de pe aici undeva în străinătăți.

Aceste vești minunate îl bucurară nespus de mult pe Daniel.

Ochii îi scăpărară a mulțumire, mustăcioara i se arcui și un zâmbet blând i se aprinse în colțul gurii.

— Cred că ar fi o afacere bună, rosti el, și mai ales că dumitale cunoști rostul acelei moșii. Te-aș răsplăti cum se cuvine dacă m-ai însoți până acolo și apoi dacă mă învoiesc cu proprietarul și cumpăr moșia, aș dori ca să lucrăm împreună. Ce zici, Ioane? Te încumeți la o așa mare

ispravă?

— D-apăi mai încape învoială, boierule! Mi se rupe inima văzând cum toată acea moșie, care odinioară strălucea de bogăție, se scufundă în mocirla indiferenței.

— Așa să fie Ioane! Hai să ne pornim într-acolo!

Ileana, care asistase la toată acea discuție, era profund impresionată de tot ce avea să se întâmple și mai ales de faptul că bărbatul ei nu mai trebuia să meargă la lucru până în satul vecin.

Mai erau vreo trei ceasuri până la amiază pe când caleașca boierului, avându-l pe Ion de-a dreapta sa, intră în curtea conacului. Aici porțile erau larg deschise. Totul părea pustiu. Un câine slab și jigărit își făcu apariția de sub o căruță. Lătră anemic de vreo câteva ori, apoi începu să dea din coadă prietenos. Îl recunoscă pe Ion, iar acum se îndreptă bucuros către el. În același timp, de sub un șopron, tulburat probabil de lătratul câinelui, se ridică în picioare un om.

Probabil că dormise acolo.

Era murdar și desculț, iar părul răvășit îi era năclăit cu noroi.

Când păși către ei, Ion îl recunoscă.

Era fiul boierului.

Probabil căzuse beat și adormise sub acel șopron.

Era de nerecunoscut.

Conașul scutură din cap și, cu ochii pe jumătate închiși, se chinuia să distingă pe cei care se află înaintea lui.

— Ehehe! Tu ești, Ioane! zise el venindu-și în fire când îl recunoscă pe fostul lui argat. Dar cu ce gând pe aici?

— Scopul cu care am venit eu, conașule, este unul care o să te salveze de la ruină; că după cum văd eu, ai cam intrat la belele. Uite, acest boier vrea să-ți cumpere

moșia și dacă te învoiești cu el, vei pune mâna pe o sumă frumușică de bani.

— Da' de unde știi tu, mă Ioane, că vreau eu să vând?

— Iaca așa se aude vorba prin sat, conașule; însă dacă nu e de vânzare moșia, atunci o să plecăm.

— Da stai! Nu te grăbi, ai auzit bine, moșia este de vânzare. Până mă tocmesc eu cu domnul, mergi, rogu-te, de adă-l încoa pe părintele Ilarion, ca să ne fie martor la întocmirea actelor.

Atunci Ion ceru voie de la Daniel ca să ia șareta până în sat și cocoțat pe capra acesteia, porni în grabă către casa părintelui.

Plecaser el într-acolo cu întreaga comoară aflată în podeaua caleștii, însă lui nu-i păsa de acel lucru. Știa că, odată cumpărată, acea moșie va înflori din nou, iar pe ea vor munci cei mai vrednici oameni. Simțea că ceva bun se va petrece în viața lui.

De fapt aceea fusese și promisiunea lui Daniel înainte ca el să plece din acel loc unde acesta își avea sălașul.

Când ajunse în dreptul bisericii îl văzu pe popă stând în pragul ușii, meșterind ceva pe la ea.

— Părinte! strigă el de pe capra caleștii. Vino să-ți spun o vorbă.

Popa făcu ochii mari văzându-l cățărat acolo pe frumusețea aceea de caleașcă și în timp ce se îndrepta către el, împins de curiozitate, îl ispită:

— Da' ce, mă Ioane! A dat norocul peste tine?

— Nu, părinte! Dar hai cu mine că vinde alde Voicu, fiul boierului, moșia și are nevoie de dumneata ca martor la întocmirea actelor.

— Oo! înseamnă că e rost de ceva parale. No, hai să mergem atunci, să nu-i lăsăm să aștepte prea mult.

Și popa se urcă pe capra caleștii alături de Ion.

Când ajunseră la conac, îi găsiră pe cei doi așezați la o masă în curte.

Pe masă erau așezate câteva documente.

Conașul era numai un zâmbet. Se înțelese la un preț bun cu Daniel, iar acum abia aștepta să pună mâna pe parale.

Era trecut bine de ora amiezii pe când Daniel, popa și conașul încheiaseră socotelile. Voicu își primise banii ceruți pe moșie și cățărat pe capra unei vechi șarete la care înhămaseră un telegar bătrân, se pregătea de plecare acolo unde-l va duce soarta.

Părintele se alesese și el cu un bacșiș gras, iar acum se îndrepta mulțumit către biserica lui.

Daniel era nespus de bucuros că prin intermediul lui Ion reușise să-și dobândească un loc printre oameni.

Era primul pas făcut de el în hotărârea pe care o luase, de a veni în ajutorul omului.

— Ioane! De acum înainte tu vei fi mâna mea dreaptă; va trebui să locuiești mai aproape de mine, așa că, acea casă a boierului de acolo, de lângă colină, este a ta. Vino cu familia și te mută acolo. Apoi de mâine ne vom apuca serios de treabă. Vreau să-mi aduci aici pe toți aceia care vor să mănânce cinstit o pâine, oameni harnici și pricepuți; îi voi răsplăti cum se cuvine, iar pe tine o să te răsplătesc înzecit. Îmi pun toată încrederea în tine. Eu o să rămân pe aici, iar tu ia caleașca și mergi de-ți ia familia. Până s-o însera, mutați-vă acolo în noua casă. Cu siguranță nevastă-ta se va bucura nespus.

Ion nu așteptă să i se mai spună încă o dată. Sări bucuros în caleașcă, dete bice cailor și nu se opri decât în dreptul umilei sale colibe. Ileana, care trebăluia acolo pe sub șopron, îi ieși în întâmpinare și-l întrebă ironic:

— Ce-i cu tine, Ioane? Doar n-ai furat caleașca omului și ai fugit cu ditamai comoara aflată în ea?

El sări de pe capră și, fericit nevoie mare, o cuprinse în brațe, apoi o sărută cu dragoste.

— Ileană, draga mea! Nu am furat comoara boierului, însă a dat norocul peste noi! Ia-l pe Tudor și hai să mergem; Daniel a cumpărat moșia lui Voicu, iar casa cea veche a boierului ne-a dat-o nouă. Nu mai lua nimic de pe aici, avem tot ce ne trebuie acolo.

— Aa! Pe Lățos, pe el să nu-l uităm.

Ilenei nu-i venea să creadă.

Ochii ei mari și verzi erau acum înecați în lacrimi.

Nu știa dacă să izbucnească într-un hohot de plâns, bineînțeles de fericire, sau să-și sărute bărbatul.

Își chemă odrasla, luară și câinele, după care, imbarcați în frumoasa caleașca, părăsiră acel loc minunat care le fusese adăpost atâția amar de ani. Își petrecuseră acolo clipe fericite, dar și triste, atunci când ea căzuse la pat bolnavă, iar acum îl părăseau cu ceva resentimente în suflet.

Ajunseră.

Poarta cea mare din fier, care făcea intrarea în curte, era plină de rugină. Se vedea că pe acolo nu mai trecuse nimeni de multă vreme; când fu deschisă, aceasta scoase un scârțâit prelung de balama neunsă. Ion trase caleașca în curte, apoi închise la loc poarta. Sări din ea și păși în interiorul curții pe aleea pietruită plină de bălării din fața casei. Nevasta și copilul îl urmară îndeaproape. Lățosul se apucă să adulmece pe la niște tufe de trandafiri. Din cauză că pe acolo nu mai călcase de mult picior de om ca să facă ordine, bălăriile invadaseră curtea și casa de jur-împrejur.

Într-un colț al curții trona o fântână veche cu cumpănă, care în bătaia vântului scotea un scârțâit sinistru; pe ghizduri era așezată o ciatură din lemn roasă pe alocuri de dinții vremii.

El privi peste imensitatea acelei curți și își amintea

cum în lunile iulie sau august, în primele ore ale amiezii, când nici umbrarele grădinii și nici arborii cei falnici din păduricea din spatele casei nu ofereau destul refugiu în fața luminii și a căldurii toride, ostenit, trecând de la câte o clacă, se oprea aici în fața curții la umbra stejarului cu coroana stufoasă care străjuia falnic acolo și privea liniștea aceea pustie, parcă dorind să intre și să ofere grădinii, dar și curții o atmosferă ambiantă, eliberând-o de buruienile și de pânzele de păianjen care păreau că se află de veacuri acolo. Își dorea acea casă și visa la ce ar fi Scut el acolo. Iar acum o avea. Parcă Dumnezeu îi aflate dorința și i-o îndeplinisese.

Deschise ușa mare din lemn masiv și intrară. Aici, ochii lor se desfătară privind la minunăția de lucruri scumpe aflate acolo în salon, lucruri de care ei nu avuseseră parte până atunci, în viața lor amărâtă, trăită acolo în mijlocul naturii, sub acoperișul umilei lor colibe.

Picioarele lor călcau acum pe lucrătura moale și fină a covoarelor prețioase așternute acolo pe podelele lustruite.

Mobilierul era lucrat în lemn de cireș, lucios, sculptat cu ornamente și motive florale.

Pentru încălzire pe timp de iarnă fuseseră construite două șeminee cu console de marmură. Din loc în loc erau amplasate sfeșnice frumos lucrate în bronz. Pe unul din pereți, înrămate în aur, stăteau două oglinzi argintii, pătate pe alocuri, făcându-le să pară misterioase.

Înaintară către scările din lemn care făceau accesul către camerele de la etaj. Urcară și intrară pe rând în fiecare dintre ele.

Dormitoarele erau zugrăvite cu tapet înflorat, în culori deschise, roz și verde ca mazărea sau în galben și albăstrui ca peruzeaua.

Paturile cu baldachinuri și perdele din damasc, destrămat de timp, le dădeau o înfățișare misterioasă.

Lângă șemineele de marmură, și aici câte unul în fiecare odaie, dar ceva mai mici și mai joase decât în salonul de la parter, într-un loc special amenajat lângă ele, fuseseră așezate frumos, unul peste altul, lemne uscate de stejar.

Pe când ei nu se mai săturau să privească la acele lucruri, minunându-se de măreția lor, Daniel se abătu pe acolo și le ciocăni la ușă.

Parcă treziți dintr-un vis frumos, cei trei tresăriră.

— Oare cine să fie? zise Ion mirat și alergă pe scări în jos ca să vadă cine este.

Se liniști atunci când în cadrul ușii își văzu binefăcătorul și-l invită să intre.

— Am venit să văd și eu cum arată acest loc; voiam să mă asigur că nu v-ați mutat în vreo dărmătură.

— O, nu! Nicidecum, boierule! Această casă este minunată, o știu de pe când trăia boierul; a vrut el de pe atunci să mi-o dea, însă nu s-a putut înțelege cu fiul său, dar nici cu nevastă-sa.

Ileana se apropie de boier.

Fața îi radia de fericire.

— Mulțumim pentru acest dar minunat, conașule! glăsui ea și se aplecă voind ca să-i sărute mâinile.

Însă Daniel nu îngădui ca ea să facă acel gest.

O prinse ușor de umeri și cu o voce blândă îi zise:

— Pentru voi eu sunt Daniel! Nu trebuie să mi te adresezi cu conașule; a fost plăcerea mea să vă dăruiesc această casă, fiindcă am văzut că sunteți niște oameni de treabă, iar Ion mi-a fost și îmi va fi de mare ajutor. Am avut încredere în el de când l-am cunoscut. Și ca semn că vă prețuiesc, v-am adus și un car plin cu bunătăți; haidem să le aducem și să umplem cămara.

Și într-adevăr el se îngrijise ca să le aducă un car plin cu tot soiul de bunătăți.

Numai el știa cum făcuse rost de ele. De fapt, la mulțimea de bănet și aur pe care o avea, îi făcuse saftea vreunui negustor.

Cărară toate acele bunătați și umplură cu ele rafturile cămarilor aflate în frumoasa bucătărie, decorată cu ștergare țărănești, brodate și înflorate cu fir de borangic în toate culorile.

O sobă mare cu plită și cuptor trona într-un colț, sub o fereastră larg deschisă, iar pe mijloc, înconjurată de scaune, se afla o masă mare din lemn, frumos șlefuită și lăcuită.

Mobilierul din lemn de nuc era ticsit cu veselă argintată, cupe și alte lucruri de trebuință într-o bucătărie.

După ce mai zăbovi un timp pe acolo, în compania celor trei fericiți, ospătându-se împreună din bucatele pregătite la iuțeală de Ileana, Daniel plecă. Se înțeleșese cu Ion ca a doua zi să meargă mai întâi prin sat și să tocmească oameni la lucru, apoi să vină cu ei la moșie pentru a se apuca de treabă.

Erau multe de făcut pe acolo deoarece pământurile fuseseră lăsate în paragină, livezile și viile erau neîngrijite, iar conacul trebuia și el pus la punct și de aceea avea nevoie de multă mână de lucru, pricepută în toate lucrurile.

Soarele asfințise lăsând într-o umbră clară de transparentă pergolele și răzoarele, continuând pentru câteva minute să scânteieze ca într-un foc încremenit pe marele spalier roșu de viță de vie, care îmbrăca zidul înalt al casei.

După ce Tudor își alesese una dintre odăi, unde să-și odihnească trupul în acea noapte, dar și ca să fie a lui, Ion și Ileana se aciuară și ei într-unul pentru a le fi de odihnă în toate zilele lor de acum încolo. Își aleseseră o odaie largă, răcoroasă, în care mirosea a sulcină și în care printre perdele, soarele acum la asfințit își arunca câteva

raze într-o pulbere fină de aur. Se puseră și se lungiră fericiți unul lângă altul pe acel divan mare cu saltea confortabilă, afundându-și capetele în pernele moi umplute cu puf. Era pentru prima oară când se simțeau și ei cu adevărat privilegiați de viață; o primă noapte din viața lor pe care o petreceau într-o odaie cu totul deosebită, pe un pat care le oferea tot confortul.

Era cald și glasvandurile care dădeau în grădină erau larg deschise.

Albul liniștit al lămpii cu gaz din curte, pe care Ion o aprinsese din timp, lumina o mică porțiune din pietrișul răspândit pe aleea din fața casei.

Răzoarele și gardurile vii erau de pe acum cufundate în beznă. În sus vârfurile copacilor se detașau pe un cer clar.

Soarele asfințise demult în spatele colinelor. Pădurile apăreau ca niște pete negre pictate pe umerii colinelor în lumina palidă a lunii, care se rostogolise ca un glob auriu pe bolta presărată cu stele. Cântau greierii și orăcăiau broaștele din micul lac aflat undeva în spatele casei și din când în când, subliniind parcă acea pace adâncă, o buhă adăuga și ea nota-i simplă: „Buhu-hu, buhu-hu”.

Un fluture nocturn se învârtea în jurul luminii, lovindu-se de geamul lămpii, cu mici atingeri de aripi care o făceau să vibreze.

Hipnotizați de miraculoasele atingeri de zgomote, învăluți de lumina opacă a lămpii și fermecați de gustul plăcut al fericirii, îmbrățișați, el și ea adormiră.

Chiar și natura adormise. Doar luna stătea de veghe pentru toată suflarea. Se oprise acum doar pentru o clipă și prin ferestrele deschise ale odăii, privea și ea la cei doi care adormiseră îmbrățișați, învăluți în mantia blândă a fericirii.

Destinul lor se schimbase în bine și viața lor prinse a

avea sens. Trăiau de acum împotriva destinului prezis de cele trei vrăjitoare. Un destin care poate încă nu le fusese prezis și avea să se petreacă așa cum vor decide ei împreună cu cel care îl ajutase pe Ion să rupă blestemul.

Urmau să-și ducă de acum încolo viața sub aripa lui Azazel.

Cincisprezece ani se scurseseră de la venirea lui Daniel pe acele meleaguri.

Timpul a trecut precum o ploaie repede de vară și precum se arată curcubeul după aceste ploi așa s-au arătat și roadele muncii pe ținuturile lui Daniel.

Se dusesse vestea despre el în tot ținutul. Ion îi tocmise pentru lucru la moșie pe cei mai buni și pricepuți oameni.

Și într-adevăr, toți cei care lucrau la el aveau chimirele cusute în fir de argint, iar gospodăriile lor erau pline de bogăție. Țarinile pe care le cumpărase de la boier Voicu erau vaste și mănoase, iar când venea toamna, Daniel împărțea jumătate din recoltă cu argații lui și pe la sătenii nevoiași, bolnavi sau bătrâni care nu mai puteau munci pentru a-și câștiga existența.

Oamenii îl iubeau pentru bunătatea lui și câteodată se întrebau mirați: oare cu ce o mai trăi boier Daniel, dacă împarte cu noi roadele adunate de pe câmpuri și livezi?

Însă doar Ion știa că darnicul boier nu avea nevoie de nimic; bogăția lui era cu mult mai mare decât își închipuia orice muritor de rând. Și de foame nu avea el să moară, fiindcă familia lui Ion era și a lui.

Ion devenise așa după cum își dorise Daniel, mâna lui dreaptă și îl pusese conducător peste toți lucrătorii, pentru ca treburile la moșie să meargă așa cum trebuia.

Și oamenii munceau cu sârg, ca pentru ei, fiindcă știau că o parte din roadele pământului le revenea lor. După cum își dorise, Ion pusese la punct casa și grădina

unde își avea locuința, făcând din acel loc un colțișor de Rai.

Soția lui, dar și Tudor primiseră multe învățături bune de la Daniel.

Pe Ileana o învățase din tainele tămăduirii cu plante și modul în care să afle cu exactitate boala de care suferea vreun bolnav, după simptomele pe care le manifesta acesta. Pe băiat îl învăța să fie un bun organizator în treburile de pe moșie; îl luase pe lângă el și pe lângă tată-său învățându-l și sfătuindu-l astfel: „Învață, Tudore, să prețuiești oamenii și munca lor, să știi ca să-i orânduiești la treburile gospodărești, că pe mâna ta va rămâne această moșie după ce eu și părinții tăi nu vom mai fi; eu și ai tăi vom pleca odată și odată din această lume, iar tu trebuie să ai un rost în viață. Unde este mai bine decât aici pe aceste meleaguri? Apăi dacă mai deții și o brumă de avere, cu alți ochi vei privi viața; fă-te plăcut oamenilor, iar ei te vor respecta”. Lui Tudor îi plăceau învățăturile primite și nu se dădea la o parte de la nimic. Avea de pe acum cam la 30 de ani și-i cam venise vremea de însurătoare.

Nu se grăbise până atunci. Iar de popa Ilarion nu se mai ferea. O curtase pe fiică-sa și fiindcă el devenise acum un flăcău înstărit, aștepta ca într-o bună zi s-o ia de nevastă. Era Tudor plăcut de multe fete din sat, însă el o iubea doar pe Lucica; crescuseră împreună, iar ea îi fusese mereu alături chiar și atunci când era amărât și zdrențăros iar ceilalți băieți îl arătau cu degetul.

Urma ca prin toamnă să facă nuntă mare și să se așeze la casa lui.

Ileana umbla pe la casele bolnavilor și ale bătrânilor, găsindu-le leac pentru bolile lor. Nu cerea niciodată răsplată și o făcea cu dragoste atât pentru bogat cât și pentru sărac. Era iubită de întreaga suflare a satului. Țața Lina umbla alături de ea și o ajuta la prepararea leacurilor tămăduitoare. Îmbătrânise, dar o mai țineau încă

picioarele. Pe copiii care erau dornici să cunoască rostul plantelor, Ileana îi orânduia trimițându-i pe colinele și prin pădurile din jurul satului să le culeagă.

În toți acei ani care trecuseră, Daniel se îngrijise de oameni, în a-i ajuta fără a se folosi de puterile lui sau de magia pe care ar fi putut-o aplica pentru a preveni anumite dezastre provocate de puterea naturii.

El punea întotdeauna umărul la treabă acolo unde era nevoia mai mare.

Totuși, era un înger, iar puterea lui era mult mai mare decât aceea a unui om de rând. De aceea, când puneă el umărul pentru a scoate un car încărcat rămas împotmolit în noroi, el era acela care susținea întregul efort. Însă făcea în așa fel încât oamenii să nu bage de seamă și se opintea gâfâind, dând impresia că mare îi este osteneala.

Venise și toamna.

Roadele fuseseră bogate și tot satul căpătase câte ceva în dar de la bunul lor stăpân.

Apoi veni și ziua în care Tudor se însură cu fata popii. La nunta lui a fost invitat tot satul.

Bucatele au fost pe alese și nimeni nu a trebuit să dăruiască nimic celor doi proaspăt căsătoriți.

Mare fericire a fost atunci în sufletul lui Ion, dar și al Ilenei știind că pe viitor vor veni și nepoții care le vor mângâia bătrânețile.

Zilele bune și călduroase ale toamnei trecuseră și în locul lor se instalează iarna cu crivățul și cu gerul ei.

Se abătu peste acel ținut o iarnă cumplită cum nu mai fusese până atunci.

Ninsese din abundență aproape o săptămână.

Troienele imense formaseră pe alocuri munți de zăpadă.

Unele case erau aproape îngropate în omăt. Li se

vedeau doar acoperișurile și ele împovărate de greutatea zăpezii.

Abia dacă mai puteau bieții oameni să-și facă pârtie până la șopronul cu lemne sau până la cotețele unde-și creșteau animalele.

Văzând Daniel că nu este posibil să străbați acele troiene imense și că oamenii aproape că mor de frig în case, mai ales cei bătrâni care nu mai aveau puterea nici măcar să iasă afară din casă, se gândi ca în noaptea care urma să profite de puterile lui și să înlătune zăpada de prin gospodăriile oamenilor, apoi de pe ulițele satului. Și în puterea nopții, când toată suflarea dormea, el provocă un vârtej cald și imens, pe care îl ghidă către sat, țesând pârtii largi printre case și curăță zăpada de pe ulițe, apoi de prin gospodăriile oamenilor, fără să provoace vreo stricăciune.

În dimineața zilei următoare, când sătenii găsiră ogrăzile și drumurile dezăpezite, rămaseră uluiți.

Își făceau cruce crezând că Dumnezeu a făcut o minune pentru ei. Unii dintre ei, care nu dormeau la acea oră târzie din noapte, auziseră şuieratul ascuțit al vârtejului, însă nu se încumetaseră să iasă afară din case. Doar Ion își dăduse seama că acea minune nu fusese altceva decât mâna lui Daniel și, încântat, se porni către conac.

Daniel îl întâmpină zâmbind.

— Bună treabă ai mai făcut! Altfel mureau bieții oameni înghețați sub troiene, rosti Ion surâzând.

— N-am avut încotro, Ioane! A trebuit să mă folosesc de puterile mele, măcar acum cât o mai pot face. Că după ce vei părăsi tu și Ileana această lume, mă voi întoarce din nou în singurătatea mea de sub pământ. O să rămân doar o legendă pentru locuitorii acestui sat, dar Domnul vede eforturile mele; poate mă va ierta și apoi cine știe, îmi va da voie să lucrez pentru El în împărăția sa alături de

ceilalți îngeri loiali lui.

— Apăi ce să zic! îl încurajă Ion. Mare este puterea Domnului și dacă el va dori, te va elibera din acel exil, mai ales că acum te-ai pus în slujba lui, ajutându-ne pe noi oamenii. Și uite că au trecut aproape 15 ani de când ai pus piciorul în acest sat și ai adus bucurie în sufletul meu, dar mai ales în sufletul oamenilor ce îl ocupă. Iar eu și Ileana avem de pe acum cincizeci de primăveri trecute prin viețile noastre și cine știe câte zile ne va mai da Domnul de trăit pe acest pământ... Măcar să trăim ca să ne vedem nepoții alergând prin ogradă și să le auzim glăscioarele cum ne strigă, bucurându-ne sufletele.

— Stai liniștit, Ioane, că o să trăiești! îl întrerupse Daniel. O spui de parcă ai mai avea câteva luni de trăit.

— Așa să fie, cum spui dumitale! Dar până una-alta, hai să mergem la mine acasă și să cinăm că acușica se lasă noaptea.

Era de știut că Daniel servea întotdeauna masa de prânz sau cina acasă la Ion, deoarece el era considerat ca un membru al familiei.

Mai șușoteau câte unii pe la colțuri cum că ar trebui și boierul să-și găsească vreo ibovnică de prin sat, fiindcă erau câteva femei văduve pe acolo. Se gândeau ei că este greu să stai de unul singur într-o așa casă mare ca a boierului, fără să-ți țină de urât un suflet de femeie. Însă nu știau ei că dacă boierul ar fi făcut acel lucru, de a se uni cu vreo femeie, și ar fi stricat tot planul său de a ajunge cândva în împărăția lui Dumnezeu. Și în plus, cine știe la ce copii ar fi dat naștere femeia aceea. Apoi risca să se întâmple din nou acele lucruri ciudate ca înainte de Potop, iar Azazel nu dorea să greșească din nou, știind că Dumnezeu îi urmărește faptele.

Trecu și iarna aceea, iar primăvara izgoni cu blândețea ei gerul. Sub razele blajine ale soarelui de Martie, troienele de pe dealuri începuseră să se topească

formând şuvoaie de apă care se scurgeau cu repeziciune la vale.

Apoi, în luna aprilie soarele deveni mai puternic. Zăpada începu să se topească repede. Şuvoaiele de apă începură să se înfoaie. Ploile nu întârziară şi începură să cadă din abundenţă.

Puhoaiile de apă se învolburară şi începură să dea năvală peste sat. Şiretul se umflă şi ieşi din matcă, târând după el tot ce-i ieşea în cale. Multe gospodării au fost luate cu asalt de furia apelor învolburate şi mai ales acelea de pescari aşezate acolo pe malurile lui. Toată munca şi agoniseala acelor oameni fuseseră duse pe apa sâmbetei.

După câteva zile ploaia s-a oprit; şuvoaiele de pe coline secară, iar Şiretul se retrase din nou în matca lui. Se vedea în urma lor dezastrul provocat prin gospodăriile sătenilor care disperaţi îşi plângeau de milă unul altuia. Rămăseseră bieţii de ei săraci lipiţi pământului doar cu ţoalele de pe ei.

Daniel veni în mijlocul lor şi îi consolă:

— Nu vă mai plângeţi, oameni buni! Ne vom pune umăr la umăr şi o să vă refacem gospodăriile mai ceva de cum au fost.

Oamenilor le scăpă un zâmbet în colţul gurii, dar feţele lor rămăseseră tot posomorâte...

Bine măcar că există cineva căruia să îi pese de necazurile lor.

Şi chiar aşa a şi fost.

Că nu apucase să se instaleze bine vara, fiindcă el se ţinuse de cuvânt şi împreună cu o mare parte dintre săteni puseseră osul la muncă şi le ridicaseră oamenilor păgubiţi gospodării noi şi frumoase mai ceva decât cele distruse de puhoai, exact aşa cum le promisese.

Şi de această dată, o mare parte din munca depusă o efectuase Daniel, care noaptea, pe când sătenii dormeau

osteniți de corvoada zilei, se preocupa cu strângerea materialelor de construcție. Dimineața, când meșterii veneau ca să înceapă lucrul găseau tot ce le era de trebuință. Se minunau ei cum de reușea boierul să înfăptuiască acel lucru, dar Ion, care știa ce se întâmplă, le spunea că el împreună cu boierul s-au preocupat de toate cele de trebuință, alergând toată noaptea, pentru ca lucrările să se facă repede. Oamenii acceptau spusele lui și nu mai intrau în detalii, apoi se apucau de treabă. Totuși, rămâneau nedumeriți, fiindcă ceea ce se întâmpla era peste puterile a numai doi oameni.

Trecuseră câțiva ani de la acea nenorocire și se dusesse vestea până în satele vecine de fama boierului săritor în ajutorul oamenilor, avându-l ca asociat pe Ion, mâna lui dreaptă de care era nedespărțit.

Mulți tineri de prin satele învecinate se aciuau pe acolo tocmindu-se ca argați pe moșia lui Daniel, apoi se însurau cu câte o fătucă, rămânând în sat.

Lucica, nevasta lui Tudor, dăduse naștere la trei copii, doi băieți și o fetiță.

Ion și Ileana aveau inimile pline de bucurie, își petreceau timpul alături de nepoții lor, având grijă ca ei să crească sănătoși. Erau bine îngrijiți și încercau să le dea o educație cât mai bună. Își aduceau uneori aminte de viața lor amărâtă și plină de griji, dar și de faptul că Tudor, băiatul lor crescuse în sărăcie alături de ei.

Însă norocul le surăsese.

Poate că greșiseră vrăjitoarele atunci când au luat hotărârea de a o ucide pe nevasta lui Ion. Fără voia lor, l-au determinat pe acesta să meargă în căutarea leacului tămăduitor; drumul l-a dus către schimbarea destinului prezis de ele și apoi Azazel le-a obligat să rupă blestemul. Tot el le clădea acum lor, dar și urmașilor, o soartă plină de bunăstare, învățându-i totodată să fie iubitori de oameni și săritori la nevoile altora.

Nepoții crescuseră și ei mărișori. Timpul trecuse ca o boare caldă de primăvară, iar ei crescuseră deja măricei. Primiseră o educație aleasă, mai ales de la Daniel, însă acum se deprindeau mai bine cu toate învățăturile.

Băieții aveau unul 13 ani, iar celălalt 14. Fetița era cea mai mică și abia împlinise 11 ani. Voia Daniel ca în urma lui Ion să rămână o generație puternică, cu multe deprinderi bune și cu o educație aleasă. Și acest lucru îi reușea de minune.

În toți acești ani care trecuseră, în afara unui cutremur care zgâlțâise binișor pământul, lăsând în urma lui câteva case deteriorate, natura nu le mai făcuse și alte surprize neplăcute ca cele din trecut, iar cei care avuseseră de suferit cu ani în urmă de pe urma inundațiilor, își refăcuseră pe deplin gospodăriile. Nici pe cei afectați de cutremur nu i-a neglijat Daniel, ci a venit în ajutorul lor.

Satul înflorise din ce în ce mai mult și nu mai exista în el vreun om nevoiaș. Toată suflarea satului învățase de la Daniel că prin muncă și dragoste față de aproape poți duce o viață îndestulată și fără de griji. Iar dragostea lor, după cum fuseseră învățați, o arătau față de toate lucrurile pe care le făceau; brăzdau ogoarele, apoi le semănau cu dragoste și credință că ele vor da rod bun. În tot ceea ce făceau puneau câte un strop de dragoste și de credință. De aceea tuturor a le mergea bine.

Însă liniștea lor a fost tulburată într-o bună zi de câțiva tineri veniți de prin satele vecine, din aceia care erau certați cu munca, care se gândiră că nu ar fi rău să dea o raită prin gospodăriile oamenilor și să le fure din agoniseala lor. Ba o găină, ba un porc, ba ceva unelte; și uite așa lăsau oameni fără cele de trebuință sau fără animale. Și sătenii începură a se plânge că cineva le jefuiește gospodăriile. Daniel îi urmări pe făptași într-o noapte însă nu le făcu nimic; aștepta ca ei să dea iama și

prin gospodăria lui și apoi să le vină de hac. Și nu a trecut multă vreme, că răufăcătorii s-au gândit ca să dea într-o noapte lovitura la casa boierului. Se informaseră și știau că el este singur; aveau de gând să intre peste el în casă și să-l siluiască până ce le vor da toți banii și aurul care îl deținea.

Habar nu aveau ei cu cine au de-a face!

Așa că, într-o noapte senină de toamnă și-au pus planul în aplicare. Luna se rostogolise de mult pe cerul înstelat; în lumina ei opacă un grup de cinci indivizi bâjbâiau prin curtea conacului. Țineau fiecare câte o bâță în mână și se pregăteau să dea năvală peste boier. Daniel însă le cunoștea planul și îi aștepta liniștit în salonul de la parterul casei. Ușa nu era încuiată, așa că le facilită intrușilor o intrare ușoară și fără de zgomot. Când aceștia pătrunseră în salon, el îi întâmpină cu felinarul aprins. Când îl văzură, aceștia rămaseră surprinși, însă nu pregetară și, cu bâtele ridicate, se repeziră asupra lui strigând:

— Dă-ne, jupâne, toți banii și aurul că dacă nu, atâta ți-a fost de trăit.

Oricum, se gândiseră ei, dinainte de a-i bântui gospodăria, că nu ar fi fost tocmai bine să-l lase în viață. Însă când au vrut să se năpustească asupra lui, simțiră că se avântă în gol. În fața lor Daniel ridicase un zid invizibil care îi împiedica să înainteze, încercară atunci să arunce cu bâtele spre el, însă acestea se loveau de ceva și apoi săreau înapoi către ei lovindu-i. Dintr-odată bâtele prinseră viață și începu a-i lua la ciomăgeală. Nedumeriți de ce se întâmplă, intrușii încercară să o ia la sănătoasa, dar ușa se închise brusc în fața lor și degeaba încercară ei s-o deschidă că aceasta rămăsese blocată. După ce căpătară o bătaie zdravănă că de-abia se mai țineau pe picioare, hoții priveau stupefiați cum o putere nevăzută îi ridică de la pământ și îi trece prin zidurile casei, apoi îi

purtă o bucată de vreme prin văzduh.

La un moment dat zborul lor luă sfârșit și fură trântiți la pământ. Noaptea dispăruse ca prin minune, iar ochii lor priveau acum stupefiați peste o întindere vastă de nisip.

Azazel îi purtase pe aripile lui până în întinderea vastă a deșertului, departe de așezările oamenilor, unde ei nu se acomodaseră cu munca aducătoare de bunăstare. Și din acea noapte nimeni nu a mai auzit de ei, sau de vreun hoț care să le calce bătăturile. Nici măcar Ion nu a știut de isprava lui Daniel, pentru că acesta a ținut în secret toată acea întâmplare.

Și cum printre zilele omului se mai împletesc și clipe de nefericire, într-o bună zi aripile negre ale morții aveau să umbrească cu nefericirea ei gospodăria lui Ion.

Ileana, deja bunicuță, ținea pe umerii ei aproape 70 de ani.

Greutățile vieții avute în tinerețe și otrava aceea care-i atacase corpul îi săpaseră răni adânci care nu se vindecaseră complet, iar acum se resimțea.

Și într-o seară, după ce cinară împreună cu Daniel, ea se simți puțin obosită și merse în cameră de se lungi pe divan.

Adormi de îndată.

Daniel plecă și el către casă, iar Ion merse de se așeză și el lângă nevastă-sa.

Obosit de corvoada zilei, adormi.

Ileana deja se avântase în lumea viselor și se vedea cum păsea pe malul Siretului, admirând nuferii înfloriți care pluteau ca niște bărcuțe pe luciul apei, făcându-și loc printre trestii. Deodată, dintr-o luntre care plutea liniștit printre mucilaginoasele mătăsurii verzui despicându-le, auzi un glas care o strigă pe nume:

„Ileană! Ileană!”

Când privi cu atenție, în acea luntre își văzu părinții;

mama ei o striga îmbiind-o să meargă la ea.

Ileana puse piciorul pe luciul apei și, spre surprinderea ei, păși pe suprafața ei fără a se scufunda până ajunse în dreptul luntrii. Își îmbrățișă cu dragoste mama; știa în sinea ei că ea trecuse de mult în neființă, însă era fericită și lacrimile începură a-i șiroi calde pe obraji.

Dar deodată simți cum îmbrățișarea mamei o strânge ca o ghilotină, sufocând-o, iar chipul mamei sale luă înfățișarea hădă și urâtă a vrăjitoarei care aproape că o omorâse în acea zi la izvor. Încercă din răsputeri să se desprindă din strânsoarea ei, țipând și strigând după ajutor. Spera ca tatăl ei să-i vină în ajutor, însă și acesta se transformase într-o femeie la fel de urâtă ca și vrăjitoarea. Se zbătea cu putere și cu o ultimă efortare ea reuși să se smulgă din strânsoarea brațelor puternice și căzu în apă. Simțea cum se duce către fundul râului. Încerca din răsputeri să înoate către suprafață, dar nu reușea.

În urechi îi răsună ca un ecou glasul înăbușit al celor două vrăjitoare:

„Acum o să mori negreșit! Să vedem cine te mai scapă din ghearele noastre”.

Deodată însă, glasurile lor încetară. Auzea doar bulbucitul apei; ochii i se împăienjeniră, simțea cum încet, încet, își dădea duhul. Ca prin ceață, zări cum o mână se afundă în apă, o apucă vânos de gulerul bluzei și o trage din adâncul apei. Ajunsă la suprafață, ochii i se limpeziră și-l văzu aplecat asupra ei pe Ion care cu durere în suflet, plângând, o striga:

— Ileană! Ileană! Dragostea mea!

Însă acum totul era aievea, nu mai visa. Ion chiar stătea aplecat asupra ei și o striga.

Atât de tare se zbătuse în somn, că îl trezise și pe el.

— Te-ai zbatut mult! zise el. M-am speriat, credeam

că-ți dai duhul. Ce-i cu tine, draga mea, ce ai visat?

Însă ea doar îl privea blajin.

Ochii ei mari și frumoși păreau goi, fără de culoare, apoi cu glasul aproape stins reuși să șoptească:

— Cred că mi-a sosit ceasul, Ioane! Simt cum o ghiară îmi străpunge inima; mergi și aprinde candela de la icoana Maicii Domnului, apoi du-te de-l cheamă pe Tudor, că simt cum mi se apropie sfârșitul.

Lui Ion nu-i venea să creadă cum așa dintr-odată avea să piară de lângă el cea care-l însoțise la bine și la rău o întreagă viață și pe care o iubea nespus de mult.

Merse în odaia alăturată și fără să facă zgomot își trezi feciorul.

— Ce-i, tătucă! tresări acesta speriat.

— Haide, vino până dincolo, că te cheamă muma ta!

Lucica se trezi și ea și-i însoți în liniște până în cameră și se opriră în dreptul patului.

Ileana însă părea că doarme.

Atunci Ion le povesti despre visul mamei lor și nu o deranjă.

Însă ea chiar adormise și se chinuia acum în visul ei să scape din ghiarele celor două vrăjitoare care o încolțiseră din nou. Una dintre ele îi înfipse mâna uscată și gălbejită în trup și-i smulse din piept inima. Ea se prăbuși la pământ zbătându-se, privind la inima ei care zvâcnea în mâna vrăjitoarei.

Când văzu Ion că ea se zvârcolește din nou, o zgâlțâi pentru a o trezi din somn. Trupul ei părea ca un leș. Într-un răstimp ea deschise ochii și abia, abia, că putu să grăiască:

— Mă chinuie, bărbate, mă chinuie vrăjitoarele; mi-au scos inima din piept!

— Mamă! Mamă! Ce se întâmplă cu tine? Începură a jeli copiii. A fost doar un vis, măicuță dragă.

— Nu este vis, dragilor! Aprindeți-mi repede o lumânare, că-mi dau duhul.

Ion luă o lumânare și o aprinse repede.

Cu mâna tremurândă, Ileana prinse lumânarea apoi își așază singură mâinile pe piept.

Din ochii ei tulburi se scurseră două lacrimi care i se rostogoliră pe obraji palizi.

— Vă iubesc, dragilor! fură ultimele ei cuvinte.

Privirea îi rămase fixată undeva în neant, apoi își dădu ultima suflare.

În acel moment prin cameră trecu o adiere de vânt, ca un fior, care tulbură flăcăruia moale și gălbuie a lumânării.

Cei trei se puseră pe jelit.

Era către dimineață când Ion, plâns și trist, merse la conac și-l înștiință pe Daniel de crunta durere ce se abătuse asupra familiei lui.

Îi povesti cuvânt cu cuvânt despre visul răposatei și încheie cu ultimele cuvinte pe care i le rostise aceasta când se trezise din vis: „mă chinuie bărbate! mă chinuie vrăjitoarele! mi-au scos inima din piept”.

Daniel îl ascultă cu atenție și își dădu seama că la mijloc se ascundea ceva necurat, însă nu-i spuse nimic lui Ion, rămânând ca să rezolve el problema, fără știrea nimănui.

Merse apoi cu Ion și începură pregătirile pentru funeraliile răposatei.

Fu mare jale în tot satul.

Nu le venea să creadă oamenilor că aceea care le fusese alături de fiecare dată când aveau nevoie de ea în a le tămădui sau tălmăci bolile, fusese luată dintr-odată de lângă ei.

O știau că este sănătoasă și la cei aproape 70 de ani ai ei se învârtea ca un titirez de colo, colo. Traiul ei alături

de Ion era unul bun și era fericită. Se bucura din plin de nepoțeei care creșteau sub ochii ei, având grijă de ei ca să crească sănătoși și frumoși.

Durerea lui Ion era mai presus decât a tuturor.

Fără nevasta lui se simțea acum singur. Doar în preajma ei se simțea fericit și împlinit; bucuria ei era și bucuria lui; mai erau ei copiii și nepoții, însă ea, nevasta lui, era unică pentru el. Plânse în hohote atunci când sicriul fu coborât în groapa de veci și îi venea să se arunce peste el acolo ca să fie îngropat odată cu ea.

Daniel îi era alături, suferind și el. În toți anii care trecuseră, inima lui bătuse pentru oameni și trudise alături de ei. Se simțea ca fiind unul de-al lor, iar acum trăia la intensitate maximă suferința pe care o vedea în sufletele familiei îndurerate.

El și cu Ion plecară ultimii de la mormântul răposatei.

Lui Ion îi secaseră lacrimile, iar vocea îi era stinsă.

— Am rămas fără alinarea și dragostea ei nemărginită, Daniele! Ce mă fac acum?

Acesta îl cuprinse prietenește pe după umeri, îl consolă cum știa el mai bine și-l însoți până când acesta ajunsese în cameră și se prăbuși distrus de durere pe divan.

În noaptea aceea Ion nu a putut să închidă un ochi.

Ar fi vrut să o simtă alături de el pe Ileana.

Era și el bătrân.

70 de primăveri trecuseră prin viața lui; nu simțise anii până atunci, însă acum se simțea singur și stors de puteri. Ar fi preferat să moară, ca să scape de durerea ce-i apăsa sufletul.

Nici Daniel nu dormise în acea noapte, ci călătorise până la munții Atlas, bănuind că moartea Ilenei nu survenise pe cale naturală, ci provocată de ceva malefic.

Ajuns la castelul vrăjitoarelor, intră val-vârtej peste

ele și le surprinse pe acestea veselindu-se nevoie mare, sorbind o licoare din niște cupe de aur.

Când îl văzură pe Azazel, le pieri cheful și amuțiră.

Mâinile sfrijite și uscate începură să le tremure și scăpară pe jos cupele.

— Dar ce vânt te aduce pe aici? reuși să îndruge cu glasul tremurând una dintre ele.

— Vă prefaceți că nu știți nimic! spuse el răstit de răsună acea sală imensă a castelului. Nu cumva sunteți voi vinovate de moartea Ilenei, soția lui Ion? Ca să știți despre cine este vorba.

— A, nuu! rostiră ele într-un glas.

Azazel însă știa că ele sunt făptașele, așa că începu să răscolească prin lucrurile lor de vrăjitorie; trebuia să găsească o dovadă. Și într-adevăr, alături de un vas mare plin cu apă era aruncată o păpușă din cârpă având înfățișarea unei femei.

Acestea folosiseră o magie voodoo pe ea și în acel fel reușiseră să o omoare pe Ileana.

Mânios, luă păpușa și le-o aruncă în brațe.

— Mai ziceți că sunteți nevinovate! răcni el de răsună întreg castelul. Am să vă pedepsesc pentru că ați îndrăznit să vă atingeți de viața ei și nu ați respectat înțelegerea pe care am tăcut-o.

Vrăjitoarele încercară atunci să fugă din calea lui, însă nu mai apucară deoarece el crease prin puterile lui magice o cușcă și le închise în ea, apoi lovi puternic cu piciorul în pământ.

Podeaua se deschise lăsând să se vadă prin ea un hău adânc și întunecat. Luă apoi colivia și o aruncă în acea deschizătură.

Tipetele celor trei vrăjitoare răsunau ca un ecou în timp ce se duceau cărate de colivie. În urma lor podeaua se închise la loc fără să se vadă nicio urmă. Azazel le

exilase într-un loc numai de el cunoscut, în lumea de dincolo, pentru a-și trăi restul vieții lor fără a mai face rău nimănui.

Trecuseră aproape trei ani de când Ion rămăsese văduv. Îi cam pierise pofta de viață, însă Daniel îl susținea mereu și îl încuraja.

De asemenea, familia lui Tudor îi era alături în fiecare zi, încercând să-i facă zilele fericite.

Tudor preluase întreaga moșie și se îngrijea de pe acum de bunul mers al ei, după cum îl învățase tatăl său, dar și de la Daniel care îl pregătise încă de pe când era un băiețandru, pentru acea îndeletnicire.

Se mutase cu familia lui acolo la conac, fiindcă Daniel îi cedase toată gospodăria, inclusiv casa.

Ion rămăsese singur în vechea casă.

Nu ducea lipsă de nimic pentru că Lucica avea mare grijă de el. Dar acum când el purta pe umeri povara a 73 de ani, devenise parcă mai bătrân decât ar fi trebuit; era puțin adus de spate din cauza muncii, puțin mai aspru cu el și fără nicio bucurie de viață. Privirile nu i se desprindeau niciodată de la pământul pe care îl lucrase cu atâta sânguință. Măinile îi erau bătătorite, negre și pline de crăpături. Moșia, care propriu-zis fusese ca și a lui, era cea mai frumoasă din tot ținutul. Pomii din livadă erau dichisiți, bine îngrijiți și dădeau rod îmbelșugat; legumele creșteau verzi și fragede cu straturile perfect aliniate.

Nici grădinița cu flori și verdeață din fața casei lui nu o neglija, aceasta fiind aranjată și bine îngrijită. În fiecare zi făcea câte un buchet mare de trandafiri roșii catifelați, încadrați în frunze fragede de ferigă și îl așeza frumos într-o vază pe masa din odaie. Așa făcuse dintotdeauna. Știa că acest mic ornament era pe placul Ilenei. Acum făcea la fel, apoi o aștepta să vină, să intre în odaie și să o vadă cum zâmbește fericită, apoi cum îmbrățișează cu drag buchetul de trandafiri și îl sărută. Însă de fiecare dată așteptarea îi

era în zadar. Nicio Ileană nu s-a arătat vreodată, însă cu toate acestea el îngrijea în permanentă grădina, punea buchetul de flori în vază și continua să o aștepte.

În mintea lui știa că ea nu va mai apărea niciodată și ofta dezamăgit.

Singura lui alinare rămânea acum nepoțica lui, Alexandra (Alice), cum o alinta el, care îl vizita în fiecare zi.

Ea creștea și se făcea din ce în ce mai frumoasă. Pielea îi era rozosină și catifelată aidoma petalelor de mac; părul îi era negru și ondulat, avea moliciunea și frăgezimea frunzelor de ferigă, iar ochii ei albaștri aminteau de cerurile senine și încărcate de făgăduieli.

Cine o privea în ochi îi simțea căldura și duioșia sufletului.

Aducea în fire cu bunica ei. Iar el o iubea ca pe ochii lui din cap. Îi iubea la fel de mult și pe cei doi nepoți, însă ei stăteau mai mult prin preajma tatălui lor și a lui Daniel, învățând cum să strunească treburile gospodărești.

Daniel nu se schimbaseră deloc. Rămăsese același om puternic, cu aceeași înfățișare.

Observa cum Ion se stinge pe zi ce trece de dorul nevestei și din acel motiv îl pusese pe Tudor stăpân peste moșie, făcându-l proprietar de drept, îi spusese acestuia că dacă tatăl său o să se stingă din viață, el o să părăsească acele locuri și se va întoarce înapoi acolo de unde venise.

Tudor nu-i înțelegea însă această hotărâre, așa că-l întrebă:

— Da' de ce trebuie să pleci, unchiule Daniel, și să lași toată strădania dumitale aici ca să pleci acolo unde nu te așteaptă nimeni. Cine știe ce s-a întâmplat cu moșia pe care ai lăsat-o acolo, poate că deja au împărțit-o boierii între ei.

Daniel îl asculta și îi simțea dragostea care îl

îndemna să rămână alături de el, însă nu-i putea spune purul adevăr; nu-i putea spune că de fapt el nu are nicio moșie pe pământ; trebuia să inventeze în continuare ceva și după ce scoase un oftat prelung, alege să-i spună tot un neadevăr însă care părea credibil și cu noimă.

— D-apăi dragul meu nepot, vreau să mor acolo pe pământurile mele și să fiu îngropat alături de părinții mei. O să arvunesc pe careva înainte de a-mi da duhul ca să mă înmormânteze creștinește. Oi găsi eu vreun om de ispravă pe acolo; mulți dintre argații mei m-au iubit și poate că o mai trăi careva dintre ei. Ce e mai de preț ca țărâna unde te-ai născut. Poate că ai să înțelegi și tu vreodată de ce am ales să mă întorc acolo unde mi-a dat muma mea viață.

Spunea el acele lucruri ca să fie crezut de Tudor, dar în inima lui se mângâia știind că are să se întoarcă din nou în lumea lui de sub pământ, cu speranța că poate Dumnezeu îi văzuse strădania și îl va ierta, primindu-l la El.

Doar Ion îi știa oful și se mângâia și el. Însă nu avea ce face; el era un muritor de rând, iar anii treceau peste el, îmbătrânindu-l. Se retrăsese în căsuța lui, iar în primăvara care trecuse nu mai fusese alături de fiul său și de ceilalți argați la munca pământului, ci își petrecea timpul colindând pe colinele și dealurile care înconjurau ca un brâu verde întregul sat.

Dimineața pe când colinele sclipeau de rouă în bătaia caldă și alintătoare a razelor de soare, el urca pe potecile lor și de acolo admira frumusețea satului sau se mai perinda pe la vechea colibă din poieniță, unde-și petrecuse o bună parte din viață alături de frumoasa și buna lui soție.

Stătea ore întregi pe acolo, chemând-o în gând ca să i se alăture. Se tolănea pe patul de acolo și visa cu ochii deschiși, derulându-și în minte toate clipele petrecute de ei acolo, apoi adormea. Se trezea de fiecare dată atunci când un glas melodios și cristalin de fecioară îi mângâia auzul.

Era Alice, care cunoscându-i drumurile, venea de fiecare dată pe urmele lui.

Când ea ajungea în acea poieniță, ceva magic o învăluia, apoi înviorată de aerul proaspăt și umed al dimineții începea să cânte. Cântecul ei melodios ca al unei privighetori, îi umplea de fericire inima lui Ion, și doar așa mai uita de ofurile lui.

Apoi o lua de mână și se întorceau împreună acasă.

Așa își petrecuse el acea primăvară, iar vara a stat prin preajma cosașilor asigurându-se că aceștia nu duc lipsă de apă sau de mâncare. Îi plăcea mirosul fânului proaspăt cosit și se tolănea pe câte o pală, adulmecându-i mireasma.

Ploile repezi de vară îl prindea pe pășuni, printre bovine, tolănit pe pământul reavăn, fără ai păsa de tunete sau de fulgerele care-și înfingeau câteodată lăncile năprasnice de foc în pământ aprinzând câte un copac, sau de faptul că era ud până la piele.

Însă cu timpul această nepăsare a lui avea să-i fie nefastă, deoarece se pricopsi cu o boală de plămâni care părea că nu se mai vindecă.

Țața Lina se dusesese și ea de mult în lumea celor dreپți, așa că, rar se mai găsea câte un doftor care să-i vină în ajutor.

De pe urma bolii se alesese și cu o tuse rea care nu-i dădea pace și uneori cădea în genunchi obosit și cu respirația aproape curmată de atâta tușit.

Daniel era în permanență alături de el și-l doftoricea cu ceaiuri și leacuri dintre cele mai bune.

Însă Ion îl rugase să nu se folosească de niciuna dintre puterile sale pentru a-l tămădui, fiindcă lui nu-i mai păsa de viață, ci dorea să meargă cât mai degrabă lângă draga lui Ileana. Nimeni și nimic nu-l mai putea face fericit. Daniel îi respecta dorința și nu intervenise cu nimic

asupra bolii pe care o avea.

Ion, știind că boala lui era contagioasă, nu a mai dorit să fie vizitat de niciunul dintre membrii familiei lui. Doar Daniel putea să-i fie alături, deoarece el era imun la orice boală.

Însă mai pleca și el din când în când lăsându-l singur ca să nu creeze suspiciuni și apoi nu dorea să fie luat la întrebări pentru faptul că de el nu se lipea acea boală necruțătoare.

Așa s-a întâmplat și într-o zi de toamnă târzie din luna noiembrie.

În acea zi în care cerul cenușiu de deasupra satului părea mai scund decât de obicei, Ion simți o înnebunitoare nevoie de a pleca fără să mai aștepte o clipă, de a pleca în goană și să nu se mai întoarcă niciodată. Primejdia mohorâtă, groaznică, fără chip, era lângă el gata să-l înhațe și să-l târască în adâncul negru al somnului de veci, fără să-i mai lase o porțiță de scăpare, un gest sau o respirație.

Luna noiembrie își arăta primele ei zile de apă.

Ion coborî din patul suferinței în care zăcea de o vreme, se îmbracă sumar, părăsi odaia și se avântă prin ploaie pe cărarea care ducea la cimitir. Strânse din umeri, își încovoie mai abitir spinarea, cu mâinile băgate în buzunare și cu capul plecat sub ploaie înainta ușor împleticindu-se din când în când, de parcă ar fi fost turmentat de bătură. Îi era cam frig, dar nu avea niciun gând ca să se întoarcă din drum. Era atras ca de o ață acolo la mormântul Ilenei.

Apa rece îi pătrunsese până la piele.

Aproape că nu mai putea merge, dar nu se dădu bătut și păși prin poarta cimitirului care se bălăngănea de colo, colo, în bătaia tăioasă a vântului.

Cu chiu cu vai ajunse în dreptul mormântului și,

vlăguit de puteri, căzu în genunchi pe pământul năclăit de apă. Boala îi apăsa plămânii și aproape dacă mai putea respira. Apoi începu dintr-odată să aibă năluciri.

O vedea pe Ileana. Credea că ea l-a așteptat acolo. Îl apucă apoi o amețelă, o nevoie sfâșietoare de a o îmbrățișa, de a lăsa tot pentru a merge acolo în lumea de dincolo cu ea, nimic altceva nu mai avea importanță; dorea să se agațe de ea cu amândouă brațele, să-și aplece capul peste ea, s-o respire, s-o strângă, s-o bea, să se încleșteze cu ea și să n-o mai lase să plece niciodată.

Își șterse ochii.

O pânză de lacrimi îi încețoșase vederea. Își dădu seama că acela era un moment de slăbiciune, doar o vedenie. Ținea strâns în brațe trunchiul umed și rece al crucii.

Se desprinse cu greu de lemnul rece, neînsuflețit, și copleșit de suferință se ridică de pe mormânt.

Picioarele îi erau înghețate, iar pe pantaloni i se prinsese o crustă groasă de noroi.

Plecă privind înapoi și cu durere în suflet părăsi cimitirul. Voia de pe acum să se ascundă undeva, într-o vizuină întunecoasă, unde să nu-l poată vedea sau găsi nimeni. Fără să știe ce face, se îndreptă spre casă.

Casa i se părea mohorâtă și jalnică, atunci când ajunse în dreptul ei. Intră în grajd și se întinse acolo pe o pală mare de fân uscat. Își simțea mintea chircită și seacă din pricina dezamăgirii. Dorise să moară acolo pe mormântul nevestei sale. Nu voia să intre în casă, ci dorea să zacă acolo.

Oare să fi fost chemarea ei? se întreba el încercând să zâmbească speranței mult-așteptate care îl învăluia acum într-o mantie caldă a fericirii.

Însă scurta lui fericire îi fu curmată de o tuse aprigă care aproape că îi rupea plămânii. Tușea neconținut, apoi,

când duse mâna la gură, avu surpriza neplăcută de a vedea cum i se înroșește de sânge. Pielea feței începu să capete o culoare galben-vinețiu, iar ochii i se încetoșară. Încercă să se ridice, însă era lipsit de puteri. La un moment dat tușea i se opri, dar respirația îi devenise grea și apăsătoare.

Și apoi o văzu din nou pe ea.

Venea către el surâzătoare, cu brațele desfăcute, dornică de o îmbrățișare.

O fericire de nedescris îi inundă tot corpul, apoi făcu câțiva pași în întâmpinarea ei și o primi cu dragoste la pieptul lui.

În acel moment o pânză de lumină coborî asupra lor și-i învălui.

— Dragostea mea! în sfârșit, suntem din nou împreună, rosti el, iar glasul părea că i se aude într-un ecou prelung, pierzându-se apoi în neant.

Simțea cum plutește împreună cu ea către un punct de lumină.

Cu cât se apropia mai mult, lumina începea să pâlpâie anemic. Apoi când ajunse lângă ea, aceasta se stinse. Ileana dispăru în beznă care se lăsase pe neașteptate. Apoi sufletul îl părăsi.

Aripa morții îl învăluisese și-l atrăsese după ea pe tărâmul celor neînsuflețiți.

Daniel, care simțise că ceva se întâmplă cu bunul său prieten, venise și îl găsisese zăcând acolo chiar în momentul când Ion își dădea ultima suflare. Îi luminase fața cu felinarul, apoi îi aprinse repede o lumânare. Probabil aceea fusese lumina care-i licărise în ochi până și-a dat duhul.

Ca și la moartea nevastei lui, clopotele bătură îndelung, anunțându-i pe săteni că Ion fusese îmbrățișat de îngerul morții. Familia îndurerată i-a pregătit funeraliile așa cum i se cuvenea unui om ca el.

Un om care se ridicase din noroi, ca apoi să-i scoată

și pe alții, oferindu-le în cele din urmă ajutor și omenie. Veni și ziua în care trupul neînsuflețit urma să fie coborât în groapa de veci, acea casă a eternității pentru fiecare muritor de rând.

Cu o zi înainte, afară fulguise și un pospai de zăpadă se așternuse ca o mantie albă peste pământul aproape înghețat. În timpul nopții o ploaie lăcuise pospaiul de zăpadă cu o coajă subțire de polei.

Acum însă, soarele se târa anemic îndărătul unui cer înfundat și abia că îl străbătea cu o lumină roz-gălbuie pe care solul de sticlă mată o difuza în eter până aproape de tavanul scund al norilor. Mormintele erau cuprinse în pânze de gheață străvezie.

Groparii terminaseră de săpat groapa și aruncaseră pe margini pământul negru, iar acum își admirau munca sprijiniți în lopeți.

La jumătatea drumului, între groapă și poarta de lemn a cimitirului, un dric mortuar, tras de un telegar bătrân, a spart coaja înghețată a zăpezii și să afundat într-o groapă până la osii.

Câțiva bărbați săriră în ajutor și-l ridicară din nou pe sol, apoi luară pe umeri copârșeul și-l aduseră până la marginea gropii. După ce preotul îi făcu răposatului o ultimă slujbă și-l tămâie, sicriul fu coborât în groapă. Cioclii luară imediat lopețile și-l acoperiră degrabă cu pământ. Îi bătură apoi la căpătâi o cruce mare din lemn după care plecară în treaba lor.

Apoi unul câte unul părăsiră cimitirul cu durere în suflet și cu ochii plânși după cel care împreună cu boierul făcuseră ca acel sat să înflorească.

Daniel îmbrățișă familia îndurerată și îi îndemnă ca să meargă acasă fără el.

Tudor știa că acesta nu avea să se mai întoarcă la conac, de aceea plânse o vreme pe umărul celui care-l

învățase o sumedenie de lucruri bune, dar îi și dăruise o întreagă avere, făcându-l cel mai bogat om din acel sat.

Apoi plecă și el.

Daniel rămase singur la mormântul celui care-i dăduse prilejul de a putea trăi și înfăptui lucruri minunate alături de el.

Îi plăcuse înmormântarea. Fuseseră aduse flori frumoase, presărate în număr mare peste trupul neînsuflețit. Bocetele femeilor și mersul grav al bărbaților umpluseră sufletul lui Daniel de o jale duioasă. Până și solemnul ritual al slujbei religioase pe care de obicei nimeni nu o prea înțelege sau ascultă, fusese un fel de balsam ce picurase în mintea și trupul lui, dulci și tainice mângâieri.

El înțelesese tot mesajul acelei slujbe.

Un ceas întreg stătuse în biserică și în acel timp se alesese cu pacea emanată de parfumul florilor de tufănică, a aromei înmiresmate plăcut mirositoare a tămâii, dar și cu strălucirea legăturilor stabilite între el și eternitate. Și toate acestea fuseseră încrustate în făptura lui de simplitatea slujbei în care simțise prezența Spiritului Sfânt, pogorât acolo în altarul bisericuței.

Acum plângea.

Știa că are să se întoarcă din nou acolo în lumea lui, în singurătatea aceea așteptând clipa în care i se va îngădui să urce la ceruri.

Se hotărî cu greu să părăsească mormântul.

Privi către cer.

O fărâmă de soare se strecura timid printre două buze de nori.

Era frig.

Blândețea toamnei se prelungise îndelung, apoi făcuse loc fără pauză frigului. Norii începuseră să scuture fulgi albi de zăpadă, iar vântul îi sufla prefăcându-i într-un

praf fin, apoi îl ascundea prin gropi.

Daniel se opri în dreptul porții de lemn a cimitirului și mai arunca o ultimă privire, de aducere aminte peste acel loc plin de liniște și mister. Privirile i se opriseră ceva mai încolo de poartă, unde văzuse o cruce aplecată care întindea peste gard un

Iisus de lemn care își pierduse picioarele și al cărui braț, rupt de la umăr, atârna de palma străpunsă cu un piron ruginit.

Pământul și morții lui umpleau tot cimitirul. Buruienile înghețate într-o teacă străvezie ascundeau resturile de coroane, iar crucile ridicate ca niște semne de hotar stăteau aplecate în stânga și în dreapta, sau prăbușite de tot. La intrarea în cimitir străjuia o piatră mare de dimensiunea unei uși pe care stăteau încrustate câteva cuvinte, probabil o rugăciune. Solzi de mușchi galben, plante grase cu frunze roz atinse de ger creșteau stinghere pe ea, fără pământ și fără apă, hrănindu-se doar cu razele soarelui și cu răsuflarea timpului.

Daniel scoase un oftat prelung.

Părea puțin întristat de acel tablou neînsuflețit, scufundat în tăcere.

„Asta a fost” îngână el trist; ce păcat că viața omului este atât de scurtă.

Porni agale către drumul pustiu care urca spre colină. Drumul se întindea șerpuiind pe spinarea colinei apoi se topea undeva între cer și pământ.

Razele plâpânde ale soarelui colorau în roz creasta colinei și pătrundeau apoi în gura ovală a văgăunii care se deschidea aproape de vârf.

Ajuns în dreptul ei, Daniel se opri și, înainte de a intra, mai privi încă o dată peste tot ținutul acela fastuos apoi respiră adânc de parcă ar fi vrut să ducă cu el o gură de aer din lumea pe care o părăsea. Apoi intră și pătrunse

în văgăuna din căciula colinei. Admira pereții de gresie pe care crescuseră în voie mănunchiuri fragile de iarbă și pe care n-o mângâie niciodată vântul sau ploile. Tulpina ei era subțire și neagră ca firul de păr, iar frunzele ca o dantelă îngălbenită, câptușită cu semințe de catifea. Pipăi acea plantă, o sărută, apoi coborî pe povârnișul care ducea spre sălașul lui din marea piramidă roșie. Aici totul i se păru sinistru față de mirifica priveliște ce o lăsase afară. Pământul era și el roșu, iar aerul o cenușă moartă. Nu mai exista soare, nici păsări înfoiate, nici flori, nici pajiști, nici păduri, nicio plăcere de a respira. Aici se încheia călătoria lui prin lumea omului. A omului creat să fie liber și care să aleagă singur între bine și rău. O lume pe care Azazel o cunoștea mai bine ca oricare alt om, încă de dinainte de Potop.

Iar acum își aștepta verdictul.

Poate că Dumnezeu l-a iertat și l-a lăsat apoi să umble printre oameni ca să-i ajute la nevoie, sau poate că l-a primit la El în ceruri.

Sau poate că așteaptă să fie descoperit din nou de un om căruia să-i schimbe destinul încâlcit de vreo ursitoare.

Nimeni nu va ști niciodată.

Eugen Baci 17 - 01 - 2016

CUPRINS

Cuvânt înainte 5

I. Blestemul 9

II. Renașterea 18

III. Căsătoria 43

IV. Colina misterioasă 53

V. Sub aripa lui Azazel 99

Lector: Corneliu Dascălu

Bun de tipar: 20.07.2016

Apărut: 28.07.2016

Tiraj: 100 ex.

"Picioarele i se împleticeau; amețit se împiedică de
ciucurii care brodau marginile unui covor persan și căzu
cât era de lung lângă divan. În cădere se înecă cu o
boabă de strugure care i se oprise în gât. Se zbătea de pe
acum, încercând să se ridice și să strige după ajutor.

Dar în zadar îi fu efortul.

Respirația i se curma încetul cu încetul.

Ochii aproape că îi ieșiseră din orbite.

O durere cruntă și apăsătoare îi învălui inima și aceasta
încetă să mai bată.

O ultimă zvâcnitură și rămase fără suflare, întins pe
podeaua lucioasă plină de șofran.

Un cântec de cocoș anunța sosirea zorilor.

Luna se vâri sub coasta unei dune de nisip, iar zorii
albaștri se iviră înviorând cerul senin și nepătat de
prezența vreunui nor. Se înfăptuise primul blestem
aruncat asupra lui, cu atâta ură, de una dintre ursitoare."

Capitolul I, Blestemul

ISBN 978-606-94016-7-5

